

Sunndal kommune
Kraftsenteret mellom fjord og fjell

Økonomi – og Handlingsplan 2022 — 2025

Årsbudsjett 2022

Sunndal Kommune

Kommunestyrets vedtak 15.12.2021

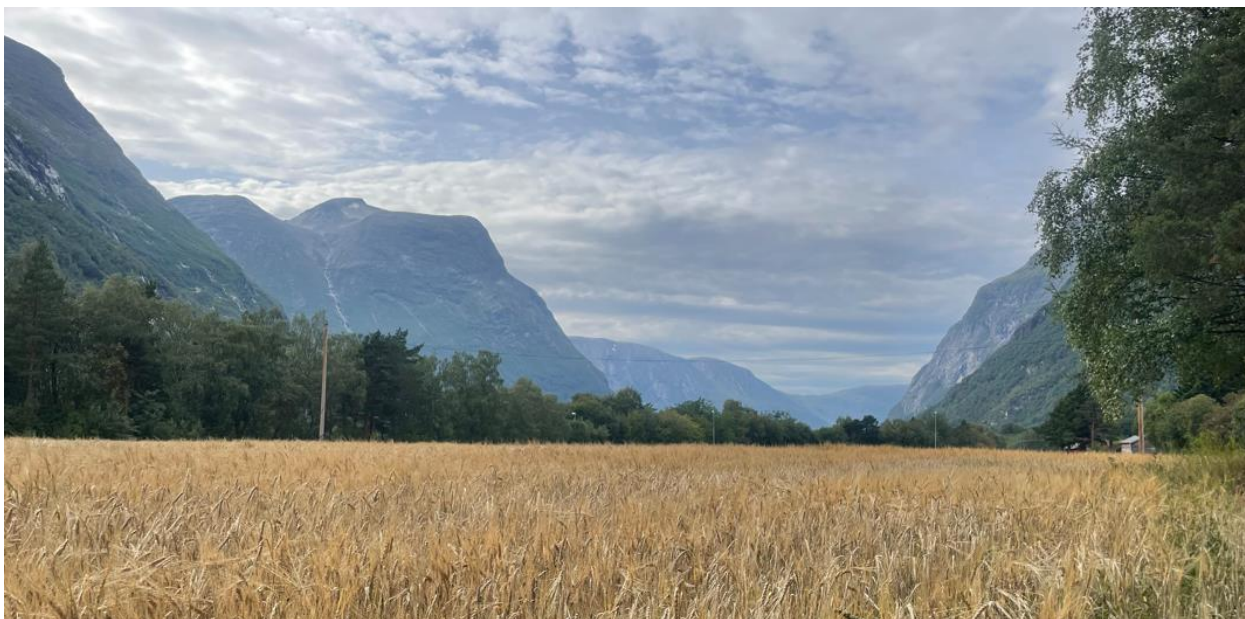
Innhold

INNHold	2
KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	4
PLANGRUNNLAGET - HOVEDMÅL FOR KOMMUNEN	7
STATUS OG RAMMEBETINGELSER	16
BEFOLKNINGSUTVIKLING	20
INVESTERINGER I ØKONOMIPLANEN	22
HOVEDTALLENE I BUDSJETTFORSLAGET	30
ØKONOMISK UTVIKLING I PLANPERIODEN	35
KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER	39
KOMMUNEDIREKTØRENS STAB	39
POLITISK VIRKSOMHET	44
INNVANDRERTJENESTEN	46
GRUNNSKOLETJENESTEN	49
BARNEHAGETJENESTEN	54
HELSETJENESTEN	58
NAV INDRE NORDMØRE	62
HELSE- OG OMSORGSTJENESTEN	65
KULTURTJENESTEN	69
TEKNISKE TJENESTER	73
TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST	78
SENTRALE INNTEKTER OG UTGIFTER	80

BUDSJETTVEDTAK	81
-----------------------	-----------

VEDLEGG - FORSKRIFTSSKJEMAER	94
-------------------------------------	-----------

Kommunedirektørens innledning

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunen sitt verktøy for helhetlig planlegging. Budsjett og økonomiplan er samfunnsdelens handlingsdel, og synliggjør hvilke tiltak som prioriteres i planperioden. Noen tiltak gjennomføres innenfor gjeldende rammer, mens andre trenger finansiering for å gjennomføres.

Sunndal kommune sine vedtatte mål:

- En attraktiv og mangfoldig kommune med stabilt folketall rundt 7.000 innbyggere i 2030
- Bærekraftig og variert næringsliv – opprettholde en høy arbeidsplassdekning og rundt 3.800 arbeidsplasser i 2030
- Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder – reduserte klimagassutslipp
- God helse, livskvalitet og trivsel for alle
- Samfunnssikkerhet gjennom kompetanse og godt samarbeid
- Kompetent og omstillingsdyktig - sunn kommuneøkonomi i samsvar med nasjonale anbefalinger

Det er viktig å ha en realistisk gjennomførbar handlingsplan. I tillegg til økonomiske ressurser må også bemanningsmessig kapasitet være tilgjengelig. Hvis det er nye tiltak som skal prioriteres, må det vurderes om andre foreslåtte tiltak utsettes og prioriteres til et senere tidspunkt.

I likhet med de fleste kommuner i Norge er det for Sunndal en nedadgående prognose for befolkningsutvikling. Demografi – befolkningssammensetning - er utgangspunktet for statens overføringer av inntekter til kommunen, og det er viktig å vurdere, planlegge og iverksette tiltak for å tilpasse tjenestene til samfunnets behov.

I 2020 er det 3 personer i arbeidsdyktig alder pr innbygger over 67 år. I løpet av de neste ti år reduseres dette til 2. Dette krever store endringer i hvordan vi løser tjenesteleveransen. Rekruttering og tilgang på kompetanse og arbeidstakere blir en stor utfordring for alle kommuner. I tillegg merkes det allerede at det er flere som har behov for helse og omsorgstjenester:

- flere eldre lever lengre, og har større og omfattende tjenestebehov
- økning i brukere av ressurskrevende tjenester

Dette medfører at både økonomiske og personellmessige ressurser må tilføres disse tjenestene, allerede fra 2022.

Utvikling i sentrale inntekter i økonomiplanperioden:

År	Sentrale inntekter	Endring
2021	552 761	
2022	569 411	16 650
2023	559 193	-10 218
2024	553 484	-5 709
2025	548 510	-4 974
Sum endring		-4 251

Endringen fra 2021 til 2022 er beskrevet senere i dokumentet, men hovedårsakene er økning i skatteinntekter og konsesjonskraftinntekter.

Sunndal er bærekraftskommune, og kartleggingen viser at det er forbedringspotensiale på flere områder. Dette må det jobbes systematisk med, og det er viktig å komme i gang. For 2022 er det fokusert på 2 av våre røde indikatorer. Tiltakene det fokuseres på i 2022 er å finne løsning for fastlege i den ledige hjemmelen, samt bli bedre på avfall gjennom kildesortering i husholdningene.

Todalsfjordprosjektet er et meget viktig prosjekt for hele regionen. Målsettingen er at det blir et samfunnsutviklingsprosjekt som bidrar til styrking og økt bærekraftig verdiskaping på indre Nordmøre. Det vil også bidra til styrking av hele fylket. Kommunen må bidra til både realisering av selve samferdselsprosjektet, og i tillegg sørge for nærings- og samfunnsutvikling. Å lykkes med dette vil styrke omdømmet og attraktiviteten til Sunndal. Plan, miljø og næringsavdelingen foreslår styrket med 1 prosjektstilling i de neste 3 årene, samt midler for evt andre kostnader/tjenester.

Helse og omsorgstjenesten merker allerede økning i tjenestebehovet. Fokuset er endret til hjemmebasert omsorg, men det oppleves sterkt press på antall institusjonsplasser av brukere som har et omfattende tjenestebehov. Visjonen er fortsatt å gi trygghet for omsorg – til alle og på riktig nivå. Utfordringen framover blir tilgangen på arbeidskraft, og det må fokuseres på å løse tjenestene med færre menneskelig ressurser. Velferdsteknologi er noe av løsningen, samt arbeid med kvalitetsreformen «Leve hele livet».

Antall brukere av ressurskrevende tjenester er økende, og omfanget er økende. En stadig større andel av kostnadene faller på kommunene. Det er fokus på dette, også i Hurdalsplattformen, og det er behov for at sentrale myndigheter vurderer finansieringen.

Økningen merkes i våre tjenester, både i helse og omsorgstjenesten og i helsetjenesten.

Prognosene viser reduksjon i barnetallet framover. Bygging av ny sentrumsbarnehage vil føre til en merkbar standardheving og forbedring av barn og medarbeidere sitt fysiske arbeidsmiljø. Det vil øke attraktiviteten til kommunen, samtidig som det bidrar til bærekraftig utvikling både i forhold til klima, miljø og økonomi.

Videre arbeid med forebygging av barns helse er viktig, og her foreslås en styrking i helsetjenesten.

Som en del av Likeverdsreformen vil regjeringen sikre at familier som har eller venter barn med behov for sammensatte tjenester får en barnekoordinator. Mange familier med barn med behov for et sammensatt tjenestetilbud opplever manglende koordinering og et tjenestetilbud som ikke henger sammen. Det foreslås en lovfestet rett til dette med virkning fra 1.august 2022.

Barnevernreformen, også kalt oppvekstreformen, trer i kraft 1. januar 2022. Kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Det overordnede målet med reformen er et bedre barnevern, der tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov. Intensjonen med barnevernsreformen fra statens side er å gi kommunene incentiver og muligheter til mer forebygging og mer samarbeid på tvers av tjenester. Selv om reformen først og fremst regulerer barnevernet, er det enighet om at målene best oppnås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren.

Kommunene får et økt finansieringsansvar for barnevernstiltak og får fullt økonomisk ansvar for fosterhjem og andre spesialiserte hjelpetiltak. Kommunen får også ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjemmene. Det er tilført ca 1,9 mill kr fra staten til finansiering av reformen i 2022.

Ungdomssenteret er en viktig arena for våre ungdommer. I 2022 startes prosjekt for å se på utvikling av kulturhuset, biblioteket, Øratorget og Ungdomssenteret for å utvikle tjenestene innenfor kultur samt tilbud til unge.

En av strategiene for å være attraktiv kommune er å markedsføre og framsnakke Sunndal som en god kommune å bo og arbeide i. Omdømmebygging er viktig for kommunen, både når det gjelder bosetting og rekruttering. Kjennskapet til kommunen skjer også gjennom attraktivitet som reiselivsdestinasjon. For de neste to årene foreslås en satsing på 50% funksjon som reiselivs- og omdømmekoordinator.

Kommunen har håndtert koronapandemien godt de siste to årene, også driften har vært god. Det som har måttet vike er utviklingsarbeidet. Utviklingsarbeid vil få større fokus framover. Dette gjelder både tjenesteutvikling og kommunen som organisasjon. Organisering, lederutvikling og utvikling av kompetente og selvstendige medarbeidere vil prioriteres. Dette vil være et kontinuerlig og langsiktig arbeid.

Utfordringene kan i økonomiplanperioden oppsummeres slik:

- Rekruttering og kapasitet
Tjenesteutvikling og omdømmebygging for å løse oppgavene framover
- Ressursinnsatsen må vris fra oppvekstområdet til helse og omsorgstjenester

Plangrunnlaget - Hovedmål for kommunen

Hovedmål 1 - En attraktiv og mangfoldig kommune med stabilt folketall rundt 7.000 innbyggere i 2030

Prioriterte strategier

- Legg til rette for trivsel, integrering og inkludering i samarbeid med næringsliv og frivillige
- Markedsføre og framsnakke Sunndal som en god kommune å bo og arbeide i

Øvrige strategier

- Gode oppvekstmiljø for alle barn og unge
- Moderne skoler og barnehager med god kvalitet
- En trygg, aktiv og meningsfull pensjonisttilværelse
- Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal videregående skole
- Et variert boligtilbud med attraktive tomter og boliger for ulike behov og livsfaser
- Videreutvikle Øratorget som sosial møteplass og med ulike aktivitetstilbud

Handlingsplan:

Legg til rette for trivsel, integrering og inkludering i samarbeid med næringsliv og frivillige

Sørge for god integrering for innvandrere ved god oppfølging av de eldre barna, da vi ser at mange av de er vanskelig å få integrert/ inkludert.

Innvandrere utenfor EØS skal ut i hensiktsmessig arbeidsrettet aktivitet innen 4 mnd. Det er behov for arbeidsplasser som ikke er så kompetansekrevende. Støtte til arbeidstiltak for voksne innvandrere med mange barn.

Ta godt imot nye innflyttere, og bidra til hensiktsmessige boligløsninger.

Alle innvandrere som trenger oppfølging fra NAV skal registrere seg som arbeidssøker. Behovsvurdering og aktivitetsplan skal utarbeides innen 8 uker. Fokus på kvalifiserende tiltak. Utarbeide ny samarbeidsavtale med introduksjonsprogrammet.

Markedsføre og framsnakke Sunndal kommune som en god kommune å bo og arbeide i

Opprette funksjon som omdømme- og reiselivskoordinator

Kultursamarbeid med Surnadal og Tingvoll- kartlegging av mulige samarbeidsområder både organisatorisk og på plan/aktivitet

Helhetlig, brukervennlig og proaktiv informasjon i aktuelle kanaler og mot aktuelle målgrupper

Øvrige strategier:

Gode oppvekstmiljø for alle barn og unge

Newton-rommet er det eneste i sitt slag på Nordmøre og i Romsdal. Dette bør brukes aktivt med gode tilbud, samt sørge for god framsnakking og markedsføring.

Samarbeid skole-næringsliv gjennom f eks ungt entreprenørskap bør ha fokus, dette gjelder også arbeidet med å opprettholde tilbudene ved Sunndal videregående skole.

Prioritere å jobbe med skolebygg, jfr «Rom som pedagogisk metode- funksjonelle skoler». Det vil også være viktig i forbindelse med gjennomføring av skolebruksplan.

Gode helsetilbud til barn og kvinner er viktig for et godt oppvekstmiljø. Dette innebærer også gode, forebyggende helsetjenester fra psykisk helse barn og unge, jordmor, helsestasjon og skolehelsetjeneste. Ved å styrke disse tjenestene imøtekommer vi også noe av kravene om forebygging stilt til kommunen i barnevernreformen.

Brukere med rus- og psykiske lidelser skal ha samordnede og koordinerte tjenester.

Sørge for at alle ungdommer under 30 år skal delta i hensiktsmessig aktivitet innen 8 uker.

Moderne skoler og barnehager med god kvalitet

Etablere en bærekraftig barnehagestruktur. Sikre gode bygg av god kvalitet med et likeverdig tilbud til alle innbyggerne.

Videreutvikle en profesjonell og høy faglig standard. Delta i nettverk, bidra og lære gjennom samskapingsprosesser på ulike nivå, både internt og eksternt

Rekruttering med tanke på mangfold (kjønnssammensetning, alder, etnisitet ol.)

Gjennomføre "Kompetanseløftet" - statlig satsing for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i barnehager og skoler.

Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal vidaregåande skole

Dialog med Sunndal vidaregåande skole og næringslivet

Et variert boligtilbud med attraktive tomter og boliger for ulike behov og livsfaser

Kartlegging av behov og tiltak for å dekke behovet

Videreutvikle Øratorget som sosial møteplass og med ulike aktivitetstilbud

Utviklingsarbeid bibliotek/kulturhus/Øratorget/Ungdomssenter

Hovedmål 2 - Bærekraftig og variert næringsliv – opprettholde en høy arbeidsplassdekning og rundt 3.800 arbeidsplasser i 2030

Prioriterte strategier

- Satse på regionalt samarbeid for å sikre eksisterende og utvikle nye arbeidsplasser
- Bidra til realisering av Todalsfjordprosjektet
- Styrke Sunndal som helårs reisemål under paraplyen Fossenes rike

Øvrige strategier

- Være en pådriver for ansvarlig produksjon og lavere klimagassutslipp lokalt og regionalt
- Bidra til et godt regionalt vegnett
- Bidra til videreutvikling av den digitale infrastrukturen i alle deler av kommunen
- Opprettholde en høy andel lærlingeplasser
- Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal vidaregåande skole
- Fastsette framtidig organisering av nærings- og reiselivsarbeidet i Sunndal
- Utarbeide ny 5-åring næringsplan for en bærekraftig næringsliv i Sunndal og i regionen
- Jobbe aktivt for oppgradering av Elverhøy bru, Fale bru og Romfo bru på rv. 70.
- Legge til rette for havneutvikling

Handlingsplan:

Satse på regionalt samarbeid for å sikre eksisterende og utvikle nye arbeidsplasser

Videreføre strategien fra 2018 om å samarbeide med Tingvoll og Surnadal, og støtte opp om hverandres næringsliv og arbeidsplasser.

NAV Indre Nordmøre skal være en aktiv samfunnsaktør med god kjennskap til næringslivet. NAV skal være den foretrukne samarbeidspartner ved rekruttering, tilby bistand i sykefraværarbeid og være synlig og delta på møter i næringslivet.

NAV skal bistå næringslivet i rekrutteringsarbeid og delta i møter med næringsforeningen.

Bidra til realisering av Todalsfjordprosjektet

Opprette prosjektstilling som jobber med Todalsfjordprosjektet og utviklingspotensialet til dette

Styrke Sunndal som helårs reisemål under paraplyen Fossenes rike

Opprette funksjon som omdømme- og reiselivskoordinator

Øvrige strategier:

Jobbe aktivt for å opprettholde og videreutvikle tilbudet ved Sunndal vidaregåande skole

Dialog med Sunndal vg skole og næringslivet

Fastsette framtidig organisering av nærings- og reiselivsarbeidet i Sunndal

Fastsettes etter vedtak om næringsplan

Utarbeide ny 5-åring næringsplan for en bærekraftig næringsliv i Sunndal og i regionen

Vedta og iverksette næringsplanen. Beslutte framtidig organisering av næringsutviklingsarbeidet

Jobbe aktivt for oppgradering av Elverhøy bru, Fale bru og Romfo bru på rv. 70.

Følges opp mot fylkeskommunen

Hovedmål 3 - Bærekraftig forvaltning av natur og verneområder - reduserte klimagassutslipp

Prioriterte strategier

- Utarbeide eget klimaregnskap og –budsjett for den kommunale driften
- Delta aktivt i en kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene i kommunen
- Bidra til reetablering av villaks og sjøørret i Driva

Øvrige strategier

- Utarbeide egen klimaplan
- Prioritere tiltak med gunstig miljø-, energi- og klimaprofil, eksempelvis hydrogenproduksjon
- Stimulere til utvikling og bruk av fjernvarme og fornybar energi
- Skånsom utbygging av ny vannkraft
- Delta i prosjektet «Bærekraftfylket Møre og Romsdal»
- Legge til rette og stimulere for mer gange og sykling
- Fornye vår status som nasjonalparkkommune
- Revidere kommunens kulturminneplan

Handlingsplan:

Utarbeide eget klimaregnskap og –budsjett for den kommunale driften

Dette er prioritert arbeid med ressurser og kompetanse på plass fra mai 2021.

Dette vil følges av arbeid med egen klimaplan

Deltagelse i prosjektet «Bærekraftfylket Møre og Romsdal».

Delta aktivt i en kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene i kommunen

Deltagelse i prosjektet «Bærekraftfylket Møre og Romsdal»

Øvrige strategier:

Prioritere tiltak med gunstig miljø-, energi- og klimaprofil, eksempelvis hydrogenproduksjon

Bærekraftsmål: Kildesortering husholdninger

Delta i prosjektet «Bærekraftfylket Møre og Romsdal»

Deltar, og deler kompetansen internt i kommunen

Fornye vår status som nasjonalparkkommune

Gjennomføres i 2021

Hovedmål 4 - God helse, livskvalitet og trivsel for alle

Prioriterte strategier

- Tidlig innsats og gode oppvekstmiljø for alle barn og unge uavhengig av sosial bakgrunn
- Planlegge for et aldersvennlig samfunn
- Sikre et godt og verdig liv for sårbare grupper

Øvrige strategier

- Trafikksikre skoleveier
- Utvikle Sunndal folkebibliotek i samsvar med nasjonale og regionale føringer
- Legge til rette for frivillig innsats
- Gode møteplasser og godt nærmiljø for alle
- Et godt og variert kulturliv i samarbeid med lokale lag og organisasjoner
- Satse på forebyggende og mestringsorientert tilbud
- Fremme universell utforming

Handlingsplan:

Tidlig innsats og gode oppvekstmiljø for alle barn og unge uavhengig av sosial bakgrunn

Dette er fokusområde i flere av våre tjenester, og det må jobbes mer med å koordinere tjenestene slik at kommunen oppleves som 1-en tjenesteyter.

Satse på forebyggende og mestringsorienterte tilbud med tanke på samarbeid mellom de ulike tjenestene som barnehage, skole, helse, NAV og kultur.

Satse på forbyggende og mestringsorienterte tilbud gjennom tverretattlig samarbeid: Bygge samarbeidsstrukturer i skolen som tverrfaglig møte og spesialpedagogiske team Flere yrkesgrupper i skolen som samarbeider i lager rundt eleven, også fra kulturtjenesten

Arbeid med kompetanseløftet både kommunalt og i nettverkssamarbeid - inkludering av barn

Jobbe aktivt med foreldregruppen, skape gode oppvekstmiljø for alle

Styrke foreldresamarbeidet med formål om å utjevne sosiale ulikheter

Starte arbeide med prosjekter: Sentrumsbarnehage, oppgradering Sande skole, kulturhuset, lokaler helse/omsorg samt Drivapromenaden

Planlegge for et aldersvennlig samfunn

Alle kommuner skal innføre Leve hele livet reformen. Reformen har fem innsatsområder:

- Et aldersvennlig Norge: Stadig flere eldre- mange er ressurssterke og vil delta. Samfunnet må legge til rette og samtidig utfordre eldre til selv å engasjere i planlegging av egen alderdom
- Aktivitet og fellesskap: Mange eldre mister mye sosial kontakt eller mister ektefellen. Tre av ti personer over 80 sier de er ensomme. Det er behov for tilpassede møteplasser og aktiviteter i lokalsamfunnet. Fysisk aktivitet og fellesskap beskytter som sykdom og reduserer dødelighet.
- Mat og måltider: Mange elder spiser for lite og feil mat- mer utsatt for fysiske og psykiske helseplager.
- Helsehjelp: Legge til rette for god hjelp tidlig. Sette inn riktig hjelp på riktig tidspunkt
- Sammenheng i tjenestene: Mer samarbeid mellom tjenestetilbudene, kontinuitet og færre å forholde seg til.

Etablere brukerutvalg for helse- og omsorgslovgivningen

Utføre en gevinstrealiseringsanalyse på kvalitet og økonomi ved systematisk bruk av velferdsteknologi i institusjonen

Økt kvalitet for hjemmeboende ved å erstatte inntil 50 % av fysiske tilsyn på natt med digitale tilsyn

Alle hjemmeboende personer med demens får vurdert sitt behov for lokaliseringsteknologi (GPS), og at de som vil kunne ha nytte av dette, får tilbud om det.

Redusere antall liggedøgn på korttidsopphold ved å starte målrettet rehabilitering i samarbeid med hjemmerehabiliteringsteamet

Gjennomføre helhetlig pasientforløp (HPH) for nye brukere i hjemmesykepleien

Bærekraftsmål: Bedre fastlegedekning

Sikre et godt og verdig liv for sårbare grupper

Styrking psykisk helse barn/unge - opprette ny stilling

Opprette stilling som barnekoordinator

NAV skal tilby deltagelse og bistå i sykefraværprosjekter

Øvrige strategier:

Trafikksikre skoleveier

Det skal være trafikksikre adkomstveger inn mot de barnehager og skoler Sunndal kommune har, og dette må også være fokusområde ved endringer i hht barnehage- og skolebruksplan.

Utvikle Sunndal folkebibliotek i samsvar med nasjonale og regionale føringer

Utviklingsarbeid bibliotek/kulturhus/Øratorget/ungdomssenter

Forebygging helse

God helse, livskvalitet og trivsel for alle bør ha som hovedstrategi forebygging framfor reparering - frisklivstiltak i alle tjenester, og frisklivstiltak må inn i sykefraværarbeidet.

Frisklivstiltak i hver tjeneste kan flettes sammen til kommunens samlede frisklivstilbud.

Hovedmål 5 - Samfunnssikkerhet gjennom kompetanse og godt samarbeid

Prioriterte strategier

- Revidere ROS-analyser og beredskapsplaner som forankres i nyvalgt kommunestyre
- Sikre god helseberedskap med hensyn til legevakt og ambulanser
- Fysiske sikringstiltak i forbindelse med ras og flom

Øvrige strategier

- Informasjon og samvirke mellom offentlige og private beredskapsaktører
- Innføre lokasjonsbasert varsling for personer som oppholder seg i kommunen
- Styrke vår robusthet i forhold til bortfall av kritisk infrastruktur i en kortere periode
- Kunnskap og bevisstgjøring av innbyggernes ansvar for egen beredskap

Handlingsplan:

Revidere ROS-analyser og beredskapsplaner som forankres i nyvalgt kommunestyre

Starte arbeidet i 2022

Sikre god helseberedskap med hensyn til legevakt og ambulanser

Videreutvikle god helseberedskap i kommunen, og det er viktig å høste erfaringer fra pandemien.

Vurdere interkommunalt samarbeid knyttet til funksjonen som kommuneoverlege.

Øvrige strategier:

Kunnskap og bevisstgjøring av innbyggernes ansvar for egen beredskap

Delta årlig i DSBs kampanje om egenberedskap

Hovedmål 6 - Kompetent og omstillingsdyktig - sunn kommuneøkonomi i samsvar med nasjonale anbefalinger

Prioriterte Strategier

- Endret driftsnivå tilpasset inntekter og endrede behov
- Utvikle gode tjenester gjennom trepartssamarbeidet, samskapning med frivilligheten, innbyggere og tjenestemottakere
- Etablere heltidskultur

Øvrige strategier

- Økt innovasjon, digitalisering og bruk av velferdsteknologi
- Utvikle kompetente og selvstendige medarbeidere gjennom mestringsorientert ledelse
- Miljøvennlig drift - innarbeide klimakrav i kommunens innkjøpsreglement
- Tilstrebe god kjønnsbalanse ved ansettelse

Handlingsplan:

Endret driftsnivå tilpasset inntekter og endrede behov

Utarbeide økonomiplan og årsbudsjetter som sikrer balanse mellom utgifter og inntekter og som vrir ressursinnsatsen i samsvar med demografiske endringer og behov

Utvikle gode tjenester gjennom trepartssamarbeidet, samskapning med frivilligheten, innbyggere og tjenestemottakere

Fokusere på partssamarbeid, medvirkning og medbestemmelse. Utvikle gode tjenester gjennom partssamarbeid og samskapning.

Starte gjennomføring av medarbeiderundersøkelser

Utvikle og gjennomføre lederutvikling, samt utvikle kompetente og selvstendige medarbeidere.

Etablere heltidskultur

Videre arbeid med heltidskultur med innsikt, analyse og utprøving

Øvrige strategier:

Økt innovasjon, digitalisering og bruk av velferdsteknologi

«Døgnåpen kommune» med brukeren i fokus. Fortsette utviklingen av sikre og fremtidsrettede selvbetjeningsløsninger for innbyggere, politikere, næringsliv og ansatte.

Kontinuerlig arbeid med informasjonssikkerhet og GDPR

Utvikle kompetente og selvstendige medarbeidere gjennom mestringsorientert ledelse

Felles ledelsesplattform med fokus på mestringsorientert og myndiggjørende ledelse

Status og rammebetingelser

Budsjett- og økonomiplanprosessen

Kommunestyret behandlet budsjetttrammene i sitt møte 16. juni. Kommunedirektøren la fram innspill til innsparingstiltak og øvrige utfordringer i et budsjettseminar i kommunestyret 22. september.

Kommunedirektørens Økonomiplanforslag legges med dette fram i kommunestyret til orientering den 3. november, for så å gå ut på offentlig høring.

De politiske utvalgene, samt elderråd og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne skal ha planforslaget til høring i uke 45 og 46.

Formannskapet skal behandle høringsuttalelser og gi sin budsjettinnstilling 30. november og kommunestyret skal endelig behandle budsjett og økonomiplan i sitt møte 15. desember.

Statsbudsjettet og kommuneopplegget for neste år

Regjeringen har lagt fram kommuneøkonomiproposisjonen 2022 i mai og forslag til statsbudsjett nå i oktober.

Samtidig har det vært et regjeringsskifte og en tilleggspolisproposisjon til statsbudsjettet vil komme i november. Det er ikke forventet vesentlige endringer i hovedpostene for kommunene, men noen mindre satsingsområder vil nok bli endret eller tilført.

De demografiske utgiftene forventes også å øke betydelig. I det ligger de offentlige utgifter til de forskjellige gruppene i samfunnet. Særlig er det utgifter innen eldreomsorg som forventes å øke, samtidig som andel yrkesaktive reduseres. I mange kommuner, også vår vil de økte utgiftene innen eldreomsorg balanseres med reduserte behov innen grunnskole og barnehage. Det som vil bli krevde for oss er å få til tilstrekkelig omstilling slik at vi er i stand til å redusere utgiftene innen disse områdene der det blir færre innbyggere i aldersgruppen.

Regjeringen baserer seg i statsbudsjettet på en samlet lønns- og prisstigning på 2,5 % (deflator) i 2022, hvorav 3,2% i lønnsvekst. Dette er noe i overkant av de 2,7% som vi benyttet i rammesaken.

Anslaget på skatt er fortsatt vesentlig høyere for 2022 enn for 2020 og opprinnelig for 2021. Det er også noe vi observerer lokalt.

I statsbudsjettet økes kommunens egenandel til ressurskrevende tjenester ytterligere med 50 tusen pr mottaker/år.

Videre vil en barnevernsreform som innføres fra 2022 kunne medføre økte utgifter for kommunene. Dette avhenger bl.a. av omfanget av plasseringer i regi av BUFETAT. Dette skal kompenseres gjennom inntektssystemet, men vil ikke treffe likt for alle kommuner. Beregnet økning i rammetilskuddet til Sunndal knyttet til reformen er ca 2 mill kr. Samtidig fjernes noen øremerkede tilskudd til stillinger.

Ellers er det signalisert satsing på bl.a. barnekoordinatorer, barn- og unges psykiske helse og fastlegetilskudd, samt utvidet undervisning i naturfag.

Kommunens kompensasjon for frafall av eiendomsskatt på verk og bruk er beregnet til 5,1 mill kr. Tapt eiendomsskatt fra Hydro er beregnet til 17 mill i 2022, dvs netto tap er ca 12 mill kr. så langt.

Fordeling av driftsrammer

Det samlede rammeforslaget er basert på vedtatt Økonomiplan for 2021- 2024, justert for nye inntektsforutsetninger og forutsetninger for finansinntekter og -utgifter.

Alle tjenestene er kompensert for 2,7% i deflator (samlet lønns- og prisregulering). For 2022 utgjør dette 14,3 mill kr.

I fjorårets Økonomiplan vedtok Kommunestyret en rammeendring fra 2021 til 2022 på -17,8 mill kr. Hovedelementene i dette er skolestrukturendringer og nedlegging av sykehjemsplasser.

I rammesaken i kommunestyret i juni i år ble det gjort vedtak om styrking av Helse- og Helse- og omsorgstjenestens budsjettrammer, mens noen andre tjenester fikk redusert sine rammer.

Kommunedirektøren varslet i budsjettseminaret i september en ytterligere styrking av Helse- og Helse- og omsorgstjenestens budsjettrammer.

Nå i forslaget til ny Økonomiplan 2022-2025 foreslår kommunedirektøren ytterligere rammeendringer. Bakgrunnen er først og fremst at de frie inntektene gir økt handlingsrom. I tillegg har flere politiske vedtak og signaler blitt tatt inn i forslaget. De enkelte punktene er kommentert og begrunnet under de enkelte budsjettområdene.

Samlet foreslår kommunedirektøren en styrking av budsjettømmene med ca 20 mill kr.

	Rammesak juni 2021					K.dir. forslag		
	Vedtatt budsjett 2021	Vedtatt endring i Økonomiplan	Lønns- og prisregulering	Rammeendring rammesak	Ramme i rammesak	Forslag i budsjettseminar	Nytt forslag	Ny foreslått ramme
Kommunedirektørens staber	54 035	-900	1 458	-1 000	53 593		1 500	55 093
Politisk virksomhet	5 047	200	136		5 383			5 383
Innvandrertjenesten	23 319	-200	613	-3 000	20 732			20 732
Grunnskoletiljenesten	92 142	-6 320	2 537		88 359		1 500	89 859
Barnehagetjenesten	50 487	-1 061	1 360		50 786			50 786
Helsetjenesten	81 457	-200	2 491	1 839	85 587	1 700	2 800	90 087
NAV Indre Nordmøre	14 516		377		14 893		1 000	15 893
Helse- og omsorgstjenesten	132 897	-6 660	3 554	2 961	132 752	7 100		139 852
Kulturtjenesten	17 941	-575	484	-2 000	15 850			15 850
Tekniske tjenester	54 561	-1 700	1 473		54 334		1 400	55 734
Tekniske tjenester Selvkost	-6 064	-400	-164		-6 628			-6 628
Sentrale utgifter							2 850	2 850
Driftsutgifter per tjenesteområde	520 338	-17 816	14 319	-1 200	515 641	8 800	11 050	535 491

Utvikling teoretisk innsparingspotensiale

Tabellen “Teoretisk innsparingspotensiale” under viser sammenligningstall med noen utvalgte nabokommuner, vår kostragruppe 5 og landsgjennomsnitt for noe utvalgte sentrale tjenesteområder og potensiale for innsparinger.

Det teoretiske handlingsrommet er en enkel beregning av differansen mellom Sunndal sine 2020-utgifter i Kostra med gjennomsnittet i kommunegruppe 5 ganget med antall innbyggere i Sunndal.

Kostragruppe 5 inneholder 33 kommuner som har et folketall mellom 2 og 10 tusen, høye bundne kostnader (bl.a. knyttet til demografi og geografi) og middels frie inntekter.

Nabokommunene Surnadal og Oppdal har en litt forskjellig struktur fra Sunndal noe som gjør at de ligger i andre kostragrupeer enn oss. Utgiftsbehovene pr innbygger derfor noe forskjellig for dem og oss. Men en sammenligning med disse er likevel nyttig. Gol er en kommune i kostragruppe 5 og som har svært mange likhetstrekk mht demografi og geografi og er tatt med som et eksempel.

“Tjeneste” er et kostra-begrep som for Grunnskole bl.a. inkluderer utgifter til f.eks. SFO, skoleskyss og skolebygg i tillegg til ordinær skoledrift. Dette må ikke sammenlignes med Grunnskole-tjenesten i Sunndal fordi bl.a. drift av skolebygg ligger til Tekniske tjenester.

Tjeneste	Indikator	Sunnadal	Oppdal	Surnadal	Gol	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	17 804	14 657	15 979	13 992	Nye Nome (fra 2020)	13 470	17 085	6 956	5,0	4,0
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	30 475	22 192	26 224	23 939	Tingvoll	22 880	27 518	6 956	20,6	9,7
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	178	1 388	1 595	2 939	Nye Seljord (fra 2020)	-147	1 972	6 956	0	0
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	9 087	8 408	8 314	6 774	Nye Stor-Elvdal (fra 2020)	5 590	8 039	6 956	7,3	11,5
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	3 345	4 240	2 982	5 925	Nye Gjerstad (fra 2020)	2 657	4 698	6 956	0	0
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	2 422	2 168	1 948	1 426	Nye Bremanger (fra 2020)	1 063	2 446	6 956	0	0
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	3 897	3 645	3 406	2 839	Nye Gjerstad (fra 2020)	1 115	3 027	6 956	6,1	22,3
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	1 565	647	721	583	Bø (Nordl.)	105	1 082	6 956	3,4	30,9
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	6 916	5 683	5 664	10 139	Nye Nome (fra 2020)	5 731	7 910	6 956	0	0
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	1 418	898	747	1 198	Nye Nome (fra 2020)	746	1 318	6 956	0,7	7,1
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	595	409	-115	-512	Nye Gjerstad (fra 2020)	-799	112	6 956	3,4	81,2
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 838	1 367	2 216	1 690	Nye Fitjar (fra 2020)	628	2 081	6 956	0	0
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	-458	-110	-1 970	-1 962	Nye Lærdal (fra 2020)	-7 287	-654	6 956	1,4	0,0
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	880	785	1 003	1 162	Nye Gjerstad (fra 2020)	610	1 106	6 956	0	0

Befolkningsutvikling

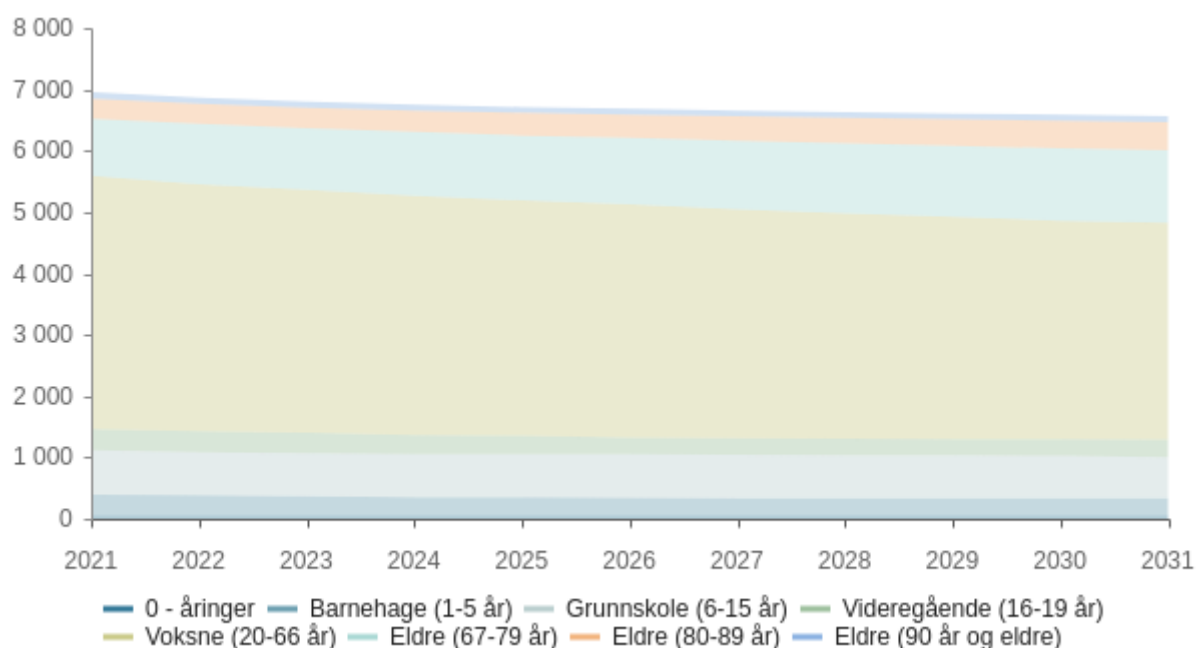
Ved inngangen til 2021 hadde Sunndal kommune 6 956 innbyggere. Tabellen viser fordelingen i de ulike aldersgruppene.

SSB (Statistisk Sentralbyrå) utarbeider hvert 2. år en befolkningsprognose for hele landet. I tabellen er det tatt med 10 års framskriving for vår kommune på det mest sannsynlig alternativet. Denne viser en reduksjon på antall innbyggere i perioden på nesten 400, eller vel 5%. Videre viser den betydelig vekst i de eldre aldersgruppene, både i rene tall og ikke minst som andel av den totale befolkningen. Det er særlig de yrkesaktive aldersgruppene, men også barn og ungdom som faller i antall og andel.

Dette får også betydning for kommunens utgiftsnivå. "Demografiutgifter" viser at kommunen har ulike utgifter i snitt pr innbygger i de ulike aldersgruppene. Disse vil derfor utvikle seg i takt med endringene i befolkningssammensetning. Tabellen viser tydelig at kommunens utgifter til eldreomsorg vil øke, samtidig som utgiftsbehovet knyttet til barn og unge og voksne i yrkesaktiv alder vil bli redusert. Dette synliggjør behovet for omstilling i det kommunale tjenestetilbudet.

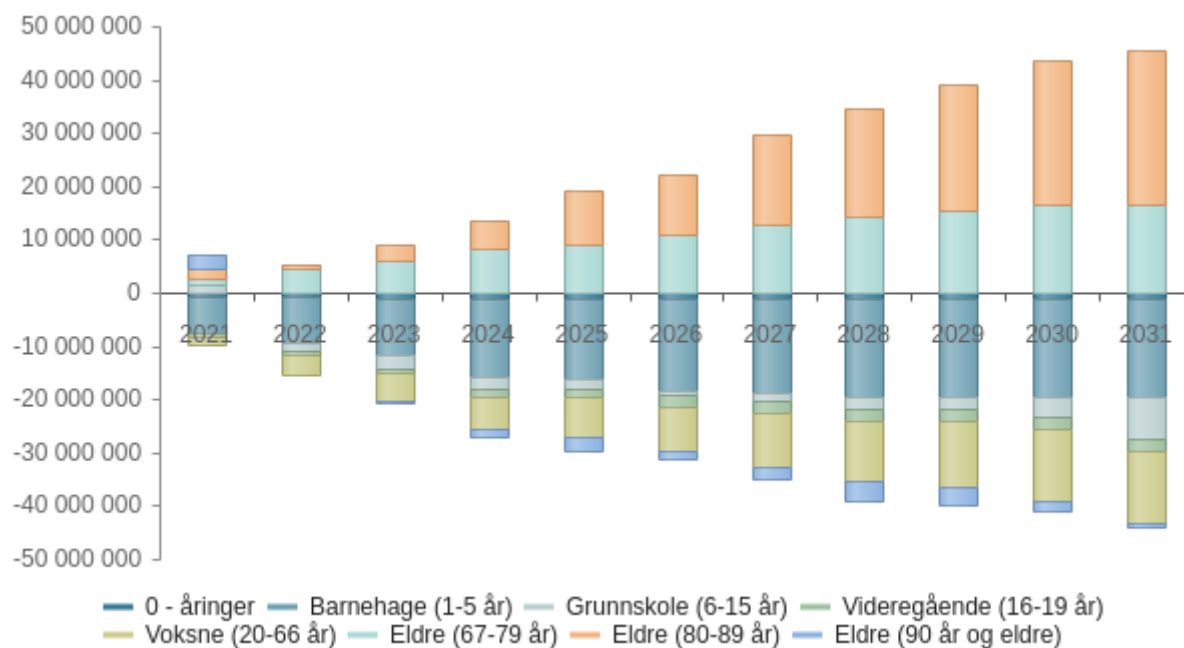
Folketallet ved utgangen av 2. kvartal var på 6 936.

Befolkningsprognose

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0 - åringar	56	56	55	55	55	55	55	55	54	54	54
Barnehage (1-5 år)	339	326	316	297	295	286	283	281	280	281	281
Grunnskole (6-15 år)	725	706	700	703	706	711	706	700	703	692	667
Videregående (16-19 år)	338	344	334	305	296	274	272	271	265	270	285
Voksne (20-66 år)	4 135	4 022	3 955	3 903	3 839	3 798	3 725	3 673	3 619	3 562	3 536
Eldre (67-79 år)	929	987	1 008	1 045	1 056	1 087	1 119	1 142	1 160	1 180	1 183
Eldre (80-89 år)	329	323	336	347	371	376	402	419	436	452	460
Eldre (90 år og eldre)	105	99	98	96	93	95	93	89	90	94	98
Total	6 956	6 863	6 802	6 751	6 711	6 682	6 655	6 630	6 607	6 585	6 564

Demografiutgifter

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totalt
0 - åringer	-916 916	0	-83 356	0	0	0	0	0	-83 356	0	0	-1 083 628
Barnehage (1-5 år)	-	-1 810 823	-2 142 511	-4 201 666	-457 590	-2 059 155	-540 946	-457 590	-228 795	228 795	0	-
Grunnskole (6-15 år)	6 737 948	-3 210 069	-1 013 706	506 853	506 853	844 755	-844 755	-1 013 706	506 853	-1 858 461	-4 223 775	18 408 229
Videregående (16-19 år)	-662 366	141 973	-192 152	-731 612	-180 077	-539 984	-48 577	-34 623	-138 215	122 382	350 235	-1 913 016
Voksne (20-66 år)	-	-2 333 744	-1 592 821	-983 428	-1 316 087	-765 010	-1 591 257	-1 001 369	-1 177 162	-1 173 528	-525 959	-
Eldre (67-79 år)	1 440 788	3 572 452	1 293 474	2 278 978	677 534	1 909 414	1 971 008	1 416 662	1 108 692	1 231 880	184 782	13 901 153
Eldre (80-89 år)	1 047 098	-1 227 360	2 659 280	2 250 160	4 909 440	1 022 800	5 318 560	3 477 520	3 477 520	3 272 960	1 636 480	16 691 974
Eldre (90 år og eldre)	1 841 040	-2 416 122	-402 687	-805 374	-1 208 061	805 374	-805 374	-1 610 748	402 687	1 610 748	1 610 748	28 638 400
Total	2 416 122	-7 283 693	-1 474 479	-1 686 089	2 932 012	1 218 194	3 458 659	776 146	3 868 224	3 434 776	-967 489	1 512 013
	2 764 248											

Investeringer i økonomiplanen

Investeringsplanen legger opp til en videreføring av Økonomiplanen for 2021-2024. Det er fortsatt tre større prosjekter i planen, påbygging og oppgradering av lege- og helsesenteret som har startet i 2020, utbygging av en ny sentrumsbarnehage til erstatning for eksisterende bygningsmasse og en oppgradering/ombygging av bygningsmassen ved helsetunet. Ellers er det mange mindre rammebevilgninger som i tidligere år.

Investeringer innenfor vann og avløp, dvs. selvkostområdet skilles særskilt ut. Disse investeringene finansieres gjennom gebyrinntektene.

Investeringene er forsøkt fordelt utover i planperioden, bl.a. for å dempe gjeldsveksten. Nye låneopptak ligger på nivå med tidligere år, dvs. mellom 50-60 millioner kr pr år. Låneavdrag er beregnet til 25-30 millioner kr årlig, slik at netto gjeldsvekst blir i snitt på 20-30 mill kr.

Andre investeringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25
Kommunedirektørens stab					
Helseplattformen	0	8 000	8 000	0	16 000
IKT Orkide, investeringer	300	300	300	300	1 200
Rammebevilgning Kirkelig Fellesråd	500	500	1 400	0	2 400
Sum Kommunedirektørens stab	800	8 800	9 700	300	19 600
Grunnskoleetjenesten					
Grunnskolereformen - læremidler	500	0	0	0	500
Sande skole - ombygging/tilpasninger	5 000	0	0	0	5 000
Sum Grunnskoleetjenesten	5 500	0	0	0	5 500
Barnehagetjenesten					
Ny barnehage i sentrum	5 000	45 000	40 000	0	90 000
Sum Barnehagetjenesten	5 000	45 000	40 000	0	90 000

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25
Helsetjenesten					
Lege og helsesenter	37 000	0	0	0	37 000
Sum Helsetjenesten	37 000	0	0	0	37 000
Helse-og omsorgstjenesten					
Ombygging Sunndal Helsetun	1 000	5 000	24 000	0	30 000
Sum Helse-og omsorgstjenesten	1 000	5 000	24 000	0	30 000
Kulturtjenesten					
Samlokalisering Kulturhus/Bibliotek	2 500	8 000	0	0	10 500
Scenerigg Kulturhus	4 300	0	0	0	4 300
Sportshall – oppgradering garerober	2 000	0	0	0	2 000
Tilrettelegging utfartssteder	800	0	0	0	800
Sum Kulturtjenesten	9 600	8 000	0	0	17 600
Tekniske tjenester					
Forlengelse av Drivapromenaden	6 000	1 000	0	0	7 000
Kjøp av festetomter Sunndal Helsetun	6 000	0	0	0	6 000
LED-gatelys	6 500	0	0	0	6 500
Paviljong Helsetunparken	150	0	0	0	150
Rammebevilgning kjøp av boliger	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Rammebevilgning kommunale bygg	2 300	2 000	2 000	2 000	8 300
Rammebevilgning kommunale veger og bruer	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Rammebevilgning Maskiner og utstyr	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Rammebevilgning Trafikksikkerhetstiltak	1 000	500	500	500	2 500
Renovasjonsbil	2 000	0	0	0	2 000
Sum Tekniske tjenester	29 450	9 000	8 000	8 000	54 450
Finansposter					
Egenkapitaltilskudd KLP	3 000	3 000	3 000	1 000	10 000
Sum Finansposter	3 000	3 000	3 000	1 000	10 000
Sum	91 350	78 800	84 700	9 300	264 150

Selvkost

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2022	2023	2024	2025	2022-25
Tekniske tjenester - Selvkost					
Rammebevilgning Avløp	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Rammebevilgning vann	4 800	2 500	2 500	2 500	12 300
Sum Tekniske tjenester - Selvkost	6 800	4 500	4 500	4 500	20 300
Sum	6 800	4 500	4 500	4 500	20 300

Andre investeringer

Kommunedirektørens stab

Helseplattformen

Helseplattformen er en ny IT-løsning for pasientadministrasjon, pasientjournal og samhandling med fastleger og spesialisthelsetjenesten. Mål et er "En innbygger - en journal" iht Stortingsmelding 9 (2012-2013). Målet er at 1) Helsepersonell skal ha enkel og sikker tilgang til pasient- og brukeropplysninger, 2) Innbyggerne skal ha tilgang på enkle og sikre digitale tjenester og 3) Data skal være tilgjengelig for kvalitetsforbedring, helseovervåkning, styring og forskning. De nasjonale ambisjonene er videreført i Nasjonal e-helsestrategi og handlingsplan 2017-2022. Kommunen vil i løpet av 2022 bli invitert til å delta i prosjektet gjennom å utløse en opsjon på deltakelsen. Trondheim kommune har valgt å delta i prosjektet som pilot og har startet sitt arbeid. Tidslinjen for en evt. deltakelse, omfang og kostnader er fortsatt svært uklart. Dette er forhold som må utredes, bl.a. i samarbeid med de andre nordmørskommunene. I den prosessen må det vurderes gevinster ved en slik investering, krav fra sentrale myndigheter og selvsagt kostnadsomfang. Så langt har kommunen avventet mer informasjon og avklaringer. Det er imidlertid naturlig å legge inn en investering i lisenser, eierskap og implementering som en del av økonomiplanen, bl.a. for å sette av finansieringsmidler. Så må tidspunkt, beløpsstørrelser mv. oppdateres ved senere rulleringer.

IKT Orkide, investeringer

Dette er en årlig samlebevilgning til Sunndal Kommunes andel av investeringer i felles systemløsninger gjennom IKT Orkide-samarbeidet. På investeringsprogrammet står bl.a. portalløsninger, skyløsninger og sak/arkiv-løsninger.

Rammebevilgning Kirkelig Fellesråd

Kirkelig fellesråd har utarbeidet et langtidsbudsjett for investeringer. Tiltakene omfatter vedlikehold/maling av Øksendal kirke 0,4 mill kr, nytt tak Ålvundeid kirke 1,3 mill kr, tjærebeising Gjøre kapell 0,2 mill kr samt ny gressklipper og driftsbil til 0,4 mill. Kommunedirektøren foreslår en rammebevilgning som kan prioriteres av Fellesrådet.

Grunnskoletjenesten

Grunnskolereformen - læremidler

I forbindelse med nye læreplaner i grunnskolen ble det lagt inn investeringsmidler til læremidler og digitalt utstyr. Det meste av dette er gjennomført i 2020 og 2021, men en mindre bevilgning er også lagt inn i 2022-budsjettet.

Sande skole - ombygging/tilpasninger

I forbindelse med behandlingen av Barnehage- og skolebruksplan har kommunedirektøren foreslått å sette av 5 mill kr til bygningsmessige tilpasninger ved Sande skole. Hvilke konkrete tiltak som skal prioriteres er det satt igang et arbeid med. Fokus vil være på bedre utnyttelse av arealene, garderobe- og toalettforhold og arbeidsplasser for personalet.

Helsetjenesten

Lege og helsesenter

Ombygging og oppgradering av Lege- og helsesenteret startet i januar 2021 og 1. byggetrinn skal være ferdig i oktober 2021. Prosjektet forventes å være fullført sommeren 2022. Budsjettet for 2021 er regulert iht framdrift og foreslått bevilgning for 2022 er justert i forhold til dette. Samlet bevilgning er ikke endret.

Helse-og omsorgstjenesten

Ombygging Sunndal Helsetun

Helse- og omsorgstjenesten er i endring. Tjenestetilbudet går gradvist over fra institusjonsbasert omsorg til andre typer tjenestetilbud. Dette får etter hvert følger for Sunndal Helsetun hvor bruken av bygningsmassen vil endres over tid. Frigjøring av arealer ved nedlegging av institusjonsplasser muliggjør alternativ bruk, for eksempel omsorgsboliger med styrket tjenestetilbud. I tillegg er bygningsmassen etterhvert blitt gammel på deler av anlegget og vil trenge en oppgradering. Særlig må en vurdere arbeidsforhold for ansatte mht garderober, vaktrom etc. Prosjektet er imidlertid lagt litt lengre ut i tid for å balansere ut investerings- og lånebelastningen i kommunen. Prosjektet vil komme opp etter at ny sentrumsbarnehage er fullført.

Kulturtjenesten

Samlokalisering Kulturhus/Bibliotek

Prosjektet har vært delvis utredet. En av utfordringene er å få avklart eierforhold og få kulturhuset 100% kommunalt eid. Dette er ikke løst ennå og må på plass før kommunen kan investere tungt i det videre.

Det har vært arbeidet videre administrativt med skisser for ombygging og tilpasninger til bibliotek i kulturhuset. Kostnadene for dette kan bli omfattende, men det vil være avhengig av konseptvalg. Det er flere forhold som bør avklares i det videre arbeidet, bl.a. form og innhold på et framtidig bibliotek, behovet for en "storstue", kjøkkenløsning osv. I tillegg må det avklares hva eventuelt nåværende bibliotekskolaler skal benyttes til eller om dette skal avhendes. Et alternativ som er aktuelt er å benytte dette som nytt ungdomssenter.

Før investeringsrammer for dette arbeidet kan innarbeides i økonomiplanen må det gjøres videre prosjekteringer og avklaringer. En sak må fremmes for kommunestyret for konklusjon rundt flere av de prinsipielle spørsmålene og konseptvalgene. Kommunedirektøren fremmer derfor kun et investeringsforslag for en forprosjektfase i 2022. Kommunedirektøren vil også nedsette en administrativ plan- og byggekomite som gis et slikt mandat, samt etablere referansegrupper for brukermiljøene.

Scenerigg Kulturhus

Sceneriggen i Sunndal kulturhus er ca 30 år gammel og må skiftes ut for å være i godkjent tilstand. En oppgradert rigg er en forutsetning for å kunne gjennomføre teaterforestillinger inkl. Lady Arbuthnott. Bevilgning gitt i 2021-budsjettet er ikke benyttet. Det foreslåtte beløpet skulle gå til en deloppgarding.

Administrasjonen har etter detaljprosjektering valgt å foreslå en mer omfattende oppgradering som sikrer en langsiktig løsning. Ca 30% av investeringen er spillemiddelberettiget.

Sportshall – oppgradering garderober

Anbud på oppgradering av garderobeanlegg er innhentet. Prosjektet planlegges til en total kostnad på 4 mill kr, hvor eiendomstjenesten benytter rammebevilgningen med 2 mill kr og resten avsettes i investeringsbudsjettet for kulturtjenesten.

Tirettelegging utfartssteder

Midlene er planlagt brukt til et toalettanlegg og garasje i Grødalen, bygd i samarbeid med hytteeierforeningen.

Tekniske tjenester

Forlengelse av Drivapromenaden

Videre utvikling av Drivapromenaden og turstinettverket rundt Driva. Prosjektet inneholder forslag om en hengebru over Driva anslått til ca 6 mill kr, sti mellom Julvolla ned til Driva bru til ca 1 mill kr og en stiforbindelse fra Brandeinan til Holssand til ca 0,5 mill kr.

Kjøp av festetomter Sunndal Helsetun

Kommunen fester to tomtearealer hvor deler av Sunndal Helsetun samt hele Kirketunet står på. Områdene er festet av Opplysningsvesenets fond. etter siste regulering av festeavgift er årlig utgift ca 300 tusen. Innløsningsverdien er anslått til ca 6 mill kr. Det er ikke foretatt undersøkelser om det er mulig å kjøpe ut eiendommene. I og med at det er sentral infrastruktur for kommunens virksomhet vil det være gunstig å få kjøpt og nedbetalt disse områdene istedenfor å ha en såpass høy årlig driftsutgift. Det foreslås derfor å sette av investeringsmidler til å starte opp en slik prosess.

LED-gatelys

Prosjektet består i å skifte ut eldre gatebelysning med ny LED-teknologi. Dette vil forlenge levetiden og redusere energikostnadene. Prosjektet har fått en rammebevilgning på 14 mill kr fra kommunestyret. Prosjektet har vært forsinket og tidligere års bevilgninger har ikke vært benyttet. Det er planlagt benyttet ca 7,5 mill kr ved utløpet av 2021 og foreslås bevilget resterende 6,5 mill kr for gjennomføring i 2022. Gatelysnettet vil ikke være ferdig modernisert med dette. Det vil gjenstå oppgradering av styreskap til anleggene, samt oppgradering av parkbelysning, parkeringsplasser og gang- og sykkelveger. Dette er forhold som ikke var tatt med i den opprinnelige prosjektbeskrivelsen.

Rammebevilgning kjøp av boliger

Tekniske tjenester har i dag ca 140 boliger til innbyggere med spesielle behov. Det er viktig at boligmassen endrer seg i takt med behovet for boliger. Derfor benyttes denne rammebevilgningen til fornying av boligporteføljen. Normalt vil det også bli solgt boliger i året, men dette bokføres separat (dvs. brutto).

Rammebevilgningen disponeres administrativt.

Rammebevilgning kommunale bygg

Rammebevilgning for kommunale bygg benyttes til oppgradering av kommunale bygg. Denne rammebevilgningen prioriteres av tekniske tjenester i samråd med de ulike tjenestenes. Kommunale bygg må endre seg etter krav og forventninger fra de ansatte i Sunndal kommune. Generelt vedlikehold føres i driftsregnskapet.

Rammebevilgning kommunale veger og bruer

Det foregår en kontinuerlig reasfaltering av kommunale veger, samt større jobber for å sette kommunale veger tilbake i tilfredsstillende stand. Denne rammebevilgningen skal også dekke større oppgradering og utskifting av kommunale bruer.

Rammebevilgningen disponeres administrativt.

Rammebevilgning Maskiner og utstyr

Tekniske tjenester har en stor maskinpark, både i form av kjøretøy, anleggsmaskiner og renholdsmaskiner. Dette er viktige verktøy for en effektiv drift. Denne rammebevilgningen benyttes til dette formålet.

Rammebevilgningen disponeres administrativt

Rammebevilgning Trafikksikkerhetstiltak

Foreslått bevilgning er en rammebevilgning som disponeres administrativt og iht til prioriteringer i trafikksikkerhetsplanen.

Det jobbes med en helhetlig løsning for trafikksikker skoleveg i Sande-området. Det planlegges busslomme for av- og påstigning for elever som skal til Sande skole, samt innsnevring av uoversiktlige veikryss. Dette gjelder bl.a. Trøgata/Ivar seljedals gata. Det planlegges også å etablere opphevet gang- og sykkelbane i Hagavegen.

Renovasjonsbil

Kommunestyret har vedtatt å fornye kontrakten om avfallsinnsamling med Remidt IKS. En av forutsetningene i avtalen er at kommunen anskaffer en ny to-kammer renovasjonsbil til erstatning for en en-kammer-bil. Denne skal selges, men det vil bli ført som inntekt/finansiering av investeringsbudsjettet.

Finansposter

Egenkapitaltilskudd KLP

Som en del av medeierskapet i KLP skal kommunen bidra med tilførsel av nødvendig egenkapital i pensjonsselskapet

Selvkost

Tekniske tjenester - Selvkost

Rammebevilgning Avløp

Rammebevilgning for avløp benyttes til legging av nye avløpsledninger og å fornye gamle avløpsledninger. Det prioriteres å skifte avløpsledninger der det er en høy vedlikeholdsfrekvens. I tillegg til å skifte ut avløpsledninger skiftes det også ut en del avløpskummer, samt etablering av driftsovervåkingssystem for installasjoner på avløpsledningsnettet.

Investeringer i avløpsanlegg inngår i selvkostberegningen og gebyrgrunnlaget for kloakkavgiftene og skal fullt ut finansieres av disse.

Rammebevilgningen disponeres administrativt.

Rammebevilgning vann

Rammebevilgning for vann benyttes til legging av nye vannledninger og å fornye gamle vannledninger. Det prioriteres å skifte vannledninger der det er en høy vedlikeholdsfrekvens. I tillegg til å skifte ut vannledninger skiftes det også ut en del kummer og armatur, samt etablering av driftsovervåkingssystem for installasjoner på vannledningsnettet.

I 2022 er det også inkludert prosjekter som hadde oppstart i 2021. Det ene er ny brønn ved Sunndalsøra vannverk. Tiltaket ble startet opp i 2019, og brønnene har stått på prøvepumping i ca. 1 år. Resultatet er sammenfattet i en søknad om konsesjon som ble sendt NVE ved årsskiftet 2020/2021. Det er noe arbeid med fremføring av ledningsnett og bygging av ventilhus og pumpehus. Anlegget driftsettes når NVE har gitt konsesjon.

Det andre prosjektet med oppstart i 2021 er tilførselsledninger til Killurda høydebasseng.

Investeringer i vannanlegg inngår i selvkostberegningen og gebyrgrunnlaget for vannavgiftene og skal fullt ut finansieres av disse.

Rammebevilgningen disponeres administrativt.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	87 500	81 800	89 800	12 800
Tilskudd til andres investeringer	500	500	1 400	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 000	3 000	3 000	1 000
Sum finansieringsbehov	91 000	85 300	94 200	13 800
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 288	-15 000	-16 600	-1 200
Tilskudd fra andre	0	0	-1 400	-2 300
Salg av varige driftsmidler	-3 000	-3 000	-3 000	-2 000
Bruk av lån	-69 634	-62 300	-66 200	-4 300
Videreutlån	6 000	6 000	6 000	6 000
Bruk av lån til videreutlån	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Avdrag på lån til videreutlån	5 000	5 000	5 000	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 000	-5 000	-5 000	0
Overføring fra drift	-2 200	-5 000	-7 000	-4 000
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-1 878	0	0	0
Sum finansiering	-91 000	-85 300	-94 200	-13 800
Sum finansieringsbehov	91 000	85 300	94 200	13 800
Sum finansiering	-91 000	-85 300	-94 200	-13 800

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Inntekts- og formuesskatt	-199 960	-210 526	-208 119	-206 461	-205 160
Eiendomsskatt	-72 690	-76 000	-71 600	-67 200	-62 900
Andre generelle driftsinntekter	-40 772	-40 180	-38 180	-38 180	-38 180
Rammetilskudd	-234 339	-238 356	-239 877	-240 457	-240 818
Konsesjonskraftinntekter	-5 000	-12 700	-10 000	-10 000	-10 000
Sum sentrale inntekter	-552 761	-577 762	-567 776	-562 298	-557 058

I dette avsnittet presenteres de sentrale, frie inntektene til kommunen inkludert skatt, rammetilskudd, eiendomsskatt og kraftinntekter. Skatt og rammetilskudd er basert på beregninger i KS sin inntektsmodell som er sist oppdatert etter framleggningen av statsbudsjettet for 2022 fra Solberg-regjeringen.

Inntekts- og formuesskatt

Regjeringen har som målsetting at skatt på inntekt og formue fra personlige skattytere skal utgjøre ca 40% av kommunesektorens samlede frie inntekter. Gjennom 2021 har skatteinntektene blitt kraftig styrket, både fordi skattøret ble økt fra 2020 til 2021, dvs. andelen av skatten som tilfaller kommunene, og for en generell bedring i samfunnet etter koronaen. Prognosen har tatt hensyn til dette og signaler gitt i statsbudsjettforslaget for 2022. Det bør bemerkes at kommunene ikke får noen skatt fra bedrifter.

Skatteberegningen er gjort med utgangspunkt i estimert folketall for 2022 (SSB sin prognose) og utvikling i skatteanslaget for landet som helhet. Sunndal har de siste årene hatt en gjennomsnittlig skatteinngang på ca 92% av landsgjennomsnittet, men med en antydning økning til ca 93% i 2021. Kommunen beholder kun en liten del av den relative økningen. Selve skatteutjevningen regnskapsføres som en del av rammetilskuddet og utgjør i anslaget for 2022 ca 7,7 mill i inntekt.

Skatteanslaget har en fallende tendens gjennom planperioden og det er i første rekke knyttet til anslag på redusert folketall.

I kommunestyrets vedtak 15.12.2021 ble anslaget økt med 428 tusen.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok å gå over til å bruke Skatteetatens boligverdier som takstgrunnlag for boliger fra 2021. I tillegg ble øvrige takster justert med 10% (såkalt kontorjustering) da sist hovedtaksering var gjennomført i 2011.

På grunn av bemanningssituasjonen i kommunen ble hovedtakseringen ikke gjennomført i 2021. Det er lovens intensjon at en taksering av kommunale takster skal skje hvert 10. år. Men denne kan utsettes og justeres med maksimalt 10% årlig som en sjablong-justering.

Kommunedirektøren ble i budsjettseminaret bedt om å utrede både en skattesatsjustering fra 3 til 4 promille på boliger/fritidsboliger og en kontorjustering på nye 10% for 2022. Den siste vil kun omfatte næringseiendommer, kraftlinjer, fritidsboliger og boliger med kommunal takst (våningshus etc). Effekten er blitt beregnet til ca 3,4 mill kr for en satsjustering, ca 2,0 mill for en kontorjustering og ca 5,5 mill kr samlet for begge deler.

Fra 2019 ble eiendomsskatten for Hydro delt i to deler. Anlegget ble taksert som næringseiendom. Denne taksten vil bli den framtidige taksten for anlegget. Differansen til taksten fra 2018 som også inneholdt verdier på maskiner og fastmontert utstyr i anlegget ble definert som "særskilt grunnlag". Dette grunnlaget ble fra 2019 redusert med 1/7-del årlig. Hydro klaget på disse takstene. Dette ble endelig konkludert nå i 2021. Samlet skal eiendomsskatten til Hydro reduseres fra ca 36 mill i året i 2018 til 6 mill kr fra og med 2025. Det er en reduksjon på ca 30 mill kr eller 4,3 mill kr årlig. I 2022 er reduksjonen på total 17 mill kr. Statens kompensasjonsordning gjennom rammetilskuddet er oppgitt til 5,1 mill kr.

Basert på kjente eiendomsskatteinntekter og takster høsten 2021 har vi beregnet inntektene for hele økonomiplanperioden. Det er i estimatet ikke tatt inn endringer på sats eller takster.

I kommunestyrets vedtak av 15.12.2021 ble budsjettet økt med 900 tusen. Dette er knyttet til vedtaket om å justere kommunalt fastsatte takster med en 5% kontorjustering.

Andre generelle driftsinntekter

Posten består av tre inntektskilder. Naturressursskatten forutsettes å ligge på samme nivå som tidligere, dvs. ca 13,5 mill kr. årlig. Konesjonsavgifter er også budsjetter til samme nivå som i 2021, dvs. 3,2 mill kr. Dette er midler som skal benyttes til næringstiltak.

Resten av posten er statstilskudd til integrering av flyktninger. Dette vil være svært vanskelig å budsjettere, da flyktningstilstrømningen til Norge og bosetting i vår kommune vil variere.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet beregnes ut fra et stort sett med kriterier. Utgangspunktet for rammetilskuddet er innbyggertallet 1. juli året før (som for Sunndal var 6 936 nå i 2021, en nedgang 7 004 i fjor). Hoveddelen av tilskuddet er et likt tilskudd pr innbygger, for 2022 satt til 26 133. Det utgjør ca 181 mill kr.

Kommunen får videre ca 31 mill kr i ulike utjevningsindikatorer. Vi har en noe eldre befolkning enn landsgjennomsnittet, noe lengre avstander i kommunen og ellers noen andre indikatorer som trekker dette opp, men også noen som trekker ned.

I tillegg kompenseres kommunen for utfasingen av eiendomsskatt på verk og bruk. For 2022 er denne beregnet til 5,1 mill kr. Og det er noen distriktsutjevnings- og andre skjønnskudd.

Til slutt kommer en post som utjevner skatteinntektene mellom kommunene. Sunndal har en skatteinngang som ligger på om lag 93% av landsgjennomsnittet (inkludert naturressursskatt). Et fallende folketall vil gi betydelige effekter i inntektsutjevningen. I beløp er denne beregnet til 7,7 mill kr for 2022 og på et tilnærmet uendret nivå i årene som kommer.

Rammetilskuddet er også korrigert for oppgaveendringer som kommunene er omfattet av, barnevernsreformen. Her henvises til avsnittet om "Statsbudsjettet og kommuneopplegget for 2022" som ligger under kapittelet "Status og rammebetingelser".

Rammetilskuddet i 2020 og 2021 har inneholdt betydelige elementer av kompensasjon knyttet til Covid 19.

Konsesjonskraftinntekter

Høsten 2021 har det vært stor uro i kraftmarkedet. Prisene på strøm har gått betydelig opp utover året, men det har også vært store forskjeller mellom landsdelene. Konsesjonskraften vår produseres i Midt-Norge, eller NO3-prisområdet. Dette området har hatt betydelig lavere priser enn resten av Sør-Norge.

Kommunedirektøren er gitt følgende fullmakt fra kommunestyret:

- *Sunndal kommunestyre vedtar å forvalte kjøp og salg av konsesjonskraft i egen regi.*
- *Sunndal kommunestyre gir Kommunedirektøren i fullmakt å forhandle fram en avtale om salg av konsesjonskraft til Sunndal Energi AS på markedsmessige vilkår.*
- *Dersom forhandlingene med Sunndal Energi AS ikke skulle føre fram gis Kommunedirektøren fullmakt til å selge konsesjonskraften i det åpne markedet gjennom en anbudsrunde og benytte Kommunekraft AS som rådgiver.*
- *Avtalelengde begrenses til minimum ett år og maksimum fem år.*

Konsesjonskraftmengden utgjør ca 65,3 GWh. Kommunen valgte høsten 2020 å selge 2021-volumet til Sunndal Energi til en pris på 19,8 øre/KWh som var den observerbare markedsprisen på det tidspunktet. Kommunen betaler i gjennomsnitt 14,6 øre/KWh til kraftprodusentene i 2021.

Kommunen har inngått avtale med Sunndal Energi også for 2022. Avtaleprisen er 34,1 øre/KWh. Innkjøpsprisen forventes å ligge på samme nivå som i 2021. Dette gir en netto konsesjonskraftinntekt på ca 12,7 mill kr for 2022, mot ca 3,4 mill i 2021.

Hvordan dette vil utvikle seg videre i økonomiplanperioden er svært usikkert. Kommunedirektøren har derfor valgt å legge anslaget for netto konsesjonskraftinntekter på 10 mill årlig i årene 2023-2025.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Reserve Covid19-tiltak	5 534	0	0	0	0
Framtidige ikke spesifiserte innsparinger	0	0	0	-8 000	-10 000
Sentral lønnsregulering - neste års lønnsoppgjør	9 353	10 000	10 000	10 000	10 000
Avsetning pensjon	0	1	-167	64	-202

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Sum sentrale utgifter	14 887	10 001	9 833	2 064	-202

Sentral lønnsregulering - neste års lønnsoppgjør

Alle tjenesteområder skal ha fått en budsjettramme som dekker forventet lønnsnivå ved starten av året. Det som ikke er lagt inn i budsjettrammene er effekten av lønnsoppgjøret i det kommende året. Denne legges på en sentral avsetningspost og kan fordeles av kommunestyret etter behov når en ser omfang og innretning på lønnsoppgjøret.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Kommunedirektørens stab	54 035	55 393	54 893	54 893	53 393
Politisk virksomhet	5 047	5 433	5 233	5 233	5 233
Innvandrer-tjenesten	23 319	22 732	19 832	19 332	19 332
Grunnskoletjenesten	89 806	93 884	91 084	89 584	89 584
Barnehagetjenesten	50 487	51 486	49 598	47 510	46 510
Helsetjenesten	81 457	91 087	91 087	91 087	91 087
NAV Indre Nordmøre	14 516	15 893	15 893	15 893	15 893
Helse-og omsorgstjenesten	132 897	139 902	137 512	135 512	135 512
Kulturtjenesten	17 941	16 800	15 750	15 750	15 750
Tekniske tjenester	54 561	56 309	54 134	54 134	54 134
Tekniske tjenester - Selvkost	-6 064	-6 628	-6 928	-6 928	-6 928
Sentrale inntekter og utgifter	2 647	2 850	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde	520 649	545 143	528 090	522 002	519 502

Tabellen viser foreslått netto rammebevilgning til hvert budsjettområde. Det henvises til kapittelet "Fordeling av driftsrammen" for å se hvordan beløpene er beregnet. Innenfor hver driftsramme kan kommunedirektøren gjøre omfordelinger iht gjeldende økonomi- og delegeringsreglement.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Renteinntekter	-2 600	-4 100	-5 000	-5 900	-6 000
Utbytte og eieruttak	-6 400	-8 400	-8 400	-8 400	-8 400
Renteutgifter	6 600	8 200	10 500	12 400	12 800
Avdrag på lån	23 600	26 000	28 000	30 000	29 400
Avskrivninger	36 000	40 000	43 000	46 000	45 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	57 200	61 700	68 100	74 100	72 800
Motpost avskrivninger	-36 000	-40 000	-43 000	-46 000	-45 000

Renteinntekter

Kommunen har en likviditetsreserve på i snitt 200 mill kr. Denne forventes å holde seg gjennom økonomiplanperioden. Rentene forventes å stige gradvis i planperioden. Effektiv innskuddsrente er budsjetter til 1,4% i snitt i 2022 stigende til 2,2% i 2025.

Utbytte og eieruttak

Posten består av to elementer. Det er inngått en avtale om tilbakebetaling av et ansvarlig lån til Sunndal Energi som gir en inntekt på 2,4 mill kr i året. I tillegg er det budsjettert med et utbytte fra Sunndal Energi på 6 mill kr årlig i planperioden.

Renteutgifter

Sunndal kommune har en brutto lånemasse på i underkant av 600 mill kr ved utgangen av 2021. Forutsatt at investeringsbudsjettet i økonomiplanen gjennomføres anslås samlet lånegjeld å ligge på ca 660 mill ved utgangen av 2025. Gjennomsnittrenten på innlån forventes å stige fra ca 1,3% ved utgangen av 2021 opp til i underkant av 2,0% i slutten av planperioden.

Avdrag på lån

Kommuneloven har en klar beregningsnøkkel på låneavdrag. Disse skal beregnes iht levetiden på anleggene og lånegraden på disse. Avdragene vil følgelig utvikle seg i takt med investeringene som blir foretatt, hvilke type investering dette er og lånegraden på disse.

Avskrivninger

Kommuneloven har en klar angivelse for beregning av avskrivninger. Disse skal være lineære og baseres på en reell økonomisk levetid på investeringene. Beregning av avskrivninger påvirker i første rekke beregningen av minste låneavdrag.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Bruk av eller avsetning til disposisjonsfond	0	-402	753	4 132	6 958
Overføring til investering	3 000	1 320	4 000	6 000	3 000
Netto avsetninger	3 000	918	4 753	10 132	9 958

Bruk av eller avsetning til disposisjonsfond

Posten viser reell bruk eller avsetning til disposisjonsfond etter overføring til investeringsfond. Dette er "salderingslinjen" eller disponeringslinjen i budsjettet.

Overføring til investering

For å unngå for stor lånebelastning er det naturlig å bruke noe driftsmidler inn i investeringsbudsjettet. I tillegg er det krav til at enkelte investeringer ikke lånefinansieres, slik som egenkapitalinnskudd i KLP. Kommunestyret har også i økonomireglementet og gjeldende økonomiplan vedtatt å ha en egenfinansiering av investeringene på ca 10%

Økonomisk utvikling i planperioden

Kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. For å kunne si noe om dette er kommunene fra 2020 pålagt å utarbeide **finansielle måltall**.

Finansielle måltall kan gi et bedre grunnlag for beslutninger i økonomiplan- og budsjettprosessen, og bedre grunnlag for åpenhet og vurderinger av den økonomiske utviklingen i årsberetningen.

De finansielle måltallene må fastsettes av den enkelte kommune ut fra kommunens økonomiske situasjon.

Det er ikke gitt bindende regler for valg av måltall og hvilket nivå måltallene bør ligge på. Kommunene må selv ta eierskap til utarbeidelsen av og bruk av finansielle måltall som styringsverktøy.

Med finansielle måltall siktes det til politiske mål for økonomisk utvikling, eksempelvis mål for utvikling i netto driftsresultat, gjeldsgrad og driftsreserver. De finansielle måltallene vil kunne bidra til å øke bevisstheten om langsiktig økonomiforvaltning i budsjettprosessene og bedre kunnskapen om kommunens økonomiske stilling og hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et lengre perspektiv.

Kommunestyret vedtok 16.12.2020 nytt Økonomireglement for Sunndal kommune. Her er det også et Reglement for utarbeidelse av finansielle måltall. Reglementet sier bl.a.:

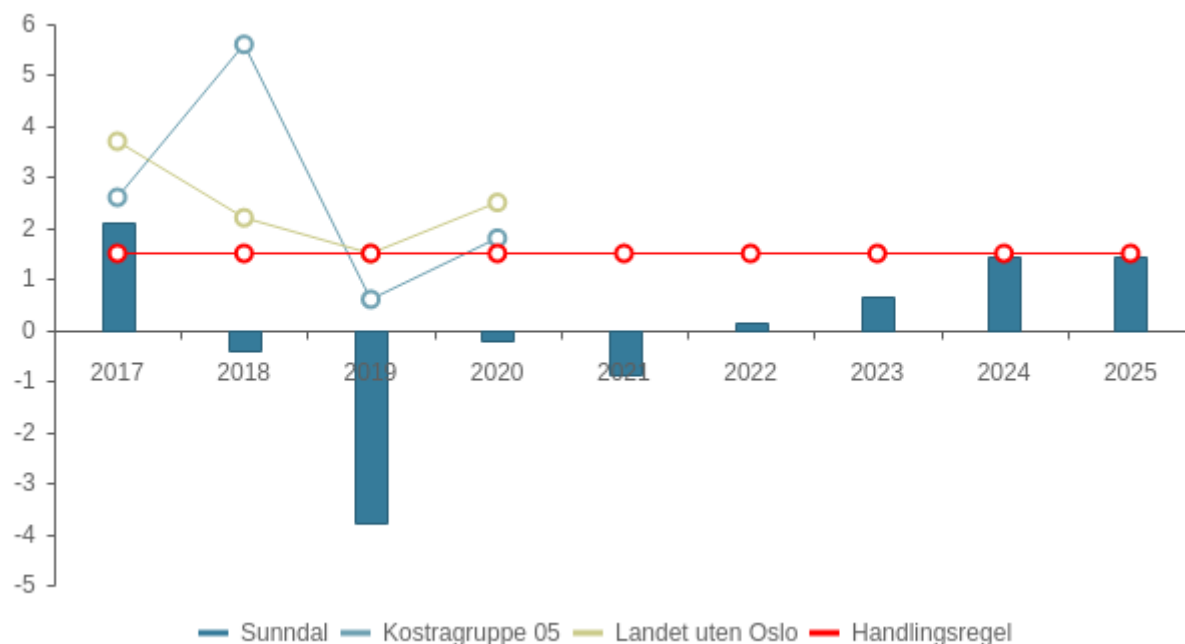
Kommunens finansielle måltall er:

- Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter
- Egenkapitalkrav til investeringer
- Gjeldsgrad/Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

De finansielle måltallene skal utarbeides i forbindelse med kommunens økonomiplan og budsjett.

Hvilke krav som skal stilles til de enkelte finansielle måltallene bestemmes hvert år i forbindelse med arbeidet med økonomiplan og budsjett.

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Sunndal	2,1 %	-0,4 %	-3,8 %	-0,2 %	-0,9 %	0,1 %	0,7 %	1,4 %	1,4 %

Netto driftsresultat er det viktigste resultatbegrepet i kommuneregnskapet. Og det viktigste finansielle måltallet for kommunen.

Netto driftsresultat er summen av alle inntekter fratrasket alle utgifter. Nøkkeltallet beregnes som en prosent-verdi av netto driftsresultat som en andel av brutto driftsinntekter (dvs. alle driftsinntekter, både frie og i tjenestene).

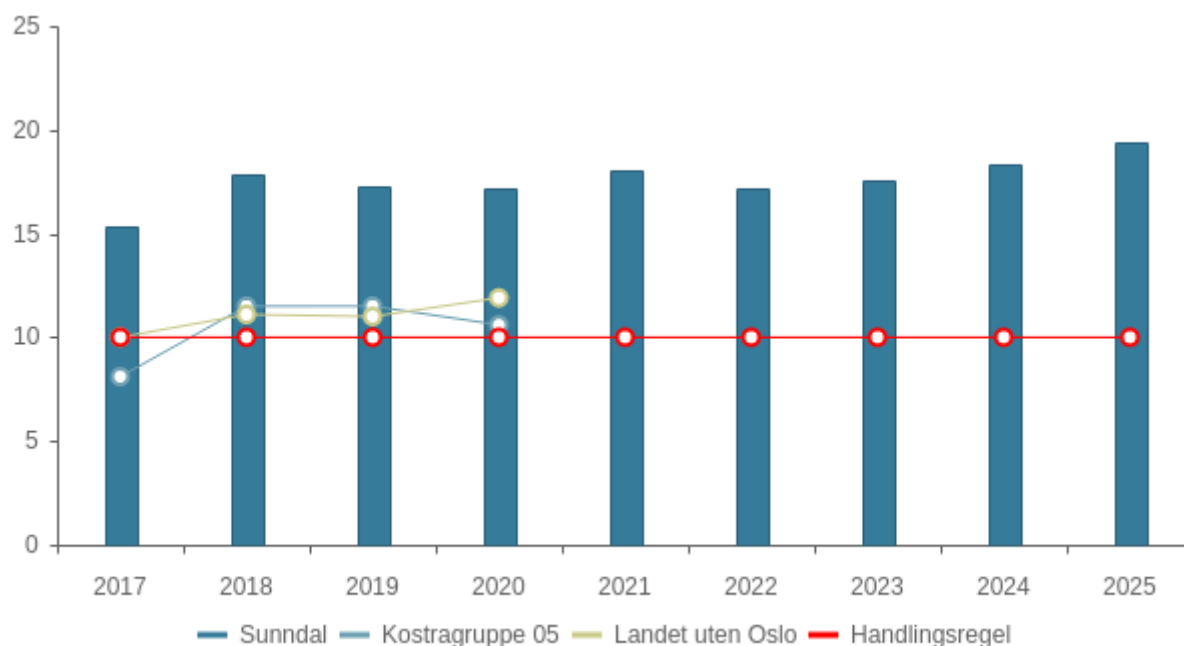
Sentrale myndigheter tilrår at indikatoren bør ligge på 1,75% over tid for å bevare kommunens formue over tid.

Sunndal kommune fikk sterkt fallende inntekter tilbake i 2018/2019. For ikke å få en for sterk omstilling i kommunen valgte kommunestyret å budsjettere med negativt netto driftsresultat og bruke av tidligere opptjent egenkapital, dvs. disposisjonsfond.

Kommunen har klart å snu utviklingen og håpet er å kunne oppnå i underkant av 1% i positivt netto driftsresultat i år.

I fjor vedtok kommunestyret en målsetting om å komme opp på 1,5% fra og med 2024. Dette foreslås også som målsetting i denne planen.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Sunndal	15,3 %	17,9 %	17,3 %	17,2 %	18,0 %	17,2 %	17,6 %	18,3 %	19,4 %

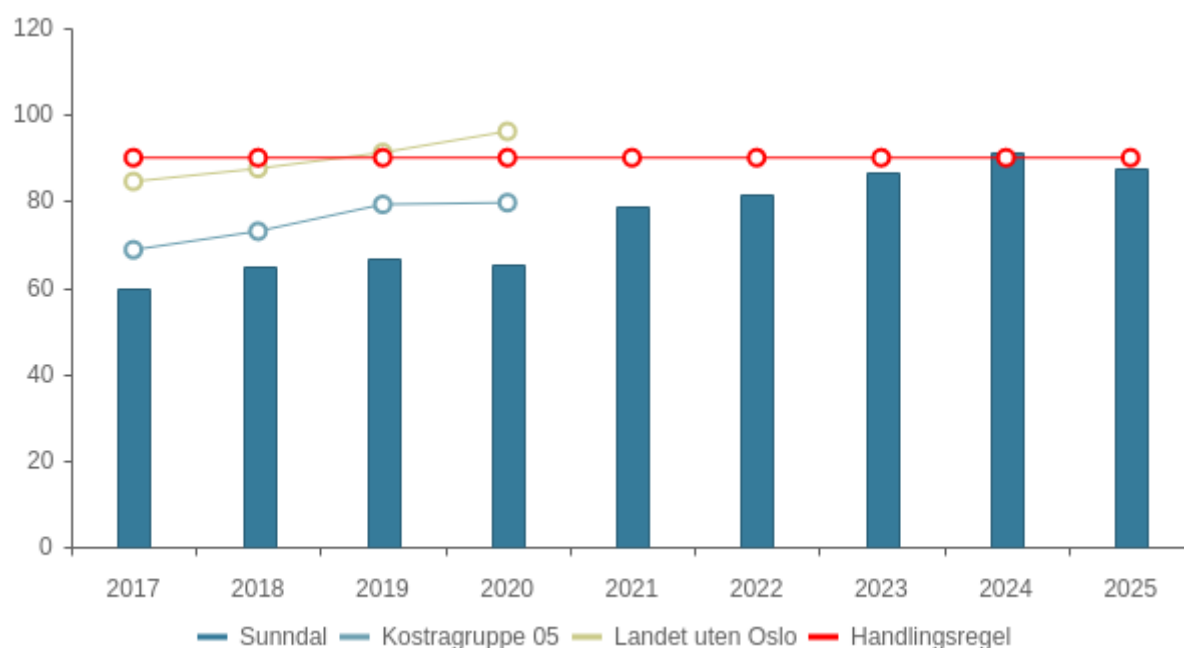
Disposisjonsfond er avsatte resultat fra drift fra tidligere år, i praksis et opparbeidet overskudd eller fri egenkapital.

Midlene kan benyttes både i drifts- og investeringsbudsjettet. Midlene kan anses som en buffer mot uforutsette hendelser, men vil også kunne være midler som jevner ut aktiviteten over tid. Midlene er de som må tas inn dersom driften går med et negativt netto driftsresultat slik som kommunen har vært nødt til å gjøre de siste årene.

Iflg sentrale myndigheter bør måltallet for disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter utgjøre 5-10%. I Møre og Romsdal lå måltallet på 8% i 2020 og landsgjennomsnittet var på 12%. Sunndal kommune hadde samme år 17,2% og lå med det som 3. beste kommune i fylket.

Et høyt disposisjonsfond gir stor økonomisk handlefrihet og betyr at kommunen trolig har god likviditet. Kommunedirektøren foreslår at måltallet på 10% videreføres.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Sunndal	60,0 %	64,8 %	66,9 %	65,4 %	78,7 %	81,7 %	86,8 %	91,3 %	87,7 %

Kommunens langsiktige gjeld består av lån til finansiering av investeringer, lån til videreutlån og pensjonsforpliktelser. I netto lånegjeld er de to siste elementene ikke med. I tillegg er ubrukte lånemidler tatt ut av beregningen. Netto lånegjeld blir brukt som mål på kommunen sin gjeld som er knyttet til tjenesteproduksjonen.

Fylkesmannen anbefaler at kommunene har en gjeldsgrad på nivå med landsgjennomsnittet. Denne var i 2020 på 96,1%, mens fylket lå på 110,8%.

Sunndal Kommune har den laveste gjeldsgraden i fylket med 65,4 % i 2020. Målsettingen må være å holde gjeldsgraden under landsgjennomsnittet på ca 90%.

Egenkapitalkrav til investeringer

Egenkapitalkrav til investeringer er valgt som et av de finansielle måltallene. Målet er å holde gjeldsveksten nede og benytte et positivt driftsresultat eller tidligere oppsparte midler til dette.

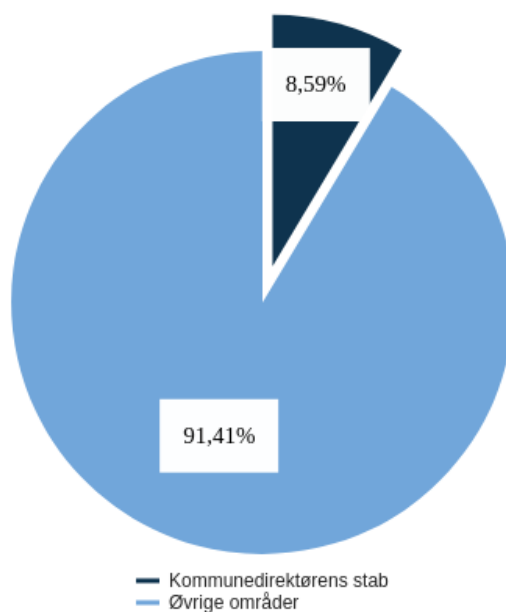
Måltallet ble i fjor satt til 10% av investeringene over tid og dette er videreført i planforslaget.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	31 708	31 208	31 208	30 208
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 308	12 308	12 308	11 808
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	6 955	6 955	6 955	6 955
Overføringsutgifter	12 315	12 315	12 315	12 315
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	63 286	62 786	62 786	61 286
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-945	-945	-945	-945
Refusjoner	-6 948	-6 948	-6 948	-6 948
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-7 893	-7 893	-7 893	-7 893
Sum	55 393	54 893	54 893	53 393

Beskrivelse av dagens virksomhet

Budsjettområdet for Kommunedirektørens staber består av følgende avdelinger og funksjoner:

- Kommunedirektøren
- Økonomiavdelingen
- Personalavdelingen
- Service- og informasjonsavdelingen
- PP-tjenesten for Sunndal og Tingvoll
- Plan-, miljø- og næringsavdelingen
- Sentrale administrative fellesutgifter
- Sentrale IT-utgifter
- Tilskudd til næringsformål
- Beredskap
- Revisjonsutgifter
- Overføringer til Kirkelig Fellesråd

Stabene har med dette et bredt ansvarsområde:

- Kommunens administrative ledelse inkl saksbehandlingskapasitet
- Areal- og samfunnsplanlegging, byggesaksbehandling og skog- og landbruksforvaltning
- Beredskapsarbeid, arkivfunksjoner, servicekontor og informasjon
- IKT-drift
- Økonomi-forvaltning med regnskap og rapportering
- Personalforvaltning og organisasjonsutvikling med støtte til tjenestene og lønn
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste inkl tjenester til Tingvoll og fylkeskommunen

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	4 401	5 324	4 352	5 094	7 642	6 385
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	17,4 %	17,2 %	16,1 %	3,1 %	13,0 %	10,6 %
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	6,0 %	7,2 %	7,3 %	8,2 %	11,7 %	8,6 %
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	1,0 %	1,1 %	1,2 %	1,5 %	1,7 %	1,4 %
Økonomi						
Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	61 911	64 198	58 969	61 045	64 033	69 119
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-3,8 %	-0,2 %	1,9 %	1,6 %	2,4 %	1,8 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	74 203	72 818	44 603	76 634	91 701	93 661
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	66,9 %	65,4 %	46,3 %	71,5 %	71,9 %	79,6 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Alle funksjoner Avgjort årsverk (antall)	783,8	730,5	623,5	662,1	510,9	14 680,2
Alle funksjoner Avgjort årsverk eksklusive lange fravær (antall)	718,9	671,0	568,3	583,9	475,2	13 156,3

Kostra viser at kommunens utgifter til administrasjon pr innbygger ligger noe over landsgjennomsnittet, men under kostragruppen vår. Vi er kjent med en regnskapsfeil som gjør at det det riktige tallet for 2020 er nærmere 5000 pr innbygger. Det er i budsjettforslaget lagt inn ytterligere innsparinger i stabene i tiden framover, med mål om å utnytte det digitale potensialet mer, samtidig som dette også er en kostnadsdriver. Øvrige indikatorer viser finansielle tall. Disse er kommentert i et eget kapittel for finansielle måltall. Kommunen har hatt et betydelig fall i antall årsverk fra 2019 til 2020. Det har bl.a. sin bakgrunn i endringer i samarbeidsløsninger for brann og barnevern.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Tiltakstype					
Vedtatt budsjett		54 035	54 035	54 035	54 035
Vedtak forrige periode					
Overføring til landbruksfondet - vedtatt tiltak fra gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	100	100	100	100
Reduserte tilskudd til nærings- og tiltaksarbeid	Vedtak forrige periode	-500	-500	-500	-500
Sommerarbeid for ungdom - tidligere vedtatt i gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	-300	-300	-300	-300
Tilskudd til Lady Arbuthnott	Vedtak forrige periode	-200	-200	-200	-200
Sum Vedtak forrige periode		-900	-900	-900	-900
Sum Lønns- og prisvekst		1 458	1 458	1 458	1 458
Konsekvensjustert budsjett		558	558	558	558
Konsekvensjustert ramme		54 593	54 593	54 593	54 593
Innsparingstiltak					
Overføring til landbruksfond	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Reduserte lønnsutgifter	Innsparingstiltak	-1 200	-1 700	-1 700	-1 700

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Sum Innsparingstiltak		-1 300	-1 800	-1 800	-1 800
Nye tiltak					
Sommerarbeid for ungdom - endringsforslag	Nye tiltak	300	300	300	300
Todalsfjordprosjektet - prosjektkressurser	Nye tiltak	1 500	1 500	1 500	0
Tilskudd til Lady Arbuthnott	Nye tiltak	200	200	200	200
Todalsfjordprosjektet - prosjektkressurser	Nye tiltak	1 500	1 500	1 500	0
Sum Nye tiltak		2 100	2 100	2 100	600
Nye tiltak og realendringer budsjett		800	300	300	-1 200
Ramme 2022-2025		55 393	54 893	54 893	53 393

Vedtak forrige periode

Overføring til landbruksfondet - vedtatt tiltak fra gjeldende økonomiplan

I den politiske behandlingen av Økonomiplanen for 2021- 2025 ble dette punktet foreslått som en del av inndekningene for de økninger som kommunestyret vedtok. I og med at dette var et vedtak kun med ettårsvirkning for 2021, kommer punktet opp som en økning fra og med 2022.

Innsparingsforslaget er reversert i kommunestyrets vedtak - se egen tekst.

Reduserte tilskudd til nærings- og tiltaksarbeid

Tilskudds- og tiltaksarbeidet ble redusert med med 1 mill kr fra 2020 til 2021 i gjeldende Økonomiplan. Og det ble videre vedtatt å redusere dette med ytterligere 0,5 mill kr fra 2022.

I kommunestyrets behandling av søknaden om midler til Vinnustrappa i k.sak 43/21 den 16.06.2021 besluttet kommunestyret at 0,5 mill kr av næringsutviklingsmidlene for 2022 og 2023 skal benyttes til dette formålet. Kommunestyret bevilget totalt 1,75 mill kr til formålet, men tok ikke med inndekning av den kommunale tippemiddelandelen på 0,75 mill kr. Bevilgning til denne delen av tilskuddet er lagt under kapittelet Sentrale utgifter og inntekter

Sommerarbeid for ungdom - tidligere vedtatt i gjeldende økonomiplan

Kommunestyret styrket budsjettet for 2021 vedrørende sommerarbeid for ungdom med 300 tusen. I økonomiplanen framstår dette som et engangsbeløp kun for dette året. Se nytt tiltak.

Tilskudd til Lady Arbuthnott

Tilskuddet til musikkspillet ble foreslått halvert til 200 tusen av kommunedirektøren. Dette ble tatt inn igjen av kommunestyret for 2021, men kun som et engangsbeløp. Kommunedirektøren har ikke funnet plass til å foreslå å tilbakeføre innsparingen fra og med 2022. Det vil evt. medføre at tilskuddet for 2022 blir på 200 tusen.

Innsparingsforslaget er reversert i kommunestyrets vedtak - se egen tekst.

Innsparingstiltak

Overføring til landbruksfond

I den politiske behandlingen av gjeldende økonomiplan ble en reduksjon av overføringene til landbruksfondet vedtatt for 2021. Kommunedirektøren foreslår at dette innsparingsforslaget videreføres i hele økonomiplanperioden.

Innsparingsforslaget er reversert i kommunestyrets vedtak - se egen tekst.

Reduserte lønnsutgifter

I behandling av rammene for økonomiplan-perioden vedtok kommunestyret kommunedirektørens innstilling om kutt i rammene for stabene. Disse innsparingene vil i all hovedsak bli foreslått tatt i reduserte personalutgifter ved at vakante stillinger ikke blir erstattet. Det vil videre medføre at arbeidet i stabene må omfordeles eller nedprioriteres over tid. Innsparingene vil utgjøre omlag 2-2,5 årsverk.

Nye tiltak

Overføring til landbruksfond

I den politiske behandlingen av gjeldende økonomiplan ble en reduksjon av overføringene til landbruksfondet vedtatt for 2021. Kommunedirektøren foreslår at dette innsparingsforslaget videreføres i hele økonomiplanperioden.

I kommunestyrets vedtak er innsparingsforslaget reversert. Se egen tekst.

Sommerarbeid for ungdom - endringsforslag

Kommunestyret styrket budsjettet for 2021 vedrørende sommerarbeid for ungdom med 300 tusen. I økonomiplanen framstår dette som et engangsbeløp kun for dette året. Kommunedirektøren foreslår å opprettholde nivået på tilbudet i 2022 og videre utover og foreslår derfor å styrke budsjettet med samme beløp.

Tilskudd til Lady Arbuthnott

Tilskuddet til musikkspillet ble foreslått halvert til 200 tusen av kommunedirektøren. Dette ble tatt inn igjen av kommunestyret for 2021, men kun som et engangsbeløp. Kommunedirektøren har ikke funnet plass til å foreslå å tilbakeføre innsparingen fra og med 2022. Det vil evt. medføre at tilskuddet for 2022 blir på 200 tusen.

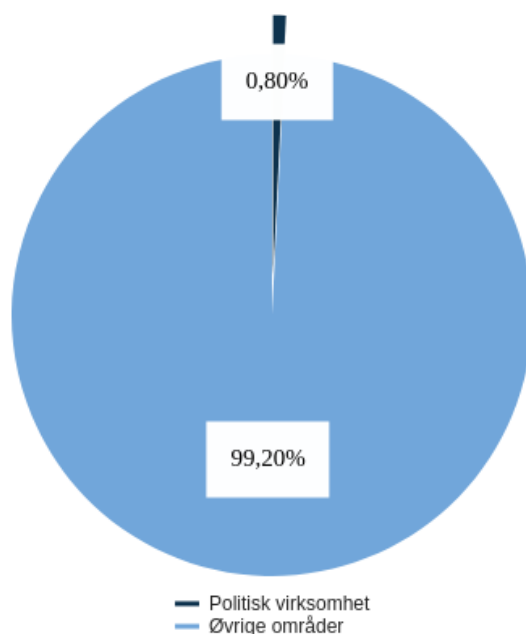
Innsparingsforslaget er reversert i kommunestyrets vedtak - se egen tekst.

Todalsfjordprosjektet - prosjektresser

Med bakgrunn i bl.a. innspill i budsjettseminaret foreslår Kommunedirektøren å sette av 1,5 mill kr årlig i tre år til prosjektresser for å utnytte potensialet for nærings- og samfunnsutvikling i forbindelse med realiseringen av Todalsfjordprosjektet.

Politisk virksomhet

Politisk virksomhet - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	3 168	3 168	3 168	3 168
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 761	1 761	1 761	1 761
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	464	264	264	264
Overføringsutgifter	465	465	465	465
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	5 858	5 658	5 658	5 658
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-103	-103	-103	-103
Refusjoner	-322	-322	-322	-322
Sum Driftsinntekter	-425	-425	-425	-425
Sum	5 433	5 233	5 233	5 233

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet						
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	738	647	533	578	938	850
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	176	215	156	225	540	297
						129

Kostra viser at vi har vesentlig høyere utgifter til både politisk virksomhet og kontroll enn landssnittet, men under nivået til vår egen kostragruppe.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		5 047	5 047	5 047	5 047
Vedtak forrige periode					
Forvaltningsrevisjon - vedtak fra gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	200	200	200	200
Sum Vedtak forrige periode		200	200	200	200
Sum Lønns- og prisvekst		136	136	136	136
Konsekvensjustert budsjett		336	336	336	336
Konsekvensjustert ramme		5 383	5 383	5 383	5 383
Innsparingstiltak					
Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2022	Innsparingstiltak	0	-200	-200	-200
Sum Innsparingstiltak		0	-200	-200	-200
Nye tiltak					
Økt ramme Sunndal Ungdomsråd	Nye tiltak	50	50	50	50
Sum Innsparingstiltak		50	50	50	50
Nye tiltak og realendringer budsjett		50	-150	-150	-150
Ramme 2022-2025		5 433	5 233	5 233	5 233

Vedtak forrige periode

Forvaltningsrevisjon - vedtak fra gjeldende økonomiplan

Kommunestyret reduserte kontrollutvalgets budsjettforslag med 200 tusen knyttet til forvaltningsrevisjon. Dette ble vedtatt som et tiltak kun gjeldende for 2021, derfor kommer tiltaket inn med 200 tusen årlig hvert år fra 2022.

Innsparingstiltak

Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2022

Kontrollutvalget har levert en innstilling til kommunestyret om at det settes av 200 tusen til forvaltningsrevisjon innen Hjemmebasert omsorg i 2022. Og at det ikke settes av tilsvarende beløp videre i økonomiplanperioden.

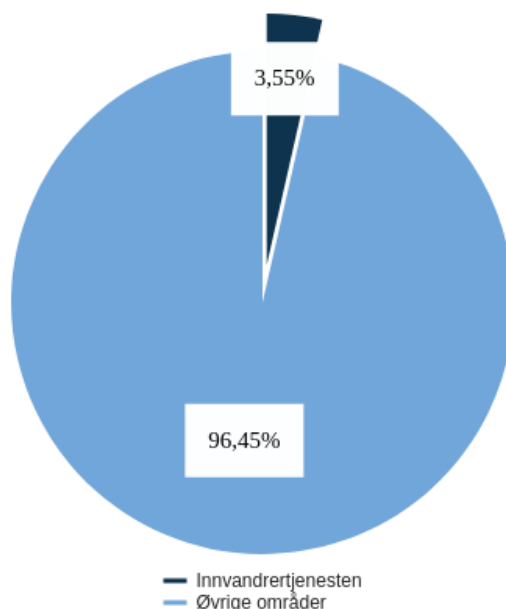
Nye tiltak

Økt ramme Sunndal Ungdomsråd

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Innvandrertjenesten

Innvandrertjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	16 009	14 009	14 009	14 009
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 561	3 661	3 161	3 161
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	51	51	51	51
Overføringsutgifter	5 536	5 536	5 536	5 536
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	26 157	23 257	22 757	22 757
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-51	-51	-51	-51
Refusjoner	-3 347	-3 347	-3 347	-3 347
Overføringsinntekter	-26	-26	-26	-26
Sum Driftsinntekter	-3 425	-3 425	-3 425	-3 425
Sum	22 732	19 832	19 332	19 332

Beskrivelse av dagens virksomhet

Innvandrertjenesten bosetter og følger opp ulike tiltak i integreringen av familier som kommer til Sunndal. Målet er at deltagerne våre skal få varig tilknytning til arbeidslivet og bli en del av det norske samfunnet. Eksempel på våre oppgaver er å finne og gjøre klar egnet bolig til nyankomne og følge opp med biveiledning, følge opp i barnehage og skole, følge opp søknadsprosedyrer til for eksempel UDI og politi, samt gi opplæring i hvordan fungere i et norsk, digitalt samfunn. Vi skal gi obligatorisk undervisning etter kunnskapsløftet og læreplan i norsk og samfunnskunnskap for minoritetsspråklige, og kurs i foreldreveiledning og livsmestring. I tillegg til gjennomføring av norskprøver gjennomfører vi eksamener på lik linje med andre ungdomsskoler.

Vi behandler søknader og tilbyr introduksjonsprogram etter introduksjonsloven og den nye integreringsloven. Dette innbefatter kartlegging, planlegging og tett oppfølging av deltagere i gjennomføringen for at deltagerne skal nå målene sine om arbeid eller utdanning. Vi samarbeider med andre offentlige instanser som NAV, politi, barnevern, SUNS, skole og fylkeskommunen, og har også et samarbeid med næringa for å få deltagere ut i praksis / sommerjobb og varig arbeid.

Vi samarbeider tett med frivillige organisasjoner og lag- og foreninger for å følge opp at voksne og barn får tilbud om å delta i passende fritidsaktiviteter.

Tjenesten følger også opp at integreringstilskudd som kommer fra staten til kommunen stemmer med de bosatte vi har i kommunen.

Kostra-analyse

	Sunddal 2019	Sunddal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Andre nøkkeltall						
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	3,7	2,3	2,0	2,0	1,7	2,0
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	20	14	12	10	10	
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	26	16	14	12	8	
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	20	21	19	16	15	
Innvandrere i prosent av befolkningen	9,3 %	9,3 %	9,0 %	6,1 %	14,6 %	
Tilskudd fra IMDi (kr)	41 966 406	31 435 513	14 453 819	18 283 559	11 352 087	

Det er få kostra-indikatorer på området, tjenestene er ulikt organisert mellom kommunene og omfanget av bosetting er også svært ulikt.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Tiltakstype	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	23 319	23 319	23 319	23 319
Vedtak forrige periode				
Reduksjon husleie	0	-900	-1 400	-1 400
Reduserte lønnsutgifter/ bemanning / introprogram	-200	-200	-200	-200
Sum Vedtak forrige periode	-200	-1 100	-1 600	-1 600
Sum Lønns- og prisvekst	613	613	613	613
Konsekvensjustert budsjett	413	-487	-987	-987
Konsekvensjustert ramme	23 732	22 832	22 332	22 332
Innsparingstiltak				
Endret bemanning og utgifter til introprogram	-1 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Innsparingstiltak	-1 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nye tiltak og realendringer budsjett	-1 000	-3 000	-3 000	-3 000
Ramme 2022-2025	22 732	19 832	19 332	19 332

Sammendrag budsjett

Tjenestens virksomhet er svært dynamisk og kan endres på kort tid. De siste periodene har medført lavere bosetting med påfølgende lavere deltakelse i intro-program og behov for voksenopplæring. Men høsten 2021 har dette snudd noe og det kan tyde på en gradvis økning igjen som også får virkning i 2022. En slik økning vil i stor grad bli finansiert over økte tilskudd. Dette er forhold som en må komme tilbake til i revideringer av budsjett og økonomiplan framover.

Vedtak forrige periode

Reduksjon husleie

Tjenesten har blitt betydelig redusert i omfang de siste årene og sitter med en overkapasitet mht lokaler. Når nåværende leiekontrakt går ut planlegges en vesentlig reduksjon av areal eventuelt en flytting til andre lokaler. I deler av 2022 benyttes deler av lokalene til barnevernstjenesten og helsestasjon. Disse bidrar til reduserte leiekostnader for Innvandrer-tjenesten, men ingen endring fra 2021 til 2022.

Reduserte lønnsutgifter/ bemanning / introprogram

Punktet er hentet fra gjeldende økonomiplan 2021-2024 som la opp til ytterligere innsparinger knyttet til bemanning.

Innsparingstiltak

Endret bemanning og utgifter til introprogram

Det ser ut som at antallet introdeltakere vil øke med ca 25 % kommende år. Det vil derfor påregnes en økning i stedet for en nedgang i introstøtten i 2022. Det er stor usikkerhet rundt dette da vi beregner at vi får samme antallet ankomster som i 2021, samt at de kommer i begynnelsen av året. Vi har fortsatt 3 lærere ute i studier.

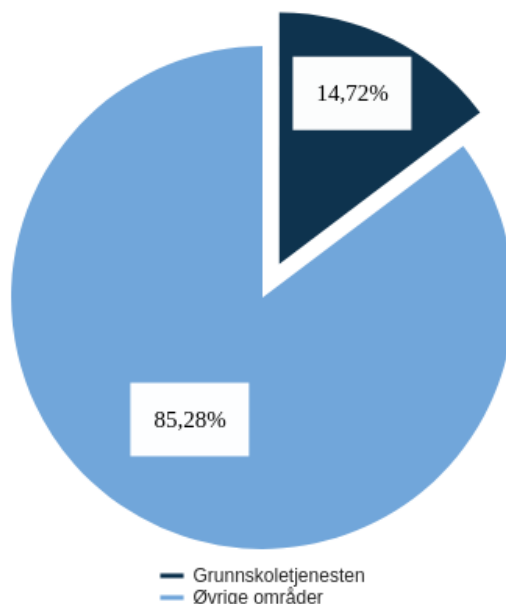
Det settes av 1 mill. til finansiering av skoleplasser på vgs.

Går ut fra at barnevernet også i 2022 kommer til å leie lokaler hos oss. Dette utgjør ca 500 000 i fratrukk fra vår husleie på 2,7 mill.

Vi har allerede redusert permanent med 1,9 årsverk i 2021, som vi får en helårseffekt av i 2022.

Grunnskoletjenesten

Grunnskoletjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	92 994	90 194	88 694	88 694
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 103	12 103	12 103	12 103
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 107	3 107	3 107	3 107
Overføringsutgifter	266	266	266	266
Sum Driftsutgifter	108 470	105 670	104 170	104 170
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-4 068	-4 068	-4 068	-4 068
Refusjoner	-10 518	-10 518	-10 518	-10 518
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-14 586	-14 586	-14 586	-14 586
Sum	93 884	91 084	89 584	89 584

Beskrivelse av dagens virksomhet

Vår visjon er at skolene i Sunndal kommune skal være – *et trygt sted for læring*.

- Læringsmiljøet i Sunndalskolen fremmer helse, trivsel og læring for alle.
- Sunndalskolen gir elevene fremtidsrettet opplæring av høy kvalitet.

Grunnskoletjenesten er ansvarlig for drift av kommunens grunnskoler og skolefritidsordninger, logopeditjeneste og spesialundervisning for voksne. Sunndal kommune satser på barn og ungdom, med en god skole som fundamentet. Vårt hovedmål er å skape lærende, inkluderende og kreative skolemiljø der barn og unge har lyst til å lære mer.

Sunnadalsskolen har organisert felles utviklingsarbeid i ulike nettverk. Nettverkene består av ansatte fra skolene og barnehagene, og arbeider på vegne av skoleledergruppa. Målet med organisering i nettverk er utvikling gjennom fokus på kompetanse og involvering, fremfor top-down styring.

I dag har vi følgende nettverk:

- Utviklingslærernettsverk språk/skriving,
- Oppvekstnettverk
- Sosiallærernettsverk
- Nettverk for IKT-ansvarlige og regneveiledere.

I 2021 har det vært fokus på skoleledelse, og hvordan ledere kan lede forbedringsarbeidet i skolen, i tråd med ny læreplan og fagfornyelsen som legger stor vekt på organisasjonslæring og forbedring.

Kostra-analyse

	Sunnadal 2019	Sunnadal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	124 151	116 637	95 282	118 689	101 172	113 759	93 464
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)	21 835	20 172	8 253	6 098	2 352	7 861	6 232
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)	3 583	2 863	2 925	4 374	1 206	3 345	2 160
Produktivitet							
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	10,1	10,0	12,7	10,8	12,1	10,4	12,8
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	118 402,8	123 874,7	101 854,8	120 472,5	103 433,1	121 057,6	99 275,5
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,7 %	7,0 %	7,7 %	6,0 %	10,4 %	9,7 %	7,8 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	58,7 %	57,0 %	44,0 %	38,2 %	38,0 %	41,0 %	54,7 %

Kostra-indikatorene innenfor Grunnskole viser fortsatt en høyere driftsutgift pr innbygger i aldersgruppen for grunnskole drift. Ressursbruken har vært noe fallende fra 2019 til 2020. En av hovedgrunnene er gruppestørrelse og med det også lærertetthet. Skolestrukturen vår trekker kostnadsnivået innen grunnskole opp. Innen SFO bruker vi ca 3 ganger mer i ressurser pr barn i aldersgruppen enn kostragruppen, og vesentlig mer enn sammenligningskommunene. Dette vil forandres noe ved økt egenbetaling fra høsten 2021. Andel elever som gis spesialundervisning er derimot lavere, og antas dermed å gi en noe lavere samlet utgift til dette området.

Gjennom budsjettforslaget vil en ta ned utgiftsnivået noe i sektoren. Det langsiktige målet er å ha utgifter på nivå med sammenlignbare kommuner over tid. Bakgrunnen for en slik endret prioritering er kunne frigjøre kommunens frie midler til viktige tjenester innen helse og omsorgsområdene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		92 142	92 142	92 142	92 142
Vedtak forrige periode					
Endret skolestruktur - konsekvenser av barnehage- og skolebruksplan	Vedtak forrige periode	-5 300	-11 000	-11 000	-11 000
Reduserte lønnsutgifter / bemanning fra forrige økonomiplan	Vedtak forrige periode	-530	-530	-530	-530
Økt egenbetaling SFO	Vedtak forrige periode	-490	-490	-490	-490
Sum Vedtak forrige periode		-6 320	-12 020	-12 020	-12 020
Sum Lønns- og prisvekst		2 537	2 537	2 537	2 537
Konsekvensjustert budsjett		-3 783	-9 483	-9 483	-9 483
Konsekvensjustert ramme		88 359	82 659	82 659	82 659
Innsparingstiltak					
Reduserte lønnsutgifter / bemanning - utvidet innsparing	Innsparingstiltak	-3 800	-6 600	-8 100	-8 100
Sum Innsparingstiltak		-3 800	-6 600	-8 100	-8 100
Nye tiltak					
Endret skolestruktur - justering av forslag fra Økonomiplan 2021-2025	Nye tiltak	5 300	11 000	11 000	11 000
Fagdag for ansatte og foreldre	Nye tiltak	25	25	25	25
Sosiallærerressurs Sunndal Ungdomsskole	Nye tiltak	400	400	400	400
Styrking av rammen til grunnskoletjenesten	Nye tiltak	3 400	3 400	3 400	3 400
Utvikling skolelunsj Sunndal Ungdomsskole	Nye tiltak	200	200	200	200
Sum Nye tiltak		9 325	15 025	15 025	15 025
Nye tiltak og realendringer budsjett		5 525	8 425	6 925	6 925
Ramme 2022-2025		93 884	91 084	89 584	89 584

Sammendrag budsjett

Budsjettforslaget er preget av den administrative og politiske behandlingen av skolebruksplanen og forslag til endret skolestruktur. Dette er ikke endelig politisk behandlet på tidspunktet for framleggelse av kommunedirektørens forslag, men vil trolig være avklart til budsjettbehandlingen i kommunestyret. Det vil bli en stor utfordring å finne alternative løsninger for tjenesten og kommunen dersom en velger å ikke endre skolestrukturen slik kommunedirektøren har foreslått.

Vedtak forrige periode

Endret skolestruktur - konsekvenser av barnehage- og skolebruksplan

I gjeldende Økonomiplan for 2021-2024 var det lagt inn denne innsparingen som i hovedtrekk inkluderte nedlegging av Gjøra oppvekstsenter og Løykja skole. Punktet er foreslått justert i avsnittet om nye tiltak.

Reduserte lønnsutgifter / bemanning fra forrige Økonomiplan

Punktet er vedtak i Økonomiplan 2021-2024 knyttet til enkelte bemanningsreduksjoner i tjenesten.

Økt egenbetaling SFO

Kommunedirektøren foreslo i forrige budsjettrunde å øke foreldrebetalingen for SFO opp til 2800 kr pr måned. Kommunestyret reduserte dette til 2500 kr/mnd. Vedtaket var kun for skoleåret 2021-22. Kommunedirektøren fremmer derfor på nytt forslag om å øke foreldrebetalingen til 2800 kr/mnd fra og med skoleåret 2022-23. Forslaget er i samsvar med vedtatt Økonomiplan.

Innsparingstiltak

Reduserte lønnsutgifter / bemanning - utvidet innsparing

Det legges inn bemanningsreduksjoner og reduksjon i ikke lovpålagte oppgaver, bl.a. som en konsekvens av at Oppvekst og omsorgsutvalget har innstilt på å beholde nåværende skolestruktur. Dette vil medføre lavere lærertetthet og mindre klassedeling ved de minste skolene. Totalt vil dette omfatte 8-10 årsverk. Tiltak: Gruppe- klassestørrelser i tråd med norm for lærertetthet. Fådeling på de minste skolene. feks Gjøre en klasse, Løykja to klasser osv.

Ikke lovpålagte oppgaver i Grunnskoletjenesten:

SFO - Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning, men opplæringsloven gir ikke elevene rett til plass i skolefritidsordning, heller ikke for barn med særskilte behov. Omfanget av kommunens plikter er svært begrenset. Kommunen er ikke forpliktet til å opprette et bestemt antall plasser eller å gi tilbud til ved mer enn én av skolene i kommunen. Kommunen kan benytte andre til å oppfylle kommunens plikt til å gi tilbud om skolefritidsordning. Kommunens plikt er også oppfylt selv om det bare er private skolefritidsordninger i kommunen.

Kantine – retningslinjer fra helsedirektoratet, men ikke lovpålagt.

Sosiallærerfunksjon - politisk vedtak at det skal være på alle skoler. Det er 200% stilling (1,3 mill) fordelt på seks skoler som er bundet opp som sosiallærere, pluss funksjonstillegg på tils 150 000,- Ressurser som kan brukes i klasserommet eller som to lærer/spes.ped/sos.ped.

Bibliotekar - lovpålagt med bibliotek på alle skoler, men ikke funksjon, ca 30-40% stilling er bundet til funksjonen, ca 260 000,- pluss funksjonstillegg på tils 48 000,-

Leirskole ca 0,5 mill

Alle kommuner skal tilby leirskole eller annen skoletur med minst tre overnattinger. Alternativt benytte nærområdet som Grørdalen, Innerdalen og andre fjellområder med lokale ressurspersoner?

Nye tiltak

Endret skolestruktur - justering av forslag fra Økonomiplan 2021-2025

Kommunedirektøren tar til etterretning innstillingen fra Oppvekst- og omsorgsutvalget til Kommunestyret i Barnehage- og skolebruksplan og foreslår å reversere Økonomiplan-vedtaket fra i fjor. Bakgrunnen er at økt inntektsanslag på frie inntekter gjør dette mulig, samtidig som målsettingene til

netto driftsresultat kan være mulig å oppnå. For å få dette til foreslås noe økte innsparinger på bemanning i tjenesten.

Fagdag for ansatte og foreldre

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Sosiallærerressurs Sunndal Ungdomsskole

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Styrking av rammen til grunnskoletjenesten

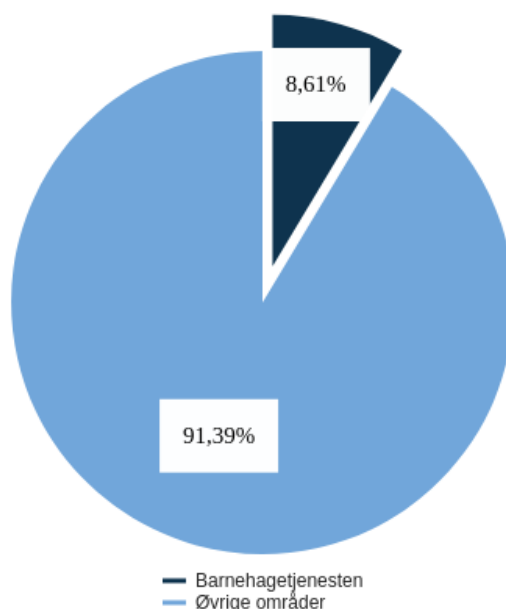
Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Utvikling skolelunsj Sunndal Ungdomsskole

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Barnehagetjenesten

Barnehagetjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	59 627	57 339	55 551	54 751
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 959	2 959	2 659	2 459
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	82	82	82	82
Overføringsutgifter	768	768	768	768
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	63 437	61 149	59 061	58 061
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-10 913	-10 513	-10 513	-10 513
Refusjoner	-1 038	-1 038	-1 038	-1 038
Sum Driftsinntekter	-11 950	-11 550	-11 550	-11 550
Sum	51 486	49 598	47 510	46 510

Beskrivelse av dagens virksomhet

Barnehagetjenesten har som hovedoppgave å gi et pedagogisk dagtilbud for barn i alderen 10 måneder til de starter på skolen ved 6-årsalder. Drift av barnehager er omfattet av en mengde lover og forskrifter, der lov om barnehager og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, er de mest sentrale. Kommunen plikter å tilby barnehageplass til barn som har en slik rett.

Barnehageloven kap. VII omhandler tilbud om spesialpedagogisk hjelp. Loven regulerer den individuelle retten til spesialpedagogisk hjelp, uavhengig av om barnet går i barnehage. I tillegg omhandler den tilrettelegging av det pedagogiske tilbudet i barnehagene.

I 2018/2019 ble det fastsatt normer for bemanning i barnehagen. Normene skal regulere antall barn per voksen og antall barn per barnehagelærer. Forholdet er ett årsverk per 6 barn over tre år, og ett årsverk

barnehagelærer per 14 barn over tre år. Barn under 3 år skal ha dobbelt så høy bemanningstetthet etter begge normene, slik at en barnehageplass for de yngste kan ressursmessig regnes som to. Disse normene kan gi store bemanningsmessige utslag fra år til år. Særlig dersom det kommer to påfølgende store eller små årskull. Barnehagetjenesten sin utfordring er derfor å prøve å planlegge framtidig bemanning for barn som ennå ikke er født. Med bakgrunn i folketallsframskrivingene ventes det en nedgang i bemanningsbehov de nærmeste årene. Dette kan i liten grad løses ved naturlig avgang.

Kostra-analyse

	Sunnadal 2019	Sunnadal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	190 099	186 463	168 667	171 905	150 254	168 730	168 389
Produktivitet							
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager (B)	5,6	5,8	5,5	5,1	5,4	5,2	5,6
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)	65,6	62,5	62,8	65,5	62,1	66,0	61,1
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	171 888	162 114	157 652	157 751	164 582	169 934	166 971
Dekningsgrad							
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	1,5 %	1,8 %	2,7 %	2,5 %	0,0 %	1,0 %	4,5 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	87,3 %	94,3 %	86,9 %	86,8 %	79,3 %	79,9 %	85,5 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	97,4 %	99,5 %	105,7 %	100,0 %	94,5 %	97,3 %	97,4 %

Kostraindikatorene for barnehageområdet viser en fallende netto utgift pr barn i aldersgruppen. Men fortsatt ligger kommunen over landssnitt, kostragruppe og nabokommuner. Gjennom budsjettforslaget forventes dette å bedre seg noe ved en rasjonell barnehagestruktur og en organisering som sikrer mer effektiv drift. Samtidig viser indikatorene at kommunen har en god ressursutnyttelse av årsverkene, med en litt større andel barn pr årsverk enn de vi sammenligner oss med. Og en brutto utgift per oppholdstime som er på landssnitt. Et av forholdene som gjør at kommunen har et høyere utgiftsnivå pr barn er at vi har en høyere dekningsgrad enn landssnitt og kostragruppe. Dvs. at flere barn benytter barnehage tilbud enn i andre kommuner. Dette er i seg selv positivt. Og vi vet at vi har en høy pedagogdekning. det vil derfor være krevende å få ned utgiftene i tjenesten, når en måler dette per barn i aldersgruppen for barnehage.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		50 487	50 487	50 487	50 487
Vedtak forrige periode					
Feriestengt barnehage - vedtak fra gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	-100	-100	-100	-100
Omlegging av drift og innsparinger knyttet til etablering av ny sentrumsbarnehage	Vedtak forrige periode	0	0	-800	-1 800
Reduserte lønnsutgifter/bemanning	Vedtak forrige periode	-961	-2 249	-3 537	-3 537
Sum Vedtak forrige periode		-1 061	-2 349	-4 437	-5 437
Sum Lønns- og prisvekst		1 360	1 360	1 360	1 360
Konsekvensjustert budsjett		299	-989	-3 077	-4 077
Konsekvensjustert ramme		50 786	49 498	47 410	46 410
Innsparingstiltak					
Feriestengt barnehage	Innsparingstiltak	0	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak		0	-1 000	-1 000	-1 000
Nye tiltak					
Feriestengt barnehage	Nye tiltak	100	100	100	100
Redusert makspris egenbetaling barnehage	Nye tiltak	600	1 000	1 000	1 000
Sum Innsparingstiltak		700	1 100	1 100	1 100
Nye tiltak og realendringer budsjett		700	100	100	100
Ramme 2022-2025		51 486	49 598	47 510	46 510

Vedtak forrige periode

Feriestengt barnehage - vedtak fra gjeldende økonomiplan

Tiltaket ble foreslått fra kommunedirektøren i gjeldende Økonomiplan 2021-2024. Kommunestyret vedtok å ikke gjennomføre tiltaket i 2021. Da vedtaket kun var et ettårsvedtak er innsparingen med videre fra vedtatt økonomiplan.

Omlegging av drift og innsparinger knyttet til etablering av ny sentrumsbarnehage

I kommunedirektørens innstilling i saken vedrørende Barnehage- og skolebruksplan er det foreslått å legge ned Tredal og Holten barnehager og bygge en ny felles sentrumsbarnehage. Det forventes å kunne gi bemanningsmessige og driftsmessige endringer og innsparinger ved bedre ressursutnyttelse og enklere drift. Effekten er beregnet til omlag 1,8 mill kr årlig. Innsparingen var lagt inn i gjeldende økonomiplan, men denne må forskyves da forventet ferdigstillelse og åpning av ny barnehage først er i 2024.

Reduserte lønnsutgifter/bemanning

Reduserte lønnsutgifter kommer som en konsekvens av nedgang i barnetallet. Barnehagetjenesten har allerede redusert sine lønnsutgifter andre halvår 2020. Dette vil få helårsvirkning for 2021, trolig med en videre nedgang i bemanningsbehov fra høsten 2021. Tiltaket kan gjennomføres uten brudd på bemannings- eller pedagognorm. Det ventes en videre nedgang på om lag to årsverk per år i perioden.

Innsparingstiltak

Feriestengt barnehage

Kommunestyret vedtok reduserte budsjettrammer for tjenesten fra og med 2023 på 1 mill kr. Kommunedirektøren foreslår at dette må tas gjennom feriestengte barnehager i to uker hver sommer. Tiltaket er ikke detaljert beregnet, men forventes å kunne gi vesentlige besparelser utover de beregningene som ble gjort til Økonomiplanen i fjor.

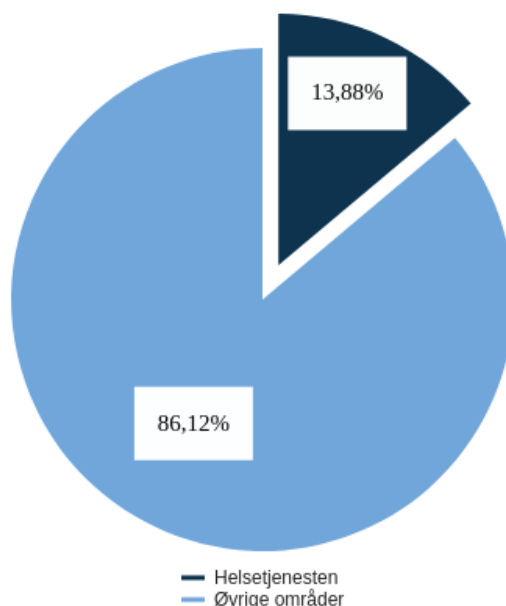
Nye tiltak

Feriestengt barnehage

Kommunestyret vedtok reduserte budsjettrammer for tjenesten fra og med 2023 på 1 mill kr. Kommunedirektøren foreslår at dette må tas gjennom feriestengte barnehager i to uker hver sommer. Tiltaket er ikke detaljert beregnet, men forventes å kunne gi vesentlige besparelser utover de beregningene som ble gjort til Økonomiplanen i fjor.

Helsetjenesten

Helsetjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	78 637	78 637	78 637	78 637
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 892	1 892	1 892	1 892
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	27 761	27 761	27 761	27 761
Overføringsutgifter	-6 038	-6 038	-6 038	-6 038
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	102 252	102 252	102 252	102 252
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-1 976	-1 976	-1 976	-1 976
Refusjoner	-9 189	-9 189	-9 189	-9 189
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-11 165	-11 165	-11 165	-11 165
Sum	91 087	91 087	91 087	91 087

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helsetjenesten yter en rekke forebyggende, diagnostiske, rehabiliterende og kurative tjenester til innbyggerne i Sunndal. Noen eksempler er psykisk helse, helsestasjon/ skolehelsetjeneste, jordmor, legevakt og fysioterapi.

Helsetjenesten arbeider også med samfunnsmedisin og helseberedskap f.eks. ved pandemi eller ulykker/ katastrofer.

Habiliteringsavdelingen er organisert i helsetjenesten fra januar 2021. Dette er innbyggere som mottar livslange, kommunale tjenester. Vi legger til rette for at innbyggere med utviklingshemming og med

ulike sammensatte bistandsbehov, kan leve og bo så selvstendig som mulig, og ha en aktiv og meningsfull tilværelse i fellesskap med andre.

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	2 870	2 858	3 767	3 136	3 945	3 604	2 975
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	10 761	11 172	15 059	12 642	16 209	14 933	11 590
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B)	6 556	7 167	6 887	8 747	15 790	11 408	10 432
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	3 527	3 345	4 240	2 982	5 925	4 698	3 483
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)	697	435	559	212	474	259	379
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) (B)	676 650	137 909	436 786	1 233 421	342 000	397 146	432 400
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (B)	23 317	13 509	55 672	128 487	49 235	42 791	44 254
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B)	186 650	49 052	129 778	490 448	164 250	158 370	168 673
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn (0-22 år) med tiltak (B)	109 563	121 195	134 583	161 517	243 339	192 178	214 531
Dekningsgrad							
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	98,5 %	96,3 %	93,2 %	102,5 %	94,4 %	90,8 %	72,5 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	4,5 %	6,5 %	3,7 %	3,0 %	3,2 %	4,6 %	4,7 %
Reservekapasitet fastlege (B)	101,0	100,4	102,5	96,6	110,9	109,4	103,0
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241	9,2	7,9	9,7	8,7	13,6	11,8	9,4
Folkehelseprofil							
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	26,7	26,7	24,5	22,6	30,1		
Oppvekst og levekår - Barn av enslige forsørgere	17,0	16,0	16,0	14,0	14,0		
Oppvekst og levekår - Frafall i videregående skole	18,0 %						
Oppvekst og levekår - Lavinntekt (husholdninger)	8,8	8,9	8,4	7,6	10,1		

Helsetjenesten dekker mange ulike kostra-områder og indikatorer. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste pr barn/unge i aldersgruppen ligger på landssnitt, men litt under andre grupper. Her foreslås det styrkinger av området i budsjettet, særlig knyttet til psykisk helse og barnekoordinator-funksjonen. Ressursbruk innenfor barnevernet er lavere enn de vi sammenligner oss med. Også her foreslås det styrking av tjenesten. Dette er også nært knyttet til barneverns-/oppvekstreformen. Dekningsgradene innen fødselsomsorgen og helsestasjon er over nivået til de vi sammenligner oss med. Mens vi som kjent har utfordringer på legesiden. Samlet sett satses det betydelige midler innenfor de fleste tjenesteområdene til Helsetjenesten i budsjettforslaget.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		81 457	81 457	81 457	81 457
Vedtak forrige periode					
Redusert tjenesteomfang og samordningseffekter i turnus innen habilitering	Vedtak forrige periode	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Styrking av psykisk helse for barn og unge	Vedtak forrige periode	800	800	800	800
Sum Vedtak forrige periode		-200	-200	-200	-200
Sum Budsjettendring i år		1 839	1 839	1 839	1 839
Sum Lønns- og prisvekst		2 491	2 491	2 491	2 491
Konsekvensjustert budsjett		4 130	4 130	4 130	4 130
Konsekvensjustert ramme		85 587	85 587	85 587	85 587
Innsparingstiltak					
Sum Innsparingstiltak		0	0	0	0
Nye tiltak					
Barnevernstjenesten inkl barnevernsreformen	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Opprettelse av stilling som barnekoordinator	Nye tiltak	800	800	800	800
Redusert tjenesteomfang og samordningseffekter i turnus innen habilitering	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Tiltak fastlegeordningen	Nye tiltak	700	700	700	700
Økning i ressurskrevende tjenester	Nye tiltak	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Nye tiltak		5 500	5 500	5 500	5 500
Nye tiltak og realendringer budsjett		5 500	5 500	5 500	5 500
Ramme 2022-2025		91 087	91 087	91 087	91 087

Vedtak forrige periode

Redusert tjenesteomfang og samordningseffekter i turnus innen habilitering

En sammenligning utarbeidet av KS-konsulenter viser at Sunndal kommune har inntil 24 % høyere ressursbruk til utviklingshemmede enn sammenlignbare kommuner. Faglige ressurser er engasjert for å vurdere tjenestetilbud og enkeltvedtak for å se om noe av dette kan revurderes for å sikre riktig ressursbruk. Det antas at det er potensiale for innsparinger ved å samordne og organisere ressursene på en bedre måte.

Tiltaket ble reversert i kommunestyrets vedtak av 15.12.2021. Se egen tekst

Styrking av psykisk helse for barn og unge

Styrking psykisk helse barn og unge: opprette ny stilling helsesykepleier fra 2022 eller innen psykisk helse barn og unge. Basert på tydelige føringer fra sentrale myndigheter. Finansiering gjennom kommunens rammetilskudd, dvs. ikke øremerking.

Nye tiltak

Barnevernstjenesten inkl barnevernsreformen

Det Interkommunale barnevernsamarbeidet har anslått i sine prognoser for 2022 en økning i refusjonskravene. Ny prognose for 2022 er ut fra dagens situasjon på 12,3 millioner (ikke inkludert lønns- og prisvekst):

- Tilskuddsordninger fra Statsforvalteren tilsvarende 1,5 stillinger vil ikke lenger være øremerket men inngå i rammen til hver enkelt kommune. For Sunndal kommune sin del skal dette tilsvare rundt 1,5 stillinger, dette er stillinger som inngår i barnevernets daglige bemanning i dag.
- Barnevernreform innebærer overføring av kommunens ansvar for drift og oppfølging av fosterhjem samt økt egenandel knyttet til blant annet institusjonsplasser. Kommunen skal i utgangspunktet få en inndekking for dette i rammen.
- Barnevernet i Sunndal får en reduksjon i inntekter fra neste år tilsvarende ca. 1 mil., da tilskudd fra IMDI faller bort.

Opprettelse av stilling som barnekoordinator

Likeverdsreformen skal forenkle hverdagen for familier som har eller venter barn med sammensatte tjenester. Kommunen får et lovfestet ansvar for samordning av velferdstjenestene, og skal samordne kommunale tjenester med tjenester fra fylkeskommunale, statlige og relevante private velferdstjenester. Gjeldende familier får en rett til barne-koordinator som skal samordne hjelpen, og slik oppfylle kommunens plikter og sikre at barn som trenger det får helhetlige og koordinerte tjenester.

Tiltak fastlegeordningen

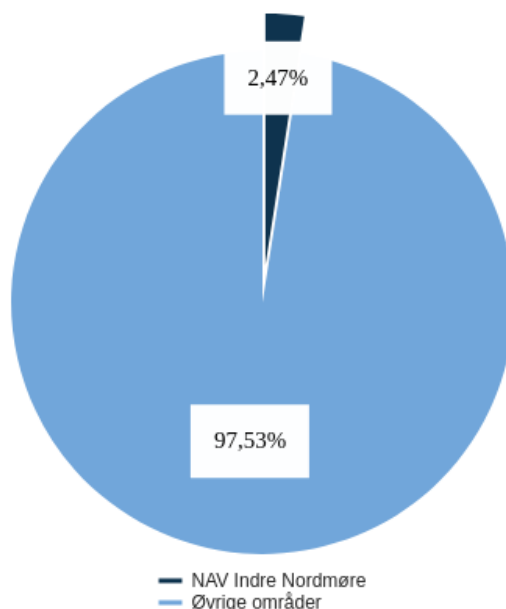
Innføring av tiltak rettet mot legetjenesten i Sunndal slik at vi tilbyr betingelser som er konkurransedyktige innen vår region. Tiltakene skal virke stabiliserende og fremme rekruttering av nye fastleger.

Økning i ressurskrevende tjenester

Habiliteringstjenesten vil i løpet av 2021 få nye brukere med komplekse og sammensatte behov, deriblant mer omfattende bemanning. Dette gjelder bl.a. nattevakt. I beregningene er det også tatt med tilskudd til ressurskrevende tjenester, men egenfinansieringen for disse tiltakene er allikevel relativt høye.

NAV Indre Nordmøre

NAV Indre Nordmøre - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	7 637	7 637	7 637	7 637
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 217	1 217	1 217	1 217
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	874	874	874	874
Overføringsutgifter	8 490	8 490	8 490	8 490
Sum Driftsutgifter	18 217	18 217	18 217	18 217
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-298	-298	-298	-298
Refusjoner	-2 027	-2 027	-2 027	-2 027
Sum Driftsinntekter	-2 325	-2 325	-2 325	-2 325
Sum	15 893	15 893	15 893	15 893

Beskrivelse av dagens virksomhet

NAV Sunndal har totalt 15 statlige- og kommunalt ansatte veiledere. Leder er også sjef for NAV Surnadal og NAV Tingvoll. Det er inngått verstkommunesamarbeid som trer i kraft fra jan. 2022. Sunndal kommune blir vertskommune for NAV Indre Nordmøre med totalt 30 ansatte. Veilederne ved NAV kontoret arbeider etter modellen helhetlig arbeidsrettet brukeroppfølgning. De ansatte jobber på tvers av statlige og kommunale oppgaver.

Aktiv hverdag er et kommunalt sysselsettingstiltak som drives og benyttes av NAV i arbeidsrettede brukeroppfølgning. Tilbud om deltakelse gis til personer som står uten skoleplass eller arbeid, og deltakelse her kan ofte være en av flere aktiviteter i den enkeltes aktivitetsplan. Aktiv hverdag har 2 ansatte, derav en 50% stilling som er øremerket boligsosialt arbeid.

NAV Sunndal skal gi et sømløst og helhetlig tjenestetilbud til brukere med behov for sammensatte tjenester. Vi skal ha fokus på «Arbeid først» og bidra til å gi gode levevilkår for vanskeligstilte. Brukerne skal møte serviceinnstilte, engasjerte og kompetente veiledere. Vårt årlige mål- og disposisjonsbrev og kommunebrevet er i tillegg til lokale føringer det som danner grunnlaget for årlig handlingsplan.

I 2021 ble vår ramme redusert med 1.0 mill. For å komme i mål med innsparing ble det bl.a. inngått en avtale mellom stat og kommune for å spare lønnsmidler på ledig statlig stilling.

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)	3 635	1 733	2 942	1 981	212	1 864	1 468
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)	10 274	6 423	4 757	4 855	4 156	5 349	5 330
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B)	846	0	169	175	0	173	552
Produktivitet							
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	60 118	45 876	46 453	37 810	38 933	38 530	50 855
Dekningsgrad							
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	32,4 %	32,2 %	15,6 %	44,3 %	20,8 %	33,3 %	39,6 %
Andelen sosialhjelpsmottakere 18-24 år, av innbyggerne (19)-24 år (B)	0,6 %	1,8 %	3,8 %	2,7 %	5,4 %	5,4 %	5,4 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B)	2,3 %	2,8 %	3,1 %	2,2 %	4,2 %	4,5 %	3,9 %

Kostra-indikatorene på området for 2019 i Sunndal hadde en del feil. I tillegg rapporteres deler av flyktningtjenesten inn på de samme kostra-funksjonene som NAV benytter og det vil i perioder med ny og høy bosetting forstyrre tallene. Kommunen har imidlertid høye netto driftsutgifter til sosialtjenester sammenlignet med de øvrige gruppene i tabellen. Når det gjelder andel mottakere i de ulike gruppene så ligger vi under kostragruppen og landsgjennomsnittet. Vi ser også at det er betydelige forskjeller mellom kostragruppen, landssnitt og Sunndal i utgifter pr mottaker. I budsjettforslaget er det lagt inn forslag om å ekskludere barnetrygden i beregningsgrunnlaget for sosialhjelp og det vil øke både beløp per mottaker, samt at det trolig vil gi noen flere mottakere av sosialhjelp. Det som er positivt er at vi har en lav andel unge mottakere av sosialhjelp.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		14 516	14 516	14 516	14 516
Sum Lønns- og prisvekst		377	377	377	377
Konsekvensjustert budsjett		377	377	377	377
Konsekvensjustert ramme		14 893	14 893	14 893	14 893
Nye tiltak					
Unnta barnetrygd fra beregningsgrunnlaget	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
for økonomisk sosialhjelp					
Sum Nye tiltak		1 000	1 000	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer budsjett		1 000	1 000	1 000	1 000
Ramme 2022-2025		15 893	15 893	15 893	15 893

Sammendrag budsjett

Tjenesten vil øke brutto-budsjettet sitt vesentlig fra 2022, da det er avtalt at alle kommunalt ansatte i Surnadal og Tingvoll skal overføres til Sunndal og at alle økonomiske ytelser skal utbetales fra Sunndal. Disse skal så refunderes som en inntekt fra de to samarbeidskommunene. Ytelsene skal henføres til bostedskommune og dekkes av denne, mens lønn og andre felleskostnader skal fordeles etter en avtalt fordelingsnøkkel. Netto budsjettramme for Sunndal sine utgifter til tjenesteområdet forventes ikke å endres vesentlig på grunn av det nye samarbeidet.

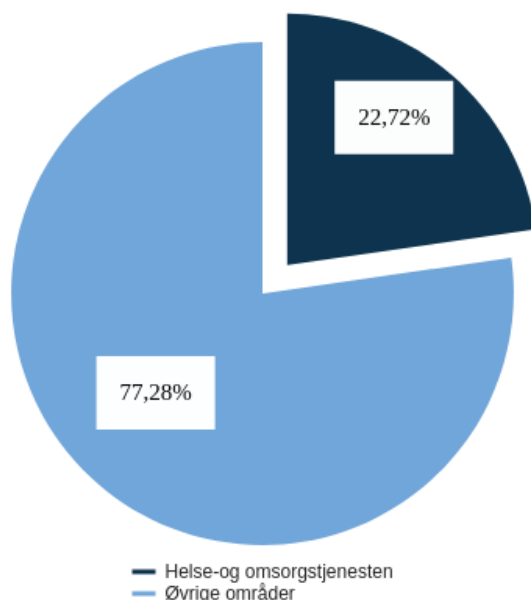
Nye tiltak

Unnta barnetrygd fra beregningsgrunnlaget for økonomisk sosialhjelp

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak i interpellasjon 3/21 fra Andreas Gjerde, Krf den 05.05.2021 har NAV beregnet effekten av å unnta barnetrygd i beregningene av økonomisk sosialhjelp. Tiltaket er beregnet til å utgjøre en årlig merutgift på ca 1 mill kr. Budsjettet for økonomisk sosialhjelp er 2,4 mill kr i år, mens budsjettet for bidrag til bokostnader utgjør ca. 2,8 mill kr.

Helse- og omsorgstjenesten

Helse- og omsorgstjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	139 383	137 043	135 043	135 043
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 014	13 964	13 964	13 964
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	13 410	13 410	13 410	13 410
Overføringsutgifter	568	568	568	568
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	167 375	164 985	162 985	162 985
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-18 261	-18 261	-18 261	-18 261
Refusjoner	-9 211	-9 211	-9 211	-9 211
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-27 473	-27 473	-27 473	-27 473
Sum	139 902	137 512	135 512	135 512

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helse- og omsorgstjenesten skal yte tjenester på følgende områder for rammen som er tildelt:

Hjemmebaserte tjenester med døgnbasert hjemmesykepleie, praktisk bistand, avlastning utenfor institusjon, støttekontakt, dagtilbud for demente, omsorgsstønad og BPA-ordning. Det tilbys ulike velferdsteknologiske løsninger og hjemmerehabilitering.

Ved Sunndal helsetun benyttes pr tiden 72 sykehjemsplasser, men det er politisk vedtatt at antall plasser skal reduseres til 60. Av disse har korttidsavdelingen har 16 plasser. Avdelingen benyttes til korttidsplasser og mottak fra sykehus, lindrende pleie for døende, avlastning for hjemmeboende og

buffer for pasienter som har fått innvilget langtidsplass. Avdelingen har ansvar for videolegevakt. Det er to avdelinger med til sammen 28 plasser for mennesker med demenssykdom. 4 av disse plassene er forbeholdt avlastning for hjemmeboende. Resterende sengeplasser er forbeholdt somatiske pasienter med omfattende fysisk pleiebehov. Utover de 72 sykehjemsplassene er det et bemannet bofellesskap med 16 plasser.

Kjøkkenet ved Sunndal helsetun leverer mat til institusjonen, bofellesskapet og hjemmeboende.

Tjenesten har spesialfunksjoner innenfor kreftomsorg, demenslidelser, ergoterapi, juss og serviceteknikk. Disse stillingene yter tjenester til hele organisasjonen.

Tjenesten har en egen tildelingsenhet som fatter vedtak etter helse- og omsorgstjenesteloven. Det aller meste av tjenester som ytes er lovpålagte tjenester.

I tillegg har tjenesten støttefunksjoner som to rådgivere samt merkantil stilling. En merkantil stilling ble avviklet i 2021.

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	18 156	17 288	16 779	14 468	19 315	18 133	12 935
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	42,9 %	43,4 %	34,1 %	47,7 %	41,7 %	43,6 %	42,8 %
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	53,7 %	50,1 %	60,8 %	47,7 %	54,4 %	52,8 %	52,1 %
Produktivitet							
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	302 457	267 423	359 318	310 271	346 000	280 799	283 689
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 288 750	1 410 575	1 115 169	1 386 607	1 492 969	1 164 040	1 303 122
Dekningsgrad							
Andel beboere i institusjoner 80 år og over (B)	69,2 %	65,8 %	65,1 %	78,5 %	64,9 %	73,6 %	66,4 %
Andel beboere på institusjon under 67 år (B)	12,1 %	12,7 %	14,3 %		13,5 %	13,4 %	13,3 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	86,8 %	90,4 %	85,2 %	83,7 %	79,3 %	90,0 %	87,6 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	50,0 %	51,9 %	66,7 %	43,8 %	62,5 %	53,6 %	46,9 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	17,6 %	19,4 %	25,3 %	41,9 %		19,5 %	18,5 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	10,0 %	10,2 %	10,0 %	11,6 %		17,6 %	16,7 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	10,1 %	8,4 %	9,9 %	5,9 %		14,5 %	15,9 %

Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere	55	60	41	45	53	60	41
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over (B)	20,1 %	16,8 %	15,6 %	17,1 %	11,3 %	18,9 %	17,3 %
Økonomi							
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	12,3	11,9	13,8	11,2	16,1	13,3	12,7

Helse- og omsorgstjenesten er den mest ressurskrevende sektoren vår. Og den forventes i tillegg å vokse i årene framover. Når det gjelder prioriteringsindikatorene så viser disse et nivå som er sammenlignbart både med kostragruppen og landsgjennomsnittet. Kostnadene for en institusjonsplass er høyere hos oss enn hos de andre, mens hver mottaker av hjemmetjenester koster omtrent det samme som de vi sammenligner oss med. Dekningsgradene innenfor både institusjon og hjemmebasert ser også ut til å ligge på et gjennomsnittsnivå, men med litt lavere dekning på de eldste aldersgruppene for hjemmetjenester. Institusjonsdekningen har gått ned over tid og har vært en klar målsetting. i 2020 rapporteres antall institusjonsplasser å ligge på landssnittet for gruppen over 80 år. Det må derfor forventes at det vil bli vanskelig å bygge ned antall institusjonsplasser. Og det må forventes en gradvis økt utvidelse av hjemmebaserte tjenester. Det som vil bli nøkkelen vil være å ta i bruk velferdsteknologi, en mer rasjonell boligstruktur for eldre og omsorgstrengende og ytterligere forbedre organisering av tjenestene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Tiltakstype					
Vedtatt budsjett		132 897	132 897	132 897	132 897
Vedtak forrige periode					
Nedlegging av langtidsplasser og omlegging til hjemmebasert omsorg - vedtak fra gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	-5 900	-5 900	-5 900	-5 900
Reduserte lønnsutgifter ulike funksjoner - tiltak fra gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	-700	-700	-700	-700
Sum Vedtak forrige periode		-6 600	-6 600	-6 600	-6 600
Sum Budsjettendring i år		2 961	2 961	2 961	2 961
Sum Lønns- og prisvekst		3 554	3 554	3 554	3 554
Konsekvensjustert budsjett		-85	-85	-85	-85
Konsekvensjustert ramme		132 812	132 812	132 812	132 812
Innsparingstiltak					
Reduserte lønnsutgifter ulike funksjoner	Innsparingstiltak	-160	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak		-160	-500	-500	-500
Nye tiltak					
Brukerbetalinger institusjon - reduserte inntekter	Nye tiltak	800	800	800	800
Lys i helsetunparken	Nye tiltak	50	0	0	0
Nedlegging av langtidsplasser og omlegging til hjemmebasert omsorg - vedtak fra gjeldende økonomiplan	Nye tiltak	4 000	2 000	0	0
Økt omfang av ressurskrevende tjenester	Nye tiltak	2 000	2 000	2 000	2 000
Øyeblikkelig hjelp-seng - kjøp fra Molde kommune	Nye tiltak	400	400	400	400
Sum Nye tiltak		7 200	5 200	3 200	3 200
Nye tiltak og realendringer budsjett		7 090	4 700	2 700	2 700
Ramme 2022-2025		139 902	137 512	135 512	135 512

Vedtak forrige periode

Nedlegging av langtidsplasser og omlegging til hjemmebasert omsorg - vedtak fra gjeldende økonomiplan

Tiltaket er hentet fra vedtaket i gjeldende økonomiplan for 2021-2024. Se beskrivelse under.

Innsparingstiltak

Reduserte lønnsutgifter ulike funksjoner

Tiltaket omfatter sammen med tiltaket fra forrige økonomiplan en samlet reduksjon i kjøkkendrift tilsvarende 0,5 årsverk og reduksjon i spesialfunksjoner tilsvarende 0,5 årsverk.

Nye tiltak

Brukerbetalinger institusjon - reduserte inntekter

Mindre inntekter enn forventet. Brukerbetaling er avhengig av inntektsnivået til den enkelte beboer.

Nedlegging av langtidsplasser og omlegging til hjemmebasert omsorg - vedtak fra gjeldende økonomiplan

Det er politisk vedtatt at 16 sykehjemsplasser skal avvikles i løpet av 2021, med full effekt fra 2022. Pr. tiden har vi klart å redusere bare 4 plasser. Slik situasjonen er for tiden har vi mange med innvilget langtidsplass ved korttidsavdelingen og flere på vurderingsliste og ukentlig overliggedøgn på sykehus. Det er lite sannsynlig at resterende 12 plasser kan avvikles hverken i 2021 eller 2022. Meste realistisk er å avvikle 4 plasser i 2022 slik at totalt 8 av 16 er avviklet. Av de 5,9 mill som er forventet innspar i 2022 vil det kun være mulig å innspare 1,9 mill.

Økt omfang av ressurskrevende tjenester

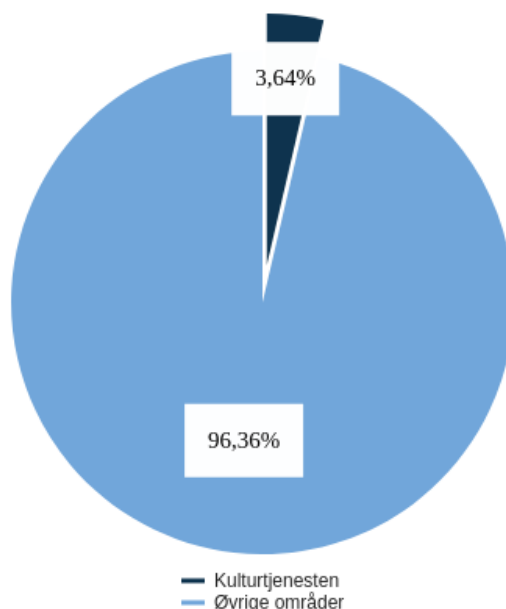
Tjenesten har i løpet av 2021 fått nye brukere med store og komplekse hjelpebehov. Dette er bl.a. døgnbemanning. Tiltakene er berettiget øremerkede statstilskudd for ressurskrevende tjenester, men vil likevel kreve egenfinansiering på rundt 2 mill kr årlig. Tiltakene er vanskelig å tilpasse til øvrig drift.

Øyeblikkelig hjelp-seng - kjøp fra Molde kommune

Det er satt av 0,7 mill til kjøp av øyeblikkelig-hjelp seng fra Molde kommune. Kostnadene for kjøp av seng har økt til 1,1 mill.

Kulturtjenesten

Kulturtjenesten - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	14 216	13 816	13 816	13 816
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 547	3 547	3 547	3 547
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 294	2 294	2 294	2 294
Overføringsutgifter	6 728	6 078	6 078	6 078
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	26 784	25 734	25 734	25 734
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-8 454	-8 454	-8 454	-8 454
Refusjoner	-1 530	-1 530	-1 530	-1 530
Overføringsinntekter	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-9 984	-9 984	-9 984	-9 984
Sum	16 800	15 750	15 750	15 750

Beskrivelse av dagens virksomhet

Kulturtjenesten består av fem avdelinger: Bibliotek, idrett og friluftsliv, kulturhus med kino, kulturskole og ungdomsavdeling med ungdomssenter. Kulturtjenesten er også med i ledelsen for/utøvelsen av MOT, Sunndal alpinsenter og reiselivsarbeidet i kommunen. Det samarbeides med Nordmøre museum om drift av Leikvin bygdemuseum.

Tilbud og aktiviteter rettet mot barn og unge prioriteres. Dette i tråd med politiske føringer. Denne gruppen møter vi i alle våre avdelinger, også i samarbeid med frivilligheten og/eller andre tjenester. Kulturtjenesten samarbeider ofte på tvers av avdelingene og har jevnlig møter der tilbud og aktiviteter koordineres og utvikles.

Ellers jobber vi med service og tilbud til folk i alle aldre, og vi regner grovt med at over 100.000 besøkende er innom våre ulike tilbud i løpet av året. Da snakker vi babysvømmingen, rockebandet, ungdomskjelleren, bokbadet, teateropplevelsen, den gode filmopplevelsen med topp komfort og lyd, eldrefesten, konserten og topturen til Trolltind. For å nevne noe. Med andre ord: Vi er til for alle. Og mener vi har både egenverdi og evne til å skape merverdi.

Vi legger også vekt på at det vi tilbyr skal være tilgjengelig for alle. Ikke samtidig, så klart – men over tid. Utleie av trenings- og idrettsanlegg til barn og unge opp til 18 år er derfor gratis, og det er ellers lave priser på mange av våre tilbud. Noen er gratis, slik som på biblioteket.

Kulturtjenesten tar folkehelseperspektivet på alvor. Kultur er den nye folkemedisinen, skrev WHO i en rapport tidligere i år. Store ord, som vi prøver å gjøre oss fortjent til.

Kostra-analyse

	Sunnal 2019	Sunnal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet						
Bibliotek brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	486	482	261	415	595	317
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	305	343	359	78	154	406
Musikk- og kulturskoler brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	919	873	645	481	656	420
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	3 736	3 897	3 645	3 406	2 839	3 027
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	1 722	1 684	1 116	760	1 006	696
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B)	7 011	6 770	3 972	4 582	5 026	4 989
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)	41	140	376	169	393	212
Produktivitet						
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	17 709	17 886	16 003	827	30 717	22 402
Dekningsgrad						
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	26,3 %	26,6 %	33,1 %	40,0 %	18,2 %	20,4 %

Kostra-indikatorene viser at kulturområdet har et prioritert område i vår kommune. Samlede netto driftsutgifter pr innbygger ligger ca 50% over landsnittet og ca 30% over kostragruppen. I de valgte indikatorene er det særlig synlig for kulturskolen. Vi har en stor kulturskole med mange brukere, kostnaden pr bruker er lav, men vi har samtidig lav egenbetaling. Vi har bruker også mer ressurser til barn og unge sammenlignet med andre. Innenfor idrett er vi imidlertid noe lavere pr innbygger. I budsjettforslaget foreslås det et noe redusert tjenesteomfang, i hovedsak for å prioritere opp andre tjenester.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		17 941	17 941	17 941	17 941
Vedtak forrige periode					
Møteromsleie mv	Vedtak forrige periode	-275	-275	-275	-275
Redusert støtte til Sunndal pensjonistsenter	Vedtak forrige periode	-300	-300	-300	-300
Sum Vedtak forrige periode		-575	-575	-575	-575
Sum Lønns- og prisvekst		484	484	484	484
Konsekvensjustert budsjett		-91	-91	-91	-91
Konsekvensjustert ramme		17 850	17 850	17 850	17 850
Innsparingstiltak					
Reduksjon av tilskuddsordninger	Innsparingstiltak	-400	-1 000	-1 000	-1 000
Redusert bemanning / lønnsutgifter	Innsparingstiltak	-1 100	-1 500	-1 500	-1 500
Økte inntekter kino	Innsparingstiltak	-500	-500	-500	-500
Sum Innsparingstiltak		-2 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nye tiltak					
Opprettholde åpningstider ved Sunndal Ungdomssenter	Nye tiltak	100	100	100	100
Tilskudd Grendahus	Nye tiltak	200	200	200	200
Tilskudd Phillipshagens venner	Nye tiltak	50	0	0	0
Tilskudd Sunndal Alpinsenter	Nye tiltak	200	200	200	200
Tilskudd Sunndal Pensjonistsenter	Nye tiltak	400	400	400	400
Sum Nye tiltak		950	900	900	900
Nye tiltak og realendringer budsjett		-1 050	-2 100	-2 100	-2 100
Ramme 2022-2025		16 800	15 750	15 750	15 750

Vedtak forrige periode

Møteromsleie mv

I økonomiplanen for 2021-2024 var det forventet fortsatt korona-påvirkning av leieinntekter på svømmehall og kulturhus. Det er bakgrunn for gjeldende vedtak.

Redusert støtte til Sunndal pensjonistsenter

Tiltaket var foreslått som en innsparing fra kommunedirektøren til forrige års behandling av Økonomiplanen. I den politiske behandlingen ble tiltaket reversert og samtidig flyttet fra NAV til Kulturtjenesten. I den politiske prosessen var vedtaket kun gyldig for året 2021. Derfor kommer det opp igjen som et vedtatt forslag fra og med 2022.

Endret i kommunestyrets vedtak - se eget punkt. Se egen tekst for vedtaket.

Innsparingstiltak

Reduksjon av tilskuddsordninger

Kulturtjenesten har fått betydelige rammekutt gjennom behandlingen av budsjetterammene i kommunestyret i juni i år. Tjenesten foreslår derfor innsparingstiltak både mht personalutgifter og tilskuddsmidler. Reduksjonen vil bl.a. omfatte de særskilte tilskuddene til grendehusene i Øksendal og

på Ålvundeid og til Sunndal Alpinsenter. Dette utgjør ca 0,3 mill kr. Resten må tas av øvrige tilskuddsordninger innen tjenesten.

Redusert bemanning / lønnsutgifter

Som et tiltak for å kunne møte reduserte budsjetttrammer for tjenesten, må også bemanningen reduseres. Målet er å gjennomføre dette ved naturlig avgang og omstillinger internt i tjenesten. Aktuelle tiltak kan være redusert tilbud på kulturskolen og reduserte åpningstider på bl.a. bibliotek, idrettsanlegg og ungdomssenter.

I budsjettseminaret ga Kommunedirektøren signal om å foreslå å innføre leiebetaling for utleie av idrettsanlegg til barn og unge. En innsparing på ca 0,9 mill kr ble beregnet. På bakgrunn av de signaler som ble gitt politisk vil kommunedirektøren foreslå økt innsparing i bemanning/lønn, samt justering av noen av de andre tiltakene.

Økte inntekter kino

Med erfaringer fra veksten i kinobesøket høsten 2021 budsjetteres det med prisregulering og økt besøk i 2022 som forventes å gi en økt inntekt på ca 0,5 mill. kr

Nye tiltak

Opprettholde åpningstider ved Sunndal Ungdomssenter

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Tilskudd Grendahus

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Tilskudd Phillipshagens venner

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Tilskudd Sunndal Alpinsenter

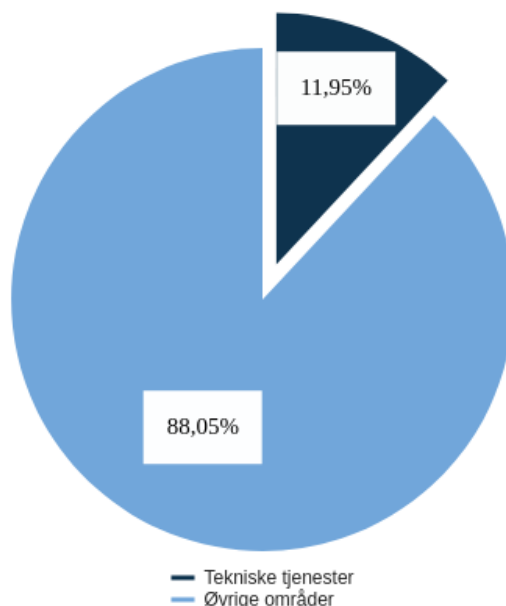
Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Tilskudd Sunndal Pensjonistsenter

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Tekniske tjenester

Tekniske tjenester - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	32 178	31 178	31 178	31 178
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	34 583	33 408	33 408	33 408
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	9 448	9 448	9 448	9 448
Overføringsutgifter	11 874	11 874	11 874	11 874
Finansutgifter	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	88 083	85 908	85 908	85 908
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-15 674	-15 674	-15 674	-15 674
Refusjoner	-16 100	-16 100	-16 100	-16 100
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-31 774	-31 774	-31 774	-31 774
Sum	56 309	54 134	54 134	54 134

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tekniske tjenester har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av den kommunale bygningsmassen, gjennomføring av kommunale byggeprosjekter og drift, vedlikehold og utbygging av kommunens infrastruktur innenfor vann, avløp, veger og park og idrettsanlegg. Tjenesten har også ansvar for kart og oppmåling. I tillegg samler tekniske tjenester inn husholdningsavfall og avfall fra fritidsboliger på vegne av ReMidt IKS.

Tekniske tjenester jobber for alle innbyggerne i Sunndal kommune der renhold- og vedlikeholdsavdelingen jobber inn mot alle brukerne av de kommunale byggene, mens de andre avdelingene i tekniske tjenester har alle innbyggerne i kommunen som brukergruppe.

Kostra-analyse

	Sunnal 2019	Sunnal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet						
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	15,9	17,5	11,9	7,7	24,6	14,9
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	7	7	6	7	8	8
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B)	326	211	475	134	472	281
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B)	606	476	404	492	2 714	716
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr)	1 292	1 295	869	1 051	1 318	788
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B)	1 337	1 000	329	748	676	854
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B)	1 603	1 366	1 210	1 235	1 126	1 534
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B)	192	128	-177	58	-10	170
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B)	1 011	1 047	436	994	901	589
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B)	666	766	1 123	642	230	367
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B)	30 276	31 608	18 104	19 068	22 611	24 804
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	89 739	95 465	143 373	137 979	194 711	114 829
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	506	661	519	640	454	519
Dekningsgrad						
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbyggere	20,18	20,41	9,60	16,18	9,71	19,15
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	25	22	23	20	24	29

Eiendomsdrift har et stor omfang og har stor betydning for alle sektorer i kommunen. Kommunen bruker relativt mye til drift og vedlikehold av bygningsmassen. En høy vedlikeholdskostnad vil imidlertid kunne forebygge store framtidige investeringer. Å finne en riktig balanse her vil kunne være krevende. I tillegg har kommunen mye areal og det er kostnadsdrivende. Særlig vises det i drift av skolelokaler pr innbygger i aldersgruppen. Vi har også mye kultur- og idrettsbygg i forhold til innbyggertall. Det trekker opp ressursbruken til disse sektorene og er med å prioriterer midler bort fra selve tjenesteutførelsen. Det er derfor viktig å holde det totale arealet til formålsbygg lavt, utnytte de arealene vi har godt og ikke bygge ut nye uten å ta ut gamle. Samt ha et vedlikeholds nivå som reduserer behovet for framtidige reparasjoner og investeringer. Kommunen har mye veg pr innbygger, men er på nivå med andre kommuner i egen kostragruppe. Utgift til drift pr kilometer er derimot vesentlig lavere enn de vi sammenligner oss med. Målsettingen må være å holde utgiftene nede og gjerne redusere vegansvaret noe hvis mulig.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		54 561	54 561	54 561	54 561
Vedtak forrige periode					
Avvikling av kommunale veger - avvikling av vedlikehold - vedtak for forrige økonomiplan	Vedtak forrige periode	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Husleieøkning kommunale boliger - vedtatt tiltak i gjeldende økonomiplan	Vedtak forrige periode	-400	-400	-400	-400
Reduserte lønnsutgifter - vedtak fra forrige økonomiplan	Vedtak forrige periode	-100	-100	-100	-100
Sum Vedtak forrige periode		-1 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Lønns- og prisvekst		1 473	1 473	1 473	1 473
Konsekvensjustert budsjett		-27	-1 027	-1 027	-1 027
Konsekvensjustert ramme		54 534	53 534	53 534	53 534
Innsparingstiltak					
Bemanningsreduksjon - innsparinger lønn	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Omstilling av driftsaktiviteter	Innsparingstiltak	0	-1 000	-1 000	-1 000
Redusert vedlikehold kommunale bygg	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Selge Husby skole (Øksendal) - reduserte driftskostnader	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Sum Innsparingstiltak		-400	-1 400	-1 400	-1 400
Nye tiltak					
Badeplass i småbåthavna Sunndalsøra	Nye tiltak	50	0	0	0
Dissestativ og sklier ved skateparken	Nye tiltak	125	0	0	0
Husleie kommunale boliger	Nye tiltak	400	400	400	400
Redusert husleieøkning - korreksjon av gjeldende økonomiplanvedtak	Nye tiltak	200	200	200	200
Økte energikostnader kommunale bygg og anlegg	Nye tiltak	1 400	1 400	1 400	1 400
Sum Nye tiltak		2 175	2 000	2 000	2 000
Nye tiltak og realendringer budsjett		1 775	600	600	600
Ramme 2022-2025		56 309	54 134	54 134	54 134

Vedtak forrige periode

Avvikling av kommunale veger - avvikling av vedlikehold - vedtak for forrige økonomiplan

Tiltaket ble vedtatt i Økonomiplan for 2021-2024

Husleieøkning kommunale boliger - vedtatt tiltak i gjeldende økonomiplan

Kommunedirektøren foreslå økte husleieinntekter på kommunale boliger i forslaget til Økonomiplan 2021-2024. Dette ble halvert politisk. Tiltaket hadde imidlertid kun effekt for 2021. Økonomiplanen ble derfor vedtatt med en innsparing på 400 tusen fra og med 2022.

Punktet er endret i kommunestyrets vedtak - se eget tiltakspunkt og egen tekst.

Reduserte lønnsutgifter - vedtak fra forrige økonomiplan

Ulike nedbemanninger knyttet til naturlig avgang

Innsparingstiltak

Bemanningsreduksjon - innsparinger lønn

Ulike nedbemanninger knyttet til naturlig avgang

Omstilling av driftsaktiviteter

Tekniske tjenester er i en omstillingsfase med omlegging av mange av arbeidsområdene. Dette har bl.a. vært innen brann og renovasjon, og vil etterhvert omfatte maskinstasjon, park og idrett og eiendom. Omstillingen vil skje i forbindelse med naturlige avganger, men også gjennom redusert omfang av tjenester f.eks. innen brøyting, gressklipping, vedlikeholdsnivå på maskiner, eiendommer og anlegg. Tiltaket vil i første rekke omfatte personalkostnader, men også noen andre typer kostnader.

Redusert vedlikehold kommunale bygg

Redusere utgifter til vedlikehold av kommunale bygg

Selge Husby skole (Øksendal) - reduserte driftskostnader

Gamle Husby skole i Øksendal er fremdeles et kommunalt bygg, selv om det ikke er kommunale tjenester i bygget. Bygget foreslås solgt.

Nye tiltak

Badeplass i småbåthavna Sunndalsøra

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Inkluderer tilskudd fra Sunndal Næringseiendom AS

Dissestativ og sklier ved skateparken

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Husleie kommunale boliger

Ihht budsjettvedtak i kommunestyret - se egen tekst

Reversering av et innsparingsforslag - se eget tiltakspunkt

Redusert husleieøkning - korreksjon av gjeldende økonomiplanvedtak

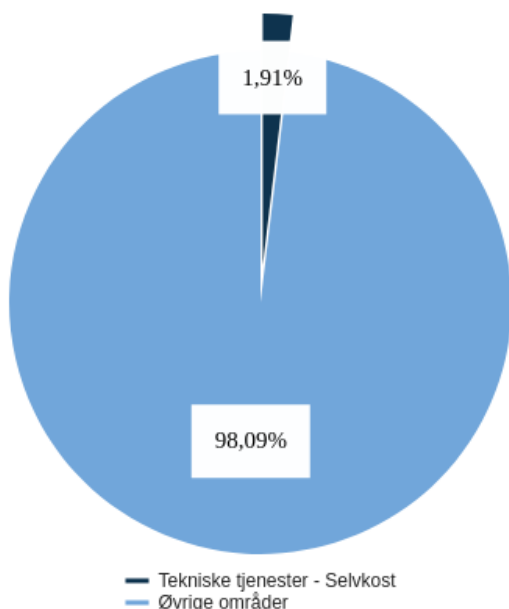
Kommunedirektøren foreslo i forrige Økonomiplan å justere opp husleiene med til sammen 800 tusen. I den politiske behandlingen ble dette halvert til 400 tusen, men kun gjeldende for 2021. Basert på erfaringer gjennom 2021 vil kommunedirektøren foreslå at det tilføres 200 tusen årlig fra 2022 til formålet. Det betyr at for 2022 økes husleieinntektene med 200 tusen i forhold til 2021-nivået. Husleie kommunale boliger utgjør omlag 10 mill kr årlig.

Økte energikostnader kommunale bygg og anlegg

Kommunen har inngått avtale om kjøp av strøm fra Sunndal Energi for 2022. Avtalen er priset iht betingelsene vi har oppnådd på salg av konsesjonskraft til Sunndal Energi for samme år. Dette medfører at forventet energikostnader vil øke med ca 1,4 mill kr fra 2021 til 2022. Gevinsten på salget ligger på "Sentrale utgifter", mens Tekniske tjenester har energiutgiftene for alle bygg. Kommunedirektøren foreslår derfor en rammeøkning til Tekniske tjenester tilsvarende endringen i kraftpris.

Tekniske tjenester - Selvkost

Tekniske tjenester - Selvkost - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsbudsjett

Beløp i 1000

Økonomiplan

	2022	2023	2024	2025
Driftsutgifter				
Lønn	6 765	6 765	6 765	6 765
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 761	4 461	4 461	4 461
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 148	2 148	2 148	2 148
Overføringsutgifter	387	387	387	387
Sum Driftsutgifter	14 062	13 762	13 762	13 762
Driftsinntekter				
Salgsinntekter	-20 102	-20 102	-20 102	-20 102
Refusjoner	-587	-587	-587	-587
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-20 690	-20 690	-20 690	-20 690
Sum	-6 628	-6 928	-6 928	-6 928

Beskrivelse av dagens virksomhet

Selvkostområdet ble etablert som eget budsjettområde fra 01.01.2021. Bakgrunnen var å skille dette ut fra Tekniske tjenesters øvrige virksomhet og sikre et regnskapsmessig skille mellom tjenester som skal ha full selvkostdekning og øvrige områder som skal prioriteres sammen med kommunens øvrige virksomhet.

Budsjettområdet omfatter vann, avløp, feiing og slam. Renovasjon er ikke et selvkostområde i Sunndal kommune. Det er overlatt til ReMidt IKS. Sunndal kommune leverer tjenester til ReMidt IKS i form av avfallsinnhenting, med dette er en tjeneste om føres under Tekniske Tjenesters ordinære budsjett.

Alle gebyrinntekter knyttet til vann, slam, feiing og avløp skal føres i budsjettområdet. Det samme skal alle direkte driftsutgifter. Det som ikke føres på budsjettområdet er avskrivninger, rentekostnader og

indirekte kostnader i form av regnskap, personal mv. Det er bakgrunnen for at det budsjetteres med et overskudd.

Det kalkuleres et detaljert selvkostregnskap for alle fire områder hvert år som revisorgodkjennes. Eventuelle overskudd eller underskudd blir framført for inndekning i eller reduksjon av framtidige gebyr.

Kostra-analyse

	Sunndal 2019	Sunndal 2020	Oppdal	Surnadal	Gol	Kostragruppe 05	Landet uten Oslo
Prioritet							
Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) (B)	925	890		1 534	980	1 444	1 018
Produktivitet							
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 550	2 754	2 300	3 841	4 216	4 416	4 321
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) (B)	1 168	1 256	1 447	1 872	1 556	2 233	1 729
Kvalitet							
Avløp - Slamtørrstoff produsert per kubikkmeter avløpsvann	199						
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannsnett med kjent alder (år)	53,0	54,0	28,0	20,0	26,0		33,0
Vann - Estimert vannlekkasje per meter ledning per år (m3/m/år) (B)	2,2	2,4	2,8	0,2	3,3	2,3	3,6

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		-6 064	-6 064	-6 064	-6 064
Vedtak forrige periode					
Økt inntekstpotensiale selvkostområdet slam og utslippstillatelser	Vedtak forrige periode	-400	-700	-700	-700
Sum Vedtak forrige periode		-400	-700	-700	-700
Sum Lønns- og prisvekst		-164	-164	-164	-164
Konsekvensjustert budsjett		-564	-864	-864	-864
Konsekvensjustert ramme		-6 628	-6 928	-6 928	-6 928
Ramme 2022-2025		-6 628	-6 928	-6 928	-6 928

Vedtak forrige periode

Økt inntekstpotensiale selvkostområdet slam og utslippstillatelser

Beregningene i selvkostregnskapet har vært gjennomgått av ekstern kompetanse for å kartlegge potensiale for henføring av kostnader og justering av gebyrer. Forutsatt at kommunestyret slutter seg til innstillingen til nye gebyrsatser vil budsjettet for området kunne korrigeres opp noe.

Det medfører at flere kostnader kan innberegnes i det som kan innkreves gjennom gebyrene. I tillegg er det nye områder som tidligere ikke har vært gebyrbelagt (bl.a utslippstillatelser) som inkluderes i selvkostområdet.

Sentrale inntekter og utgifter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Tiltakstype		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst		0	0	0	0
Konsekvensjustert budsjett		0	0	0	0
Konsekvensjustert ramme		0	0	0	0
Nye tiltak					
Tilskudd til bredbåndsutbygging	Nye tiltak	2 100	0	0	0
Vinnutrappa - kommunal andel tippemidler	Nye tiltak	750	0	0	0
Sum Nye tiltak		2 850	0	0	0
Nye tiltak og realendringer budsjett		2 850	0	0	0
Ramme 2022-2025		2 850	0	0	0

Nye tiltak

Tilskudd til bredbåndsutbygging

Kommunestyret behandlet i k.sak 42/21 den 16.06.2021 prioriteringer av bredbåndsutbygginger. Områdene i Virumdalen og Fjellgardene ble prioritert for tilskudd i 2022. Det ble videre vedtatt at det kommunale tilskuddet skulle dekkes av disposisjonsfondet. Kommunedirektøren fremmer derfor tiltaket som en del av driftsbudsjettet for 2022. Tiltaket blir da en del av netto driftsresultat som må dekkes av disposisjonsfondet ved underskudd eller redusert avsetning ved overskudd.

Vinnutrappa - kommunal andel tippemidler

I kommunestyrets behandling av søknaden om midler til Vinnutrappa i k.sak 43/21 den 16.06.2021 besluttet kommunestyret at 0,5 mill kr av næringsutviklingsmidlene for 2022 og 2023 skal benyttes til dette formålet. Kommunestyret bevilget totalt 1,75 mill kr til formålet, men tok ikke med inndekning av den kommunale tippemiddelandelen på 0,75 mill kr. Bevilgning til denne delen av tilskuddet er lagt her og vil indirekte medføre redusert netto driftsresultat, og dermed bruk av disposisjonsfond.

Budsjettvedtak

Kommunestyrets budsjettvedtak 15.12.2021

Kommunestyresak 78/21

Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til Økonomi- og handlingsplan for 2022-2025 med følgende endringer:

1. Til barnehagetjenesten

V/Sp/Frp/H/Krf vil tilføre tenesta 100.000 for å halde barnehagen open gjennom sommaren.

Barnehagetenesta sitt budsjett styrkast med 100.000 kr for å dekke dette.

2. Til grunnskoletjenesten

2.2 100% sosiallærerressurs ved Sunndal ungdomsskole

Kommunens sosiallærerteam arbeider med det psykososiale miljøet i grunnskolen, og er et viktig bidrag i arbeidet for godt arbeids- og læringsmiljø for elevene i Sunndal. AP/SV/MDG vil styrke sosiallærerteamet med en 50% sosiallærerressurs ved Sunndal ungdomsskole, slik at ungdomsskolen får en 100% sosiallærerressurs fra og med 2022.

Grunnskoletjenestens budsjett styrkes med 400 000 kr for å dekke inn dette.

2.3 Fagdag for ansatte og foreldre

I januar 2022 ønsker sosialærernettverket i Sunndal å organisere en fagdag og -kveld for ansatte ved og foreldre ved skolene i Sunndal, med søkelys på det psykososiale miljøet for elevene, og hvordan alle kan bidra til at dette blir best mulig. Fagdagen vil benytte både interne og eksterne ressurspersoner. AP/SV/MDG vil støtte arrangementet slik at dette får nødvendige rammer til et faglig og praktisk godt opplegg.

Grunnskoletjenestens budsjett styrkes med 25 000 kr for å dekke inn dette.

2.4 Utvikling av skolelunsjen ved Sunndal ungdomsskole

Skolelunsj er et viktig bidrag til barn og unges helse, sosiale fellesskap, trivsel og læringsutbytte. Erfaringene med skolelunsj fra Sunndal ungdomsskole er positive. AP/SV og MDG vil videreutvikle dette tilbudet. Grunnskoletjenesten bes vurdere samarbeid med Innvandrertjenesten om den praktiske tilretteleggingen av skolelunsjen gjennom å tilby praksisplasser og arbeidstrening for innvandrere. Det skal også vurderes om det i større grad kan benyttes lokale, kortreiste og/eller økologiske matvarer til skolelunsjen.

Grunnskoletjenestens budsjett styrkes med 200 000 kr for å dekke inn dette.

2.5 Øvrig styrking av rammen til Grunnskoletjenesten

I Sunndal kommunes økonomiplan for 2021-2024 var det lagt inn innsparinger i Grunnskoletjenesten som i hovedtrekk inkluderte nedlegging av Gjøra oppvekstsenter og Løykja skole. I sak 70/21 Barnehage- og skolebruksplan – framtidig struktur i Sunndal kommune, valgte kommunestyret å opprettholde nåværende skolestruktur. I sitt budsjettforslag for 2022, varsler kommunedirektøren at dette vedtaket, innenfor de foreslåtte rammene for Grunnskoletjenesten, vil medføre bemanningsreduksjoner, lavere lærertetthet og mindre klassesdeling ved de minste skolene. AP/SV/MDG vil motvirke dette. Grunnskoletjenesten tilføres derfor 3 400 000 kr for å styrke lærertettheten og legge til rette for hensiktsmessig klassesdeling i skolene.

Grunnskoletjenestens budsjett styrkes med 3 400 000 kr for å dekke inn dette.

3. Til helsetjenesten

3.1 Styrking av rammen til Helsetjenesten

I Sunndal kommunes økonomiplan for 2021-2024 var det lagt inn innsparinger på 1 000 000 kr i Helsetjenesten i 2022 gjennom redusert tjenesteomfang og samordningseffekter i turnus innen habilitering. Tiltaket er videreført i Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022. AP/SV/MDG mener at det er viktig at brukerne av habilitering i Helsetjenesten får gode og riktige tjenestetilbud og enkeltvedtak. Samtidig ser vi at Helsetjenesten har vært pålagt store og ekstraordinære oppgaver i 2020 og 2021 for å håndtere smittevern og vaksinerings som følge av koronasituasjonen. Kuttet på 1 000 000 kr for redusert tjenesteomfang i Habilitering blir derfor reversert.

Helsetjenestens budsjett styrkes med 1 000 000 kr for å dekke inn dette.

4. Til kulturtjenesten

4.1 Opprettholde åpningstidene ved Ungdomssenteret.

Sunndal ungdomssenter, drevet i kommunal regi, er et viktig sosialt fritidstilbud for yngre ungdom i Sunndal. I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022, foreslås redusert bemanning/lønnsutgifter som innsparingstiltak i Kulturtjenesten, og reduserte åpningstider ved Sunndal ungdomssenter foreslås som et aktuelt tiltak. AP/SV/MDG ønsker at åpningstidene ved Sunndal ungdomssenter blir som i dag. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1 og 4). Kulturtjenesten styrkes med 100 000 kr slik at Sunndal ungdomssenter kan holde åpent tre åpne kvelder i uka utenom sommermånedene, og to kvelder i uka i juni og august.

Kulturtjenestens budsjett styrkes med 100 000 kr for å dekke inn dette.

4.2 Tilskudd til Sunndal pensjonistsenter

I kommunebudsjettet for 2021 bevilget kommunestyret et tilskudd på 300 000 kr til Sunndal pensjonistsenter. I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022 er dette tilskuddet tatt ut, da vedtaket

kun anses gyldig for ett år. Sunndal pensjonistsenter er en viktig møteplass som bidrar til å motvirke ensomhet og legge grunnlag for en god alderdom. AP/SV/MDG vil sikre aktiviteten og støtte opp om det gode og svært viktige arbeidet som blir gjort på pensjonistsenteret. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1 og 4). Sunndal pensjonistsenter støttes derfor med et tilskudd på 400 000 kr, og dette innarbeides som en årlig bevilgning i økonomiplanen.

Kulturtjenestens budsjett styrkes med 400 000 kr for å dekke inn dette.

4.3 Støtte til Sunndal alpinsenter

Sunndal Alpinsenter – Børsetlia er et viktig fritids- og aktivitetstilbud i Sunndal som i stor grad er drevet på dugnad. Tilbudet er familievennlig både med tanke på løypetilbud, nærhet og priser. I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022, foreslås redusert reduksjon av tilskuddsordninger som innsparingstiltak i Kulturtjenesten, og redusert tilskudd til Sunndal Alpinsenter foreslås som et aktuelt tiltak. AP/SV/MDG vil støtte opp om tilbudet og aktiviteten i Børsetlia. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 4). Sunndal Alpinsenter støttes derfor med et tilskudd på 200 000 kr, og dette innarbeides som en årlig bevilgning i økonomiplanen.

Kulturtjenestens budsjett styrkes med 200 000 kr for å dekke inn dette.

4.4 Støtte til Phillipshagens venner

I 2012 ble Phillipshagen ved Elverhøy, som er en gammel britisk landskapshage, gitt i gave fra John Bridgeman til Sunndal kommune. Samme år ble det også utarbeidet både en visjon og en utviklings- og skjøtelsesplan for hagen, finansiert av kommunen. I 2020 ble så Phillipshagens venner dannet for å ivareta og utvikle hagen i tråd med planene. Arbeidet er dugnadsbasert, og finansiert med medlemskontingent og tilskudd fra andre foreninger, næringsliv og kommunen. AP/SV/MDG mener at venneforeningen gjør viktig arbeid for å ivareta Phillipshagen som del av kulturarven i Sunndal. Hagen er en viktig del av Leikvin kulturminnepark, og viktig i formidlingen av «Engelsktida» i Sunndal og historien om Lady Arbuthnott. For 2022 støttes derfor Phillipshagens venner med et tilskudd på 50 000 kr.

Kulturtjenestens budsjett styrkes med 50 000 kr for å dekke inn dette.

4.5 Grendahusa

Kommunedirektøren vil redusere tilskotsordninger som vil omfatte Sunndal Alpintsender og tilskot Øksendal og Ålvundeid Grendahus.

Grendahusa:

Sunndal kommune er juridisk eigar av desse husa og har ein gjeldande kontrakt/driftavtale.

Ein må nemne at desse husa har ein dyr infrastruktur pga at dei var ein integrert del av skulen.

Grendahusa i kommunen er ikkje like i og med dei to ovenfor nemnte grendahusa har gymsalfunksjon.

Viser også frå brev med utfyllande informasjon frå grendahusstyret på Ålvundeid.

På grunnlag av juridiske forhold og verbalforslag om avklaringar vil vi styrke kulturtenesta med 200.000,-

Kulturtenesta styrkast med 200.000 kr for å oppretthalde støtta til Ålvundeid og Øksendal grendahus.

Inndekning: disposisjonsfondet

5. Til tekniske tjenester

5.1 Redusert husleie i kommunale boliger

I budsjettforslaget for 2021, foreslo Kommunedirektøren en markedstilpasning av husleien i kommunale boliger, tilsvarende 800 000 kr totalt. Kommunestyret vedtok å halvere denne økningen. I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022 foreslås igjen husleieøkning i kommunale boliger tilsvarende 400 000 kr totalt, da vedtaket for 2021 kun anses gyldig for ett år. AP/SV/MDG mener at husleien i kommunale boliger er høy nok som den er. Den nåværende husleien i kommunale boliger kun skal kun justeres med konsumprisindeksen i 2022, og dette innarbeides som en årlig bevilgning i økonomiplanen.

Tekniske tjenesters budsjett styrkes med 400 000 kr for å dekke inn dette.

5.2 Dissestativ og sklier ved Skateparken

Skateparken ved Øratorget er mye brukt av barn og unge. Hit kommer både barnehager og familier. AP/SV/MDG mener at området kan gjøres enda mer attraktivt for barn ved enkle tiltak som å sette opp et dissestativ og legge sklier i vollen ved skateparken. Trapp opp på vollen finnes allerede. Dette er tiltak som er etterlyst av flere, og som er i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 4). Der bevilges derfor 125 000 kr til å sette opp dissestativ og legge sklier i vollen ved skateparken.

Tekniske tjenesters budsjett styrkes med 125 000 kr for å dekke inn dette.

5.3 Badeplassar i sentrum-småbåthamna

Ungdommen i sentrum vil nok også i 2022 bruke Sunndalsøra Småbåthamn til badeplass.

Småbåtlaget har eit ledig område i kanalen attom klubbhuset der det er minimalt med båttrafikk.

Der kan ein anlegge brygge og ein kan bade og sole seg. Estimert kostnad på badeplattform m.m. ca kr. 200.000.-

Vi ber om at kommunen tek kontakt med småbåtlaget 1 kvartal 2022 om etablering og bruksavtale på badeplass på småbåthamna der kommunen går inn med eit eingongstilskot på inntil kr 200.000.-

Vi ber om at saka kjem opp til behandling våren 2022

Inndekning:

Tilskot frå Sunndal Næringseiendom og disposisjonsfond

6. Til kommunedirektørens stab

6.1 Økt tilskudd til JazzåTeatret Produksjon

Forestillingen Lady Arbuthnott – frua på Elverhøy er en institusjon i Sunndal. Forestillingen bæres i stor grad av frivillig arbeid, men er avhengig av sponsorer og offentlig støtte. I kommunebudsjettet for 2021 bevilget kommunestyret et tilskudd på 400 000 kr til JazzåTeateret Produksjon mot Kommunedirektørens forslag om et tilskudd på 200 000 kr. I Kommunedirektørens budsjettforslag for 2022 er tilskuddet på 400 000 kr halvert, da vedtaket kun anses gyldig for ett år. AP/SV/MDG mener at forestillingen er viktig for Sunndal. Den setter Sunndal på kartet, trekke publikum fra hele landet, og gir store ringvirkninger for lokal handel og serverings- og overnattingsvirksomheter. JazzåTeateret Produksjon støttes derfor med et tilskudd på 400 000 kr, og dette innarbeides som en årlig bevilgning i tre år framover økonomiplanen.

Kommunedirektørens stabs budsjett styrkes med 200 000 kr for å dekke inn dette.

6.2. Økt tilskuddsramme for Sunndal ungdomsråd

Sunndal ungdomsråd er ungdommens eget organ inn mot det politiske miljøet i Sunndal kommune. Rådet er en viktig arena for opplæring i demokrati, blant annet gjennom utdeling av støtte til aktiviteter rettet mot barn og unge og fremming av barn og unges interesser. AP/SV/MDG ønsker å styrke ungdomsrådet og gjøre arbeidet i rådet mer interessant. Vi ønsker blant annet at elevrådene ved Sunndal ungdomsskole og Sunndal VGS skal ha mulighet til å søke Ungdomsrådet om støtte til prosjekter på skolene som er viktig for elevene. For å legge til rette for dette, økes tilskuddsrammen som Sunndal ungdomsråd disponerer med 50 000 kr til 140 000 kr, og dette innarbeides som en årlig bevilgning i økonomiplanen.

Kommunedirektørens stabs budsjett styrkes med 50 000 kr for å dekke inn dette.

6.3 Landbruksfondet

Kommunedirektøren foreslår ein reduksjon på kr. 100.000 på landbruksfondet.

Sp/Frp/H/V/Krf ønskjer å styrke matproduksjonen i Sunndal vil auke overføringa til fondet med kr. 100.000,-

Til investeringsbudsjettet

7. Til tekniske tjenester

7.1 Carporter ved Sunndal helsetun

Helse- og omsorgstjenestens drifts-elbiler mangler carporter, og står ute til ladding all slags vær, året rundt. Spesielt om vinteren skaper dette problemer for de ansatte i hjemmetjenestene. AP/SV/MDG vil derfor at carportene kommer på plass raskest mulig. Sunndal Helsetun skal bygges om i 2023/2024, og planleggingen av ombyggingen starter i 2022. Hensiktsmessig plassering av carportene vil avhenge av hvor i Sunndal helsetun hjemmetjenestene blir lokalisert etter ombyggingen.

Prosjektering, innarbeiding i investeringsbudsjettet og bygging av carporter til drifts-elbilene legges fram for politisk behandling og iverksettes så snart denne lokaliseringen er avgjort.

7.2 Hengebru over Driva

I Kommunedirektørens forslag til investeringer i perioden 2022-2025, inneholder prosjektet «Videre utvikling av Drivapromenaden og turstinettverket rund Driva» forslag om en hengebru over Driva. Prosjektet har en anslått investeringskostnad på 6 000 000 kr, og er foreslått gjennomført i 2024. AP/SV/MDG mener ei slik hengebru er et meget godt forslag som vil binde nettverket på begge sider av elva sammen på en god måte. Før i tiden ble kryssing av Driva gjort mulig av et nettverk av slike. Bygging av en ny hengebru vil derfor bety gjenskaping av et kulturminne. Med tanke på dette, bør det undersøkes hvilke midler som kan søkes som tilleggsfinansiering til brua. Det er ingen grunn til å vente med å bygge brua, så byggingen igangsettes i 2022.

Bevilgningene til investeringene i hengebru på kr 6 000 000 framskyndes til 2022. Total bevilgning på 6 000 000 kr endres ikke. Det søkes tilleggsfinansiering, men kommunale bevilgninger dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

7.3 Samlokalisering Kulturhus/bibliotek

I Kommunedirektørens forslag til investeringer i perioden 2022-2025, foreslås det at samlokalisering av Kulturhuset og biblioteket prosjekteres is 2022 og utføres i 2023. AP/SV/MDG mener at dette er et godt prosjekt som bør komme i gang raskt. Prosjektet er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1 og 4). Selve ombyggingen bør starte så snart praktisk mulig etter prosjekteringen. Framskynde investeringer til samlokalisering av Kulturhus/bibliotek, slik at arbeidet kan starte i 2022 om prosjekteringen blir ferdig. Avsatt ramme for investeringene i 2022 må derfor ta høyde for tidlig oppstart av arbeidet.

Bevilgningene til investeringene i 2022 økes til 2 500 000 kr ved at 2 000 000 kr av bevilgningen på 10 000 000 kr i 2023 framskyndes til 2022. Total bevilgning på 10 500 000 kr endres ikke.

7.4 Flytting av Sunndal ungdomssenter

AP/SV/MDG vil utvikle Øratorget som samfunnstorg ved å samlokalisere funksjoner i byggene rundt torget. I den forbindelse må vi vurdere flytting av Sunndal ungdomssenter til dagens biblioteklokaler som del av samlokaliseringen av Kulturhus/bibliotek, i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1 og 4). Dagens Ungdomssenter er ikke universelt utformet, og det er

både praktisk vanskelig og kostbart å tilpasse den gamle bygningsmassen så den blir tilgjengelig for alle. Dagens biblioteklokaler er universelt utformet, med alle rom på ett plan og heis. En flytting av Ungdomssenteret hit vil gjøre det tilgjengelig for alle. Det vil også føre til mer bruk av Øratorget, og bidra til å bygge det som samfunnstorg.

Flytting av Sunndal ungdomssenter til dagens biblioteklokaler vurderes som del av samlokaliseringen av Kulturhus/bibliotek, og prosjekteres innenfor rammen avsatt til dette. Behov for økte investeringsrammer legges fram til politisk behandling når flyttingen er prosjektert. Om Ungdomssenteret ikke kan flyttes, skal nødvendige midler til universell utforming av dagens ungdomssenter prioriteres.

7.5 Utvikling av Helsetunparken

Utvikling av Helsetunparken til en møteplass for aktivitet, friluftsliv og kulturelle arrangementer for alle aldersgrupper. En forsiktig start for at Sunndal kommune kan bli et aldersvennlig samfunn.

Paviljong:

Det foreslå at det bygges en paviljong. En paviljong foreslås plasseres på åpent område like nord for bassengplassen.

Som det fremgår i sak 92/21 Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2021 – 2025.

Siden Helsetunparken er en offentlig park vil en oppgradering med denne paviljongen komme hele befolkningen til gode, og ikke minst den nye sentrumsbarnehagen, i tillegg til at parken skal være en sosial møteplass for pasienter og beboere ved Sunndal Helsetun.

Parken skal stimulere til at de kommer seg ut og får oppleve naturens skiftninger, barns lek, treffe andre mennesker, drive tilpasset fysisk aktivitet i hverdagen og ved ulike arrangementer.

Pasienter og pårørende kan få gode opplevelser sammen og få bedre livskvalitet. Dette handler om å kunne nå fram til en gruppe mennesker, som ellers ikke vil få et slikt tilbud fra kommunens side alene.

Lys:

I år har Helsetunparken vært delvis opplyst. Neste år planlegges det en stor adventsfest for alle med tenning av nye lys. Kulturarbeiderne ved Helsetunet har pr. i dag ikke penger til dette. De vil også søke lokalt næringsliv om å bidra.

Kommunen bevilger kr. 50 000,-

1. Tekniske tjenester tilføres kr.150 000,- til bygging av en paviljong i Helsetunparken.
2. Kulturarbeidet ved Sunndal Helsetun bevilges kr. 50 000,- til nye lys i Helsetunparken.

Inndekning:

Kr.150 000,- til bygging av paviljong i Helsetunparken tas fra investeringsfond.

Kr. 50 000,- som er Sunndal Kommunes bidrag til nye lys i Helsetunparken tas fra disposisjonsfond.

Til driftsbudsjettet 2022

Økt bevilgning til Barnehagetjenesten	kr	100 000
Økt bevilgning til Grunnskoletjenesten	kr	4 025 000
Økt bevilgning til Kulturtjenesten	kr	950 000
Økt bevilgning til Kommunedirektørens stab	kr	300 000
Økt bevilgning til Politisk virksomhet	kr	50 000
Økt bevilgning til Tekniske tjenester	kr	575 000
Økt bevilgning til Helsetjenesten	kr	1 000 000
Økt bevilgning til Helse- og omsorgstjenesten	kr	50 000
Økte bevilgning totalt	kr	7 050 000

Inndekning

Økte frie inntekter i tilleggspolisjonen for Statsbudsjettet	kr	3 400 000
Økt integreringstilskudd ved bosetting av 26 flere flyktninger enn forutsatt i 2022 (1. år) og 9 flere enn forutsatt i 2021 (2. år)	kr	1 450 000
Kontorjustering av eiendomsskatten med 5%	kr	900 000
Økt bruk av disposisjonsfond	kr	420 000
Overføring til investeringsregnskap	kr	-120 000
Reduserte overføringer fra drift til investering i kommunebudsjettet for 2022	kr	1 000 000
Inndekning totalt	kr	7 050 000

Økte frie inntekter i tilleggspolisjonen til statsbudsjettet disponeres i tråd med vedtatt endringsforslag, og avsettes ikke til pensjon.

VERBALFORSLAG

8. Til barnehagetjenesten

8.1 Ny sentrumsbarnehage

Kommunestyret har vedtatt at det skal bygges ny sentrumsbarnehage, samt at denne skal bygges i Bjørgsgate. AP/SV/MDG mener at dette er et høyst nødvendig prosjekt for barn og foreldre i Sunndal, og at vi allerede er på overtid med å få barnehagen på plass. Planleggingen av barnehagen ble midlertidig stanset mens barnehage- og skolestrukturen i kommunen ble gjennomgått, men ble startet opp igjen da strukturen og ny barnehage- og skolebruksplan ble vedtatt i kommunestyret. Prosjekteringen og byggingen av ny sentrumsbarnehage må nå komme raskest mulig i gang. Ny sentrumsbarnehage skal bygges som en svanemerket miljøbarnehage, og det skal søkes tilleggsfinansiering gjennom støtteordninger til slike prosjekter.

9. Til tekniske tjenester

9.1 Idrettshuset

I Sunndal kommunes budsjettet for 2020, vedtok kommunestyret å selge Idrettshuset på Sande til Sunndal Fotball og Sunndal Friidrett for å redusere kommunens driftsutgifter. Dette har ikke blitt gjennomført da Sunndal Fotball ikke ønsker å kjøpe huset. Idrettshuset er dessuten et servicebygg for hele området og aktiviteten i Fagerhaugene, med blant annet offentlige toaletter. AP/SV/MDG mener det er viktig å komme fram til en løsning som sikrer at garderober/dusj og toaletter blir tilgjengelige for de som oppholder seg i området og benytter idrettsanleggene. Vedtaket som salg av klubbhuset reverseres derfor, og administrasjonen bes raskest mulig fremforhandle og inngå en leie- og driftsavtale for Idrettshuset med Sunndal Fotball som sikrer tilgjengelighet og renhold av garderober og toaletter. Kommunen skal fortsatt eie idrettshuset, og ha ansvaret for varme og strøm.

10. Til helsetjenesten

10.1 Habilitering

En sammenligning utført av KS-konsulenter viser at Sunndal kommune har høyere ressursbruk til utviklingshemmede enn sammenlignbare kommuner. Tjenestetilbudet er derfor gjennomgått og tjenestetilbud og enkeltvedtak er vurdert for å se om noe av dette kan spares inn ved å samordne og organisere ressursene bedre. Samtidig har det vært jobbet aktivt for å lukke avvik som ble avdekket ved tilsyn med kommunens habilitering i 2016. AP/SV/MDG mener det er svært viktig at brukerne av kommunens habilitering får de tjenestene de har krav på. Det bes derfor om en gjennomgang av habiliteringstjenesten for å forsikre om at brukerne får de tjenestene de trenger. Tilbakemelding om dette gis i forbindelse med første tertialrapport 2022.

11. Til kommunedirektørens stab

11.1 Lærlingplasser

Sunndal kommune har som mål å til enhver tid ha 20 lærlinger fordelt på kommunens ulike tjenester (tre lærlinger pr. 1000 innbygger i kommunen). AP/SV/MDG mener at dette er viktig for å sikre rekrutteringen av nødvendig kompetanse i kommunen, og samtidig sikre elever ved Sunndal VGS fullverdig utdanning og fagbrev. Dette er spesielt viktig innen Helse- og oppvekstfag, der behovet for fagarbeidere er stort og kommunen kjøper skoleplasser for elever ved Sunndal voksenopplæring. Det er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 2).

Administrasjonen bes sikre tilstrekkelig ressurser til oppfølging av lærlinger i tjenestene, i tråd med kommunens målsettinger.

11.2 Utdanningsfond

Sunndal kommune avsetter hvert år inntil 600 000 kr av det regnskapsmessige overskuddet på fond for bruk til etter- og videreutdanning av egne ansatte. AP/SV/MDG mener at dette er et viktig tiltak for å sikre nødvendig fagkompetanse i kommunen. Det er også et godt utviklingstiltak for ansatte i kommunen. Siden 2018 har kommunen hatt negativt netto driftsresultat, og utdanningsfondet er ikke tilfør nye midler. Ved regnskapsavslutningen for 2021 skal det derfor avsettes 2 000 000 kr på kommunens utdanningsfond til nødvendig etter- og videreutdanning av egne ansatte.

11.3 Klimaplan

I henhold til Sunndal kommunes gjeldende planstrategi, skulle arbeidet med klimaplan for kommunen settes i gang i 2020, og være ferdig i løpet av 2021. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 3). Av ulike grunner har dette ikke latt seg gjøre. AP/SV/MDG mener at dette er et viktig arbeid og en viktig plan for å øke bevisstgjøringen om og koordineringen av det nødvendige arbeidet med reduksjoner i klimagassutslipp i hele kommunen, både i kommuneorganisasjonen, i lokalt næringsliv og i husholdningene. Administrasjonen bes igangsette arbeidet med klimaplan i løpet av første halvår 2022.

11.3 Klimaregnskap

I 2021 legger Sunndal kommune fram sitt første energi- og klimaregnskap, utarbeidet for 2020. AP/SV/MDG mener at dette er et viktig tiltak for å vise hvilke kommunale aktiviteter som medfører utslipp av klimagasser. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 3). Slik kan kommunen vurdere hvilke tiltak i driften som gir nødvendige reduksjoner i klimagassutslippene, og samtidig evaluere kommunen over tid. For å få effekt av klimaregnskapet, må det utarbeides et klimabudsjett som del av det årlige budsjettarbeidet. Budsjettprosessen for 2023 skal omfatte et klimabudsjett, med tiltak for å nå definerte målsetninger. Effekten av tiltakene og måloppnåelsen vurderes når det påfølgende klimaregnskap legges fram året etter, som del av budsjettprosessen.

11.4 Elektrifisering av bilparken

Elektrifisering av bilparken er en nasjonal strategi for å redusere de norske utslippene av klimagasser. Sunndal kommune har benyttet elektriske driftsbiler i mange år, blant annet i Helse- og

omsorgstjenestens hjemmetjenester. AP/SV/MDG mener at kommunen nå må ta el-bilsatsingen videre. Administrasjonen bes utarbeide en strategi og tidsplan for omlegging av bilparken til størst mulig bruk av kommunale elektriske biler og maskiner.

11.5 Sykkelstrategi (samordnet forslag fra rød-grønn og borgerlig side)

Sunndal har status som sykkelby, og har over lengre tid satset på utbygging av gang- og sykkelveger. AP/SV/MDG/SP/FrP/H/V/KrF mener at dette er en viktig satsing både for folkehelsen og for å redusere utslipp av klimagasser. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 3). Sunndal kommune legger i 2022 opp til ei raskare og breiare sykkeltilrettelegging i Sunndal sentrum og ved kommunale institusjonar, med mål om å auke talet sykkelreiser i henhold til Nasjonal Sykkelstrategi 2014-2023; i tett samarbeid med frivillige og næringsliv (eksempelvis innkjøp og utlån av elsyklar til innbyggjarar, sykkelparkeringar utafor kommunale arbeidsplassar og kommunikasjonsknutepunkt, ladepunkt for elsyklar, repareringsstasjonar, m.m.).

Administrasjonen bes derfor gjennomgå Statens Vegvesens Nasjonal sykkelstrategi og vurdere hvilke tiltak som er aktuelle å gjennomføre i Sunndal.

11.6 Arealer ved Holten og Villabyen barnehager

Ved bygging av ny sentrumsbarnehage, frigjøres arealene ved Holten barnehage og Villabyen barnehage til andre formål. AP/SV/MDG mener at et variert boligtilbud med attraktive tomter og boliger for ulike behov og livsfaser, er viktig i konkurransen om å tiltrekke nødvendig arbeidskraft og kompetanse til lokalt næringsliv og kommunens tjenester. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1). Forberedende arbeid for å klargjøre arealene ved Holten og Villabyen barnehager til boligutbygging settes i gang så snart disse arealene er frigjort.

Inneklima Holten barnehage

Sunndal Venstre foreslår følgende: Eiendomstjenesten orienterer Oppvekst- og omsorgsutvalget om tilstanden på inneklimaet på Holten barnehage, samt prioriterer å gjøre eventuelt nødvendig vedlikehold for å holde inneklimaet på et forsvarlig nivå frem til Holten barnehage er ute av drift som barnehage. Oppvekst- og omsorgsutvalget får en avsluttende orientering etter forbedring har blitt gjennomført, eller ved forespørsel.»

11.7 Boligstrategi

Boligmarkedet i Sunndal er presset, og næringslivet etterspør et mer variert boligtilbud. AP/SV/MDG mener at det er viktig å få oversikt over behovet for ulike boliger, og at kommunen, Sunnbo og private utbyggere så finner ut hvordan dette kan realiseres, og av hvem. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 1). Administrasjonen bes prioritere kartlegging av behovet for boliger i Sunndal, og hvordan kommunen best kan tilrettelegge for et variert boligtilbud.

11.8 Omorganisering av næringsarbeid

Sunndal kommune utarbeider ny næringsplan, og i forbindelse med dette blir også organiseringen av kommunens næringsarbeid gjennomgått. AP/SV/MDG mener dette arbeidet skal baseres på godt samarbeid mellom kommunen og lokalt næringsliv, samt videreutvikling av det regionale næringssamarbeidet. Dette er også i tråd med vedtatte strategier i kommunens gjeldende samfunnsplan (mål 2). Det er nå igangsatt en prosess for kommunal overtakelse av Sunndal Næringssselskap, men på en slik måte at næringslivet fortsatt kan bidra i styringen av selskapet. Samtidig går andre programperiode

for SuSu ut, og Sunndal, Surnadal og eventuelt Tingvoll skal fylle oppgavefellesskapet med felles oppgaver og ressurser. I den videre arbeidet bes administrasjonen omorganisere kommunes næringsarbeid på en måte som ivaretar ressursene og arbeidsformene i Sunndal Næringsselskap, samt videreutvikler SuSu-samarbeidet til et sterkere oppgavefellesskap for indre Nordmøre.

11.9 Stabsressurser til næringsarbeid

Ressurser til oppfølging av kommunens næringsarbeid er en nødvendig stabsfunksjon for Kommunedirektøren. AP/SV/MDG mener at slike stabsressurser er viktigere enn ressurser til omdømmekoordinasjon, og bør prioriteres innenfor vedtatte budsjettrammer. Det er viktig at oppgavefordelingen mellom slike stabsressurser og et kommunalt eid Sunndal Næringsselskap først utredes.

11.10 Krafttak mot plast

I tråd med budsjettvedtaket i 2020, gjennomførte Sunndal kommune en dugnadsbasert innsamling av plast sommeren 2021. Dette tiltaket var lite kjent, og fikk liten oppslutning. AP/SV/MDG mener at plastinnsamling er et viktig miljøtiltak. Det er også et tiltak som kan mobilisere bredt om det er godt kjent. Administrasjonen bes derfor legge til rette for dugnadsbasert innsamling av plast også i 2022, og at dette gjøres i samarbeid med andre kommunale tjenester, slik at skoler, pensjonister og frivilligheten involveres i en felles mobilisering mot plastforsøpling.

11.11 Bruker- og pårørendeundersøkelser

Bruker- og pårørendeundersøkelser gir kommunen kunnskap om brukeropplevd kvalitet i tjenestene. AP/SV/MDG mener at det også er et viktig verktøy i kommunens kvalitets- og forbedringsarbeid. Av ulike grunner har det ikke vært gjennomført bruker- og pårørendeundersøkelser i Sunndal kommune de senere årene. Administrasjonen bes gjennomføre bruker- og pårørendeundersøkelser i Helsetjenesten og Helse- og omsorgstjenesten i 2022, herunder innen habilitering og psykisk helse.

11.12 Støtteordninger til samfunns-/grendehus

Administrasjonen bes gå gjennom avtaler gjort mellom kommunen og grendehusa med sikte på likebehandling av grendehusa i kommunen.

11.13 Lys på sykkelveg

Få opp lys på sykkelvegen mellom Sunndalsøra og Grøa langs RV70.

11.14 Oppdaterte heimesider

Alle tenester bes gå over sine heimesider for å sikre at den informasjonen som ligg der er oppdatert og i tråd med vedtekne retningslinjer og forskrifter.

11.15 Utarbeidelse av helse- og omsorgsplan

Sunndal kommune som de fleste kommuner står framfor økende utfordringer. Helse og omsorgstjenesten merker allerede økning i tjenestebehovet. Fokuset er endret til hjemmebasert omsorg, men det oppleves sterkt press på antall institusjonsplasser av brukere med omfattende tjenestebehov. Visjonen er fortsatt å gi trygghet for omsorg- til alle på riktig nivå. Utfordringen framover blir tilgangen på arbeidskraft, og det må fokuseres på å løse tjenestene med færre menneskelige ressurser.

Velfredsteknologi er noe av løsningen, samt arbeid med kvalitetsreformen Leve hele livet. Antallet brukere av ressurskrevende tjenester er økende. Spesielt vil antallet personer med demens øke behovet for institusjonsplasser. Antallet personer med demens forventes å øke med rundt 40% fram mot 2030. Sunndal har pr. i dag ingen helse og omsorgsplan. Tidligere eldreplan gikk ut i 2020.

Sunndal kommunestyre ber kommunedirektøren utarbeide en helse- og omsorgsplan.

Planen skal gjelde til 2030 og oppdateres/rulleres hvert år. Den skal inneholde mål, organisering, drift og investeringer. Planen innarbeides i økonomiplanen og skal bidra til styring av helse- og omsorgstjenesten sett i lys av forventet utvikling.

Planen skal vedtas senest august 2022 og være et grunnlag for økonomiplanen for 2023-2026.

Kommunestyret vedtar låneopptak på samlet inntil kr 76 234 000 til finansiering av investeringer jfr kommunelovens § 14-15 første ledd.

Kommunestyret vedtar låneopptak på samlet inntil kr 6 000 000 til finansiering av videreutlån jfr kommunelovens § 14-17.

Økonomiplanen vedtas ihht følgende bevilgningsoversikter:

Vedlegg - Forskriftsskjemaer

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-242 088	-234 339	-238 356	-239 877	-240 457	-240 818
Inntekts- og formuesskatt	-190 858	-199 960	-210 526	-208 119	-206 461	-205 160
Eiendomsskatt	-72 287	-72 690	-76 000	-71 600	-67 200	-62 900
Andre generelle driftsinntekter	-46 300	-40 772	-40 180	-38 180	-38 180	-38 180
Sum generelle driftsinntekter	-551 533	-547 761	-565 062	-557 776	-552 298	-547 058
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	535 397	532 872	542 444	527 923	514 066	509 300
Avskrivninger	37 006	36 000	40 000	43 000	46 000	45 000
Sum netto driftsutgifter	572 403	568 872	582 444	570 923	560 066	554 300
Brutto driftsresultat	20 870	21 111	17 382	13 147	7 768	7 242
Renteinntekter	-4 085	-2 600	-4 100	-5 000	-5 900	-6 000
Utbytter	-8 404	-6 400	-8 400	-8 400	-8 400	-8 400
Renteutgifter	6 436	6 600	8 200	10 500	12 400	12 800
Avdrag på lån	25 198	23 600	26 000	28 000	30 000	29 400
Netto finansutgifter	19 145	21 200	21 700	25 100	28 100	27 800
Motpost avskrivninger	-37 006	-36 000	-40 000	-43 000	-46 000	-45 000
Netto driftsresultat	3 009	6 311	-918	-4 753	-10 132	-9 958
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	1 000	3 000	1 320	4 000	6 000	3 000
Avsetninger til bundne driftsfond	20 205	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-8 720	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	236	0	0	753	4 132	6 958
Bruk av disposisjonsfond	-15 730	-9 311	-402	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 009	-6 311	918	4 753	10 132	9 958

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Kommunedirektørens stab	55 641	54 035	55 393	54 893	54 893	53 393
Politisk virksomhet	6 147	5 047	5 433	5 233	5 233	5 233
Innvandrertjenesten	23 956	23 319	22 732	19 832	19 332	19 332
Grunnskoletjenesten	93 430	92 142	93 884	91 084	89 584	89 584
Barnehagetjenesten	52 753	50 487	51 486	49 598	47 510	46 510
Helsetjenesten	91 244	81 457	91 087	91 087	91 087	91 087
NAV Indre Nordmøre	13 661	14 516	15 893	15 893	15 893	15 893
Helse-og omsorgstjenesten	139 292	132 897	139 902	137 512	135 512	135 512
Kulturtjenesten	20 171	17 941	16 800	15 750	15 750	15 750
Tekniske tjenester	49 933	54 561	56 309	54 134	54 134	54 134
Tekniske tjenester - Selvkost	-6 473	-6 064	-6 628	-6 928	-6 928	-6 928
Sentrale inntekter og utgifter	-6 000	12 534	152	-166	-7 935	-10 201
Sum bevilgninger drift, netto	533 756	532 872	542 444	527 923	514 066	509 300
Herav:						
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	7 795	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-8 720	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	60	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-777	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	535 397	532 872	542 444	527 923	514 066	509 300

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	0	75 750	94 650	79 800	84 800	12 800
Tilskudd til andres investeringer	0	0	500	500	1 400	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	2 000	3 000	3 000	3 000	1 000
Sum investeringsutgifter	0	77 750	98 150	83 300	89 200	13 800
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-11 280	-15 718	-14 600	-15 600	-1 200
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	-1 400	-2 300
Salg av varige driftsmidler	0	-4 000	-3 000	-3 000	-3 000	-2 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	-59 470	-76 234	-61 700	-63 200	-5 300
Sum investeringsinntekter	0	-74 750	-94 952	-79 300	-83 200	-10 800
Videreutlån	0	5 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Bruk av lån til videreutlån	0	-5 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	5 000	5 000	5 000	5 000	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-3 000	-1 320	-4 000	-6 000	-3 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-1 878	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	-3 000	-3 198	-4 000	-6 000	-3 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Kommunedirektørens stab							
IKT Orkide, investeringer	0	1 000	300	300	300	300	1 200
Helseplattformen	0	0	0	8 000	8 000	0	16 000
Sum Kommunedirektørens stab	0	1 000	300	8 300	8 300	300	17 200
Grunnskoletjenesten							
Grunnskole reformen - læremidler	0	1 000	500	0	0	0	500
Sande skole - ombygging/tilpasninger	0	0	5 000	0	0	0	5 000
Sum Grunnskoletjenesten	0	1 000	5 500	0	0	0	5 500
Barnehagetjenesten							
Ny barnehage i sentrum	0	2 000	5 000	45 000	40 000	0	90 000
Sum Barnehagetjenesten	0	2 000	5 000	45 000	40 000	0	90 000
Helsetjenesten							
Lege og helsesenter	0	40 000	37 000	0	0	0	37 000
Sum Helsetjenesten	0	40 000	37 000	0	0	0	37 000
Helse-og omsorgstjenesten							
Velferdsteknologi i Pleie og omsorgstjenesten	0	1 600	0	0	0	0	0
Ombygging Sunndal Helsetun	0	0	1 000	5 000	24 000	0	30 000
Velferdsteknologi i Helse- og omsorgstjenesten	0	1 600	0	0	0	0	0
Sum Helse-og omsorgstjenesten	0	3 200	1 000	5 000	24 000	0	30 000
Kulturtjenesten							
Tilrettelegging utfartssteder	0	0	800	0	0	0	800
Samlokalisering Kulturhus/Bibliotek	0	2 500	2 500	8 000	0	0	10 500
Scenerigg Kulturhus	0	300	4 300	0	0	0	4 300
Sportshall – oppgradering garderober	0	0	2 000	0	0	0	2 000
Sum Kulturtjenesten	0	2 800	9 600	8 000	0	0	17 600
Tekniske tjenester							
Kommunale veger - Bygging/utbedring	0	2 500	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhetsplan	0	1 000	0	0	0	0	0
LED-gatelys	0	3 000	6 500	0	0	0	6 500
Enøk diverse bygg	0	300	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale bygg	0	2 000	0	0	0	0	0
Kjøp av kommunale boliger	0	2 000	0	0	0	0	0
Forlengelse av Drivapromenaden	0	0	1 000	1 000	5 000	0	7 000
Paviljong Helsetunparken	0	0	150	0	0	0	150
Rammebevilgning Trafikksikkerhetstiltak	0	0	1 000	500	500	500	2 500
Rammebevilgning kommunale veger og bruer	0	0	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Rammebevilgning kommunale bygg	0	0	2 300	2 000	2 000	2 000	8 300
Rammebevilgning kjøp av boliger	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Rammebevilgning Maskiner og utstyr	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Renovasjonsbil	0	0	2 000	0	0	0	2 000
Kjøp av festetomter Sunndal Helsetun	0	0	6 000	0	0	0	6 000
Sum Tekniske tjenester	0	10 800	24 450	9 000	13 000	8 000	54 450

Tekniske tjenester - Selvkost

Brekkykkjo renseanlegg	0	2 250	0	0	0	0	0
Gjøra renseanlegg	0	2 250	0	0	0	0	0
Sunndal vannverk - Killura ledning	0	5 000	0	0	0	0	0
Fornyng spillvannsledning Sunndalsvegen	0	1 500	0	0	0	0	0
Årlig avsetning utbedring ledningsnett vann	0	2 500	0	0	0	0	0
Årlig avsetning utbedring ledningsnett avløp	0	1 250	0	0	0	0	0
Sunndal vannverk - brønn Villabyøran	0	600	0	0	0	0	0
Rammebevilgning vann	0	0	4 800	2 500	2 500	2 500	12 300
Rammebevilgning Avløp	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Sum Tekniske tjenester - Selvkost	0	15 350	6 800	4 500	4 500	4 500	20 300

Investeringer i varige driftsmidler	0	75 750	94 650	79 800	84 800	12 800	272 050
--	----------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Rammebevilgning Kirkelig Fellesråd	0	0	500	500	1 400	0	2 400
Tilskudd til andres investeringer	0	0	500	500	1 400	0	2 400

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Egenkapitaltilskudd KLP	0	2 000	3 000	3 000	3 000	1 000	10 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	2 000	3 000	3 000	3 000	1 000	10 000

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-242 088	-234 339	-238 356	-239 877	-240 457	-240 818
Inntekts- og formuesskatt	-190 858	-199 960	-210 526	-208 119	-206 461	-205 160
Eiendomsskatt	-72 287	-72 690	-76 000	-71 600	-67 200	-62 900
Andre skatteinntekter	-17 272	-16 730	-16 730	-16 730	-16 730	-16 730
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-29 028	-24 042	-23 450	-21 450	-21 450	-21 450
Overføringer og tilskudd fra andre	-122 468	-58 273	-60 844	-60 844	-60 844	-60 844
Brukerbetalinger	-29 487	-32 474	-32 441	-32 041	-32 041	-32 041
Salgs- og leieinntekter	-49 468	-51 571	-61 104	-58 404	-58 404	-58 404
Sum driftsinntekter	-752 956	-690 079	-719 450	-709 064	-703 586	-698 346
Lønnsutgifter	420 037	382 987	389 817	378 489	373 201	371 401
Sosiale utgifter	93 414	101 076	103 806	103 638	103 869	103 603
Kjøp av varer og tjenester	166 623	141 992	148 692	146 067	137 267	134 567
Overføringer og tilskudd til andre	56 746	49 135	54 516	51 016	51 016	51 016
Avskrivninger	37 006	36 000	40 000	43 000	46 000	45 000
Sum driftsutgifter	773 826	711 190	736 832	722 211	711 354	705 588
Brutto driftsresultat	20 870	21 111	17 382	13 147	7 768	7 242
Renteinntekter	-4 085	-2 600	-4 100	-5 000	-5 900	-6 000
Utbytter	-8 404	-6 400	-8 400	-8 400	-8 400	-8 400
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	6 436	6 600	8 200	10 500	12 400	12 800
Avdrag på lån	25 198	23 600	26 000	28 000	30 000	29 400
Netto finansutgifter	19 145	21 200	21 700	25 100	28 100	27 800
Motpost avskrivninger	-37 006	-36 000	-40 000	-43 000	-46 000	-45 000
Netto driftsresultat	3 009	6 311	-918	-4 753	-10 132	-9 958
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	1 000	3 000	1 320	4 000	6 000	3 000
Avsetninger til bundne driftsfond	20 205	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-8 720	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	236	0	0	753	4 132	6 958
Bruk av disposisjonsfond	-15 730	-9 311	-402	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 009	-6 311	918	4 753	10 132	9 958
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0